

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

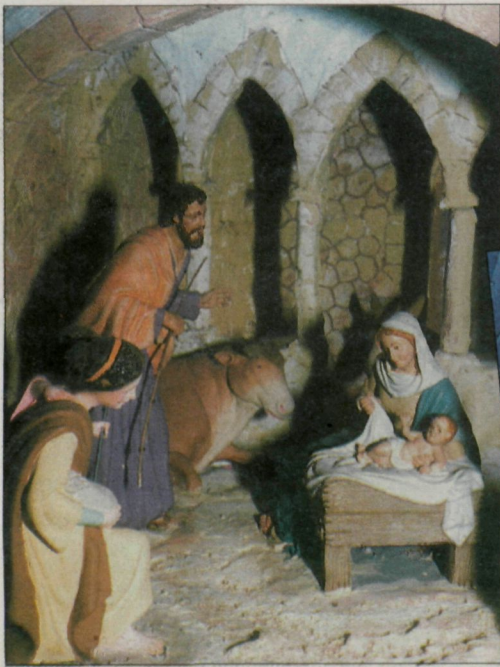
Any XXV • Núm. 1.265 • 1,60 €

18 • desembre • 2003

«Són moltes les persones que
llegeixen, però massa poques les
que saben llegir»
Luisa Leonor Warens

En aquesta tradició nadalenca es fusiona devoció, art i oci

Fer el pessebre

Quan s'acosta el Nadal, les famílies comencen a fer una de les tradicions més arrelades a casa nostra: el pessebre. Amb la representació del naixement de Jesús a través d'artístiques figuretes fetes de diferents materials (fang, plàstic, paper...) es pot «viure» l'esdeveniment més gran de la fe cristiana: l'arribada al món del Messies. La tradició situa els

origens del pessebrisme en una

cova propera a Grecio, un poblet d'Itàlia. Va ser la Nit de Nadal del 1223 quan sant Francesc d'Assís va voler reproduir —amb la màxima fidelitat possible, en plena natura i en el cor de la nit— el naixement de Jesús.

«El pessebre és una forma visual, clara i senzilla d'explicar el relat de la vinguda de Crist. Viure

el pessebre en família és una forma immillorable de parlar i d'explicar el naixement de Jesús i de tots els seus símbols», explica Enric Benavent Vallès, pessebrista i educador. I afegeix que «fer el pessebre és un acte de devoció religiosa. De fet, aquests són els seus orígens, però és també una tradició popular i una activitat d'oci molt interessant». Ismael Porta, que basteix actualment el Museu del Pessebre i del Calvari a Montblanc, afirma que el seu pessebre permanent és de gran utilitat didàctica per als infants, atès que «allò que els explica el catequista o el professor de Religió ho veuen aquí en imatges».

Pàg. 2, 3, 4 i 5

Primera pedra de la nova església de Diagonal Mar

El cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, presidirà el 21 de desembre la col·locació de la primera pedra del nou temple parroquial a Diagonal Mar, un barri que acollirà la celebració del Fòrum Universal de les Cultures 2004 i que viu canvis demogràfics i socials profunds. El nou temple parroquial, dedicat a sant Francesc de Paula, s'ubicarà en un solar situat entre els carrers de Ramon Turró, de Provençals, dels Pellaires i dels Ferrers. L'inici de la construcció, que és previst que s'allargui durant un any i mig, començarà un cop s'hagi obtingut la llicència d'obres de l'Ajuntament, cosa que pot trigar uns nou mesos més. Mentrestant, és previst que l'activitat pastoral comenci en un local provisional situat al passeig del Taulat, núm. 208-210, molt proper al terreny on s'ha de construir el nou temple.

Pàg. 17

«Germinabit» acaba el seu pelegrinatge a Lleida

Germinabit. L'expressió religiosa en llengua catalana al segle xx acaba el seu pelegrinatge per les diòcesis catalanes a Lleida, on es podrà visitar fins al 10 de gener de l'any vinent. Ubicada als dos patis interiors del que va ser edifici de l'antiga Maternitat (1889) i que actualment acull la Biblioteca Pública de Lleida, *Germinabit* ofereix una exhaustiva mostra bibliogràfica com a part essencial de l'exposició amb més de 600 títols de llibres de temàtica religiosa escrits en llengua catalana durant el segle xx i aquests primers anys del segle XXI. El bisbe Francesc X. Ciuraneta, en el seu parlament d'inauguració de la mostra, va afirmar que l'Església a Catalunya se sent directament implicada en el procés de ser, des de l'Evangeli, un element creador de cultura.

Pàg. 22

El bisbe Ciuraneta, acompanyat per les autoritats, contempla la Bíblia de Lleida.

Sant Ramon de Penyafort, el jurista català més universal

La festivitat del sant, el 7 de gener, és una bona ocasió per aprofundir en la seva figura

Pàg. 20 i 21

Sumari

Pàg. 9 Presentat el Pelegrinatge Mundial de Joves a Santiago

Pàg. 10 Neix la revista «Magnificat», una ajuda per pregar

Pàg. 23 Inaugurades les obres de restauració de l'església del Masroig

Pàg. 24 Agrupació de parròquies del nucli antic de Tortosa

Pàg. 30 Entrevista al Dr. Viotto, expert en Maritain

Editorial

Un pessebre a cada llar

L'ambient nadalenc es respira per tot arreu. Ja fa unes quantes setmanes que s'observen els guarniments i la simbologia pròpia d'aquest temps. Sens dubte que aquesta ambientació ens ajuda al fet que sentim el Nadal més proper i més nostre, però també és bo que fem una lectura crítica de molts dels guarniments ornamentals que ens envolten aquests dies i que en molts casos tenen ben poc de nadalenc, o almenys, de Nadal cristià.

I és que des de fa uns quants anys una sèrie d'elements desmarcats de la religió i la fe cristiana s'han apoderat dels nostres carrers i, fins i tot, de les nostres llars. Les tradicions de països del nord d'Europa i d'Amèrica del Nord han anat arraconant alguns dels nostres costums nadalencs més sans, sense que gairebé ningú no s'adoni que ens estan canviant el Nadal cristià per un Nadal pagà, consumista i comercial.

La figura de Pare Noel ha guanyat molt de terreny, i s'ha convertit en un personatge amb qui ens trobem contínuament a tots els racons dels nostres pobles i ciutats, i es produeix una saturació en veure tantes vegades aquest simpàtic senyor vestit de vermell que fins fa pocs anys era pràcticament un desconegut a les llars catalanes. D'aquesta manera gràcies al Pare Noel s'avancen els regals a la data de Nadal (el 25 de desembre) i així no cal esperar que vinguin els Reis Mags (el 6 de gener), amb la qual cosa les tres personalitats d'Orient han passat a millor vida en moltes famílies. És una llàstima, perquè els tres Mags són una referència explícita a un fragment bíblic i una expressió clara que el Naixement de Crist va ser universal per a totes les races i cultures, representades per aquests tres homes de rostres i pell diferenciats, tal com recordem cristianament en la festa de l'Epifania del Senyor. Sant Nicolau també és un personatge cristià, record d'aquell bisbe generós que vestit de vermell i amb la seva mitra repartia regals entre els nens més pobres i necessitats. Però, a poc a poc, el

bon bisbe s'ha anat secularitzant; ha perdut tots els elements cristians i de record del sant i s'ha convertit en un personatge que no té res a veure ni amb l'Església, ni amb el naixement del Fill de Déu, només és el Pare del Nadal (Pare Noel).

El mateix podem dir dels arbres de Nadal que a poc a poc s'han introduït a les nostres llars i han substituït els bonics pessebres que organitzaven les famílies amb la col·laboració de tots els membres. Amb el ritme de vida accelerat en què ens movem és normal que l'arbre, que és molt més fàcil d'organitzar que un pessebre, s'hagi imposat en moltes cases, però els cristians no podem oblidar que l'arbre no té cap referència explícita al naixement del Messies, mentre que el pessebre o la simple figura del Nen Jesús ens recorda clarament l'autèntic i originari Nadal. De cara als nens és molt útil i pedagògic explicar i recordar com va néixer Jesús si tenim al davant la representació visual dels personatges i de l'ambient que va envoltar la vinguda de Crist al món. I per a això tenir un pessebre a casa ens ajuda moltíssim, a més, a implicar els nens en la seva construcció i que ells mateixos hi aportin les seves propostes i la seva imaginació.

És difícil que puguem opinar o intervenir en els guarniments nadalencs que posen els ajuntaments, les botigues o els centres comercials, però sí que som decisius en la manera com podem viure el Nadal a les nostres llars, i quins elements ornamentals ens ajuden a situar-nos en la festa cristiana del Naixement de Jesús. Fem una mirada crítica a la nostra llar i preguntem-nos si es nota prou que som una família cristiana, o fem el mateix que els altres, incloent els que són ateu, agnòstics o, fins i tot, d'altres religions, que també guarneixen les seves cases sense cap problema, amb arbres, campanes, estrelles i tot tipus de llums intermitents, perquè per a ells el Nadal és només una festa social, això sí, plena de regals.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Merche Ginés, GIRONA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Guillem Ferrer, MENORCA; Jordi Curcó, LLEIDA; Conchi García, MADRID; Lluís Serra i Miriam Díez, ROMA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, VÍCTOR M. Cardona i Tomás Mor, TORTOSA

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Director executiu: Marc Murtra

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 80,60 €
 Resta d'Europa: 146,74 €
 Amèrica i Àfrica: 178,30 €
 Àsia i Oceania: 243,82 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Són moltes les persones que llegeixen, però massa poques les que saben llegir»

(Luisa Leonor Warens. Escriptora francesa. 1700-1762)

Gran pensament el d'aquesta dona de notable formació, a qui el cèlebre Rousseau li va deure part de la seva educació musical i cultural. Llegir és una tècnica que s'aprèn i tant de bo només com a això, com a tècnica, fos patrimoni de la humanitat total. Però tot i que s'eradiqui l'analfabetisme del planeta, desapareixerien les xacres humanes? No us ho cregueu. Menjar és només una part de la funció digestiva i procrear no és sinònim d'una població envejable. De la mateixa manera, llegir sense el gradual magisteri a què te dret el qui llegeix, és com disposar del carnet de conduir amb dues o tres pràctiques reglamentàries «i la resta a gust i criteri de cada conductor». O sigui, el caos. Llegir sense més ni més (per exemple) el Nou Testament és mantenir-

se en la lletra, fins i tot memoritzant-ne els versets (que tampoc no està de més). Saber-ho llegir és la capacitat de saltar de la forma al fons, extreure'n la quinta essència i modificar amb ella l'entorn, ja que l'Evangeli, entre d'altres virtuts, és comunicació i «filtració» perquè l'aigua ens arribi clara i la llum sense tamar. De llegir a saber llegir hi ha la mateixa diferència que entre un res rutinari i un altre d'acompanyat de meditació i de commoció espiritual, aquesta clarividència que atorga Déu als que sincerament hi recorren. És un crim limitar-nos a eradicar l'analfabetisme sense ajudar els neòfits a saltar de la lletra a l'esperit, de la cultura a la saviesa, de l'ètica universal al compromís evangèlic i cordial. Totes dues coses, si volem un món millor!

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

El pessebre: escenificació popular i artesanal del naixement de Jesús

La representació del naixement de Jesús a través d'artístiques figuretes de fang, de plàstic, de paper..., és un dels costums més arrelats i significatius al nostre país durant les dates nadalenques. El pessebre és, sens dubte, una bella obra d'art que transmet de generació en generació l'esdeveniment més gran de la fe cristiana: l'arribada al món del Messies. Es tracta d'una extraordinària manifestació de sensibilitat cristiana, en la qual nens, joves i adults reviu cada any l'esperit del Nadal.

La tradició situa els orígens del pessebrisme en una cova propera a Greccio, un poblet d'Itàlia. A la Nit de Nadal del 1223, sant Francesc d'Assís, després del seu pelegrinatge als Llocs Sants, va voler reproduir —amb la màxima fidelitat possible, en plena natura i al cor de la nit— el naixement de Jesús. Va demanar llicència al Summe Pontífex i, després d'haver-la obtingut, va preparar un pessebre amb el faratge corresponent i va manar portar al lloc un bou i un ase. Una esquerdada natural a la roca serviria com a bressol per a la imatge —a causa del fred, era l'única figura no humana— que representés Jesús.

El «Pobriçó d'Assís» va convidar tots els germans dels eremitoris propers, igual que a la gent de Greccio i dels voltants, al lloc prèviament condicionat. El propòsit principal era despertar la fe al cor d'aquella gent. Hi va anar amb tots ells, en solemne processó, portant espelmes i torxes. Els pastors anaven amb els ramats, les mares acompanyaven els seus nens, els joves portaven ofrenes diverses... Un cop allà, va començar la sagrada representació del misteri del naixement del Fill de Déu. Greccio va esdevenir durant unes hores un nou Betlem.

Francesc, que era diaca, va participar en la celebració de la missa. Va cantar amb veu emocionada l'evangelí del naixement de Crist i després va predicar. Però la predicació no va ser una exposició doctrinal convencional. Va predicar amb el cor i amb les mans, amb el rostre i amb els gestos, amb paraules i amb tot el seu ésser. Quan esmentava Jesús, li deia «Nen de Bethleem», i pronunciava «Beth-le-em» com una ovella que bel·la, mentre es passava la llengua pels llavis com si assaborís la dolcesa d'aquesta paraula. La Nit de Nadal viscuda a Greccio va ser una celebració única, perquè tant Francesc com els seus fills espirituals mai no la van tornar a repetir.

Una tradició cristiana

Posteriorment, els franciscans van començar a construir pessebres als convents. Les figures del pessebre més antigues (segle XIII) que es conserven són obra d'Arnolfo di Cambio. Aquest arquitecte de la catedral de Florència va tallar figures en marbre blanc, part de les quals es conserven encara a la basílica de Santa Maria la Major de Roma. Durant els segles XIV i XV, les esglésies italianes acollien a les capelles magnífics pessebres, com els d'Andrea della Robbia al Duomo de Valterra. Amb el barroc, època en la qual l'escultura religio-

sa va tenir una gran esplendor, es va impulsar de forma definitiva la realització dels pessebres. Es van introduir, primer, a les cases senyorials, i, més tard, a les llars de la gent humil, i es va produir un important desenvolupament als segles XVII i XVIII fins a l'actualitat.

A Espanya, el pessebre va ser introduït per l'orde franciscà al segle XV. Del segle XVI, encara es conserva un pessebre al monestir de les Descalces Reials de Madrid. Totes les figures estan tallades en corall, argent i bronze, i se'n desconeix l'autor. Amb el regnat de Carles III, els pessebres van experimentar un destacat apogeu. Aquest monarca va encarregar a José Esteve Bonet i José Ginés Marín, dos artesans valencians, la còpia d'unès figures napolitanes. En van arribar a fer unes sis-centes peces.

LLavors les figures estaven modelades

Foto: Pessebre Monumental d'Arenys de Munt

Una obra d'art de gran significat cristià.

meravellósament només en la part visible: cap, braços, mans, cames i peus. El cos estava ple de fibres vegetals que conferien gran adaptabilitat a les diferents posicions. Els vestits es confeccionaven amb brodats i fils d'or per a la Mare de Déu i a sant Josep i amb teixits més rústics per als pastors. A

principis del segle XIX es comencen a modelar figuretes de fang, que eren cuites al forn i policromades a pinzell. Durant algun temps, cap al 1825, també es van fabricar figuretes de plom fos. A poc a poc es va industrialitzar la fabricació i es va introduir el plàstic a les figures del pessebre.

Paral·lelament, van sorgir nombroses associacions pessebristes. Una de les més rellevants és la Federació Internacional de Pessebristes (Universalis Foederatio Praesebristica), fundada el 31 de maig del 1952 a Barcelona. Els seus objectius són els següents: mantenir viva, en l'àmbit internacional, la tradició pessebrista; donar a conèixer el missatge de l'encarnació del Fill de Déu a través del pessebre i contribuir a la coexistència pacífica entre els éssers humans en el món afavorint el coneixement dels diferents pessebres segons la cultura de cada poble. Així mateix, organitza els congressos internacionals, que se celebren periòdicament, per fomentar la trobada dels pessebristes en l'àmbit internacional. La seu de la Federació Internacional de Pessebristes es troba a Roma.

Una altra que cal destacar és la Federació Catalana de Pessebristes. Va ser creada el 18 de juliol del 1985 per un grup de setze associacions de pessebristes amb la intenció de coordinar, difondre i desenvolupar l'art pessebrístic a Catalunya. Avui dia està formada per unes quaranta entitats. La gènesi del pessebrisme a Catalunya és molt remota; està documentat un pessebre l'any 1300, hi ha l'inventari (1585) d'un canonatge, on ja apareixen figures de pessebre de fang, i el 1786 ja hi ha dades de la celebració de la Fira de Santa Llúcia. A Europa el pessebrisme català és conegut per la incorporació del guix a la construcció dels pessebres. Per això, la Federació Catalana de Pessebristes se sent hereva d'un llegat etnogràfic de primera magnitud que es manté gràcies a la tasca desinteressada de centenars de pessebristes que integren les seves associacions. (M.A.C.)

Tradició imatgera pessebrista

L'arribada del Nadal ens endinsa de ple en una de les tradicions més entranyables de l'any litúrgic i, alhora, una de les expressions plàstiques que identifica amb nom propi aquestes festes: el pessebre. La representació del naixement de Jesús, independentment del seu contingut i innegable valor religiós, ha donat lloc a tot un fenomen cultural i estètic que ha ocupat —i ocupa— nombrosos artistes al llarg de la història i milers de persones que han elevat la imatge iconogràfica de la Nativitat a la categoria d'art.

El pessebre o Naixement es basa, des dels seus orígens, en uns fonaments sòlids artístics. Intimament lligat a una producció eminentment artesanal de peces, escultors o imatgers cèlebres han treballat en la creació de figures, protagonistes veritables en el conjunt d'elements que intervenen en la construcció del Naixement.

Catalunya, amb l'escola d'Olot al capdavant, Andalusia, Madrid i Múrcia són punts obligats de referència en la tradició imatgera pessebrista amb una nòmina nodrida d'artistes famosos als quals cal sumar molts altres artesans, potser més modestos, però que s'han dedicat en el passat i continuen dedicant el millor dels seus tallers a dotar de vida i animació pessebres i diorames i, en molts casos, omplen les vitrines de museus i de col·leccionistes particulars.

Segurament és Catalunya, entre tots els llocs de tradició pessebrista, la que presenta la riquesa i la varietat més gran, segons les regions, dels seus muntatges pessebrístics, cadascú amb les seves característiques i trets diferenciadors propis, derivats de l'ús de les tècniques emprades pels seus autors i, especialment, per l'estil, la procedència i la qualitat de les figures.

L'extensió del pessebrisme al nostre país, introduïda principalment com en altres països europeus a través d'ordes militars i religiosos (templaris i franciscans, respectivament) a l'Edat Mitjana, cobra la seva esplendor més gran a partir del segle XVII i XVIII. A la puixança de la difusió del pessebre es deu en gran mesura la coneguda afició del monarca Carles III —qüestionada, però, per alguns estudiosos en la matèria— que trasllada des de Nàpols característiques i idiosincràcia del prasepio (pessebre), que nobles i hisendats adquireixen després. També cal destacar la tasca d'apostolat pessebrista que promou diversos ordes religiosos. Escultors com Luisa Roldán («La Roldana»), Pedro Duque Cornejo, José Risueño i Eugenio Gutiérrez de Torices, del segle XVII, i ja al segle XVIII, Josep Esteve i Bonet, Ramon Amadeu i Grau, Josep Ginés i Marín, Damià Campeny i Estrany, Domènec Talarn i Ribot i la figura indiscutible de Francisco Salzillo imprimeixen a les figures del Naixement el seu art i estil, i converteix les seves peces en autèntiques obres d'art.

Mn. Pedro Larrad Pérez

L'estel de Betlem es queda en un portal de Montblanc

■ Ismael Porta basteix el Museu del Pessebre i del Calvari

MONTBLANC.— Molts són els estels que, a pobles i ciutats d'arreu de la terra, porten els homes de bona voluntat fins al portal de Betlem per contemplar i impregnar-se de l'amor que mena del misteri del Nadal. L'estel de bombetes

de colors es fa present aquests dies per ambientar places i carrers de les viles, però els egoismes i insolidaritats sovint s'entesten a apagar-lo quan aquest estel vol il·luminar els camins que condueixen cap a la pau.

S ortosament hi ha sentinelles de la llum del Nadal que, a través de la seva obra i expressió, ens recorden el missatge nadalenc tot l'any. A Montblanc, l'artista Ismael Porta Balañà n'és un d'ells, amb el seu pessebre permanent i el museu que està construint, que recollirà de manera plàstica la vida de Jesús. Per això, damunt del portal de la casa del carrer Solans, de la Vila Ducal, a l'esguard d'un finestral, s'hi posarà l'estel de Nadal en forma de vitrall.

El pessebre és per a Ismael Porta la constant de tot l'any, atès que des del 1975 aquest artista ha anat modelant i insuflant el relat bíblic als seus diorames. La col·lecció constarà de trenta quadres, dels quals ja n'ha fet vint-i-sis, que abasten des de l'edicta d'empadronament promulgat pel Cèsar (dictat des de Tarragona) fins a l'estampa de Jesús al temple, entre els doctors de la Llei. La singularitat d'aquesta obra fa que cada any, de la Puríssima a la Candelera, el pessebre d'Ismael rebi una allau de visitants —autocars plens, fins i tot gent de l'estranger— que es queden bocabadats davant del pessebre. I és que Ismael Porta, en això del pessebrisme, es relaciona i manté contactes amb associacions de

sin atenció i, per tant, tot plegat es fa més entenedor». Altrament, l'artista montblanquí s'ha adonat que un altre aspecte positiu de la seva exposició pessebrística és que desvetlla la curiositat i l'interès de la joventut immigrant «que confessa altres religions; pregunten i comproven que tenim molts punts en comú, en les creences i en la fe».

Per naturalesa, el pessebre és un camp adobat on poder conrear les nostres tradicions més genuïnes i és aquí on l'art i la capacitat creativa d'Ismael Porta s'expressen amb enginy i rigor. Els es-

quants dels trets característics d'aquesta obra d'art. Estris i elements que acompanyen la gran parada de figures d'extraordinària qualitat estan fets pel mateix pessebrista.

Així mateix, Porta celebra que la realització del pessebre hagi significat per a ell «la immersió en l'Antic i el Nou Testament, d'altra banda imprescindible per poder encarar, amb coneixement de causa, l'escenificació plàstica de la vida de Jesús. Aquest coneixement m'ha permès conversar i mantenir debats amb biblistes», afirma

«Al cap de tres dies el van trobar al temple, assegut entre els mestres de la Llei, escoltant-los i fent-los preguntes» (Lc 2,46).

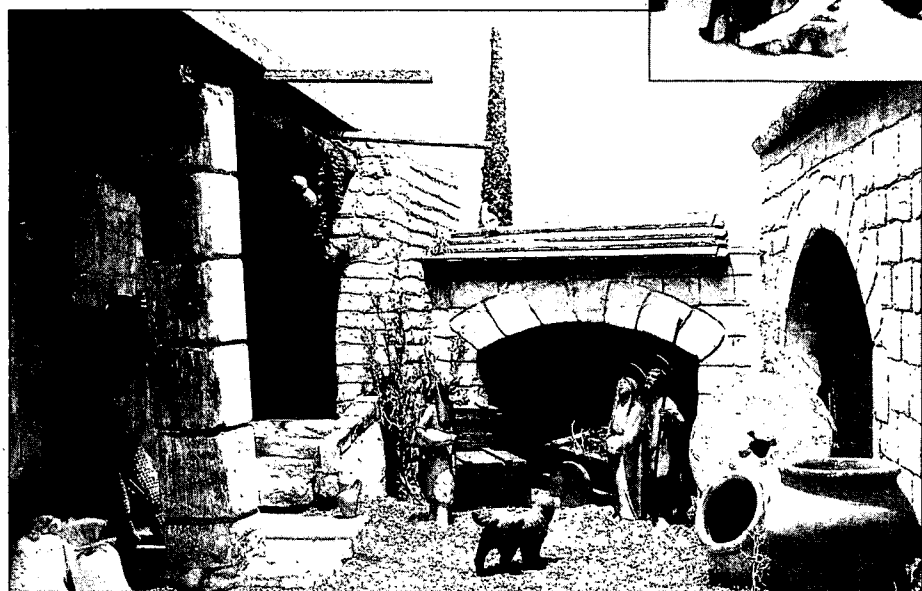
el montblanquí.

Figures d'arreu del món

Impressiona saber que Ismael Porta té col·leccionades unes 10.000 figures de pessebre, quantitat que triplica la que tenia, ara fa tres anys, quan vam parlar amb ell per primera vegada. Vol dir, doncs, que tan sols una ínfima part de l'estoc es pot veure al pessebre. El gruix de les existències està col·locat en armaris i caixes, en l'espera que un dia puguin ser exposades al museu en construcció.

La procedència de les figures és molt variada, de països dels cinc continents, adquirides pel mateix Ismael aprofitant viatges a l'estranger, tot i que ha rebut donacions massives efectuades per gent de totes les nacionalitats. És per això que la col·lecció és de gran valor, per la diversitat d'estils i materials emprats, amb peces d'incalculable vàlua, com ara *Glòria d'àngels*, de l'any 1650, obra de Domènec Talarn. Pel que fa a figures d'altres autors del país, en guarda de Ramon Amadeu, Pere Teixidor, Salvador Masdeu i dels germans Castells.

Joan Boronat

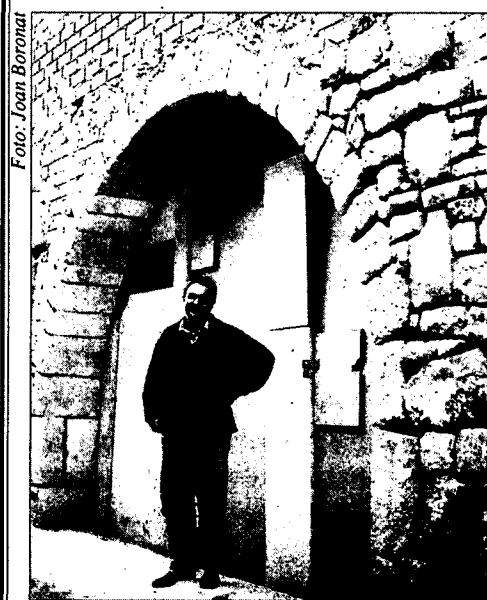
«Ella el va faixar amb bolquers i el posà en una menjadora, perquè no havien trobat cap lloc on hostatjar-se» (Lc 2,7).

tot arreu.

La millor catequesi

Es diu que una imatge val més que mil paraules i la dita es compleix a bastament en el cas del pessebre d'Ismael. A molts infants de catequesi, la visita al pessebre els és de gran utilitat didàctica. Ismael comenta que «allò que els explica el catequista o el professor de Religió ho veuen aquí en imatges, fa que hi po-

tudis d'escenografia a l'Institut del Teatre de Barcelona li han servit de molt a Porta. Cal recordar que és l'autor de l'escenografia de *La Passió d'Olesa de Montserrat*, que el firmament del seu pessebre —realitzat en fibra òptica— es correspon a la situació planetària exacta de la nit de Nadal i que aquest cel va servir de model per al muntatge *Mar i cel*, de Dagoll Dagom. Núvols i mar en moviment, una barqueta navegant, l'aigua que brolla i el foc que flameja són uns

Ismael Porta, davant de la façana del futur Museu del Pessebre i del Calvari.

Museu del Pessebre i del Calvari

És el que construeix Ismael Porta en una altra casa del mateix carrer Solans. Ja s'ha procedit a la rehabilitació de la coberta i dels trespols i ara s'està procedint a l'adequació interior i a l'acabament de les façanes. «Restava encara molt a fer i cal invertir-hi molts diners», comenta Porta. Ha rebut alguna subvenció de la Diputació de Tarragona i compta amb la col·laboració de l'Ajuntament de Montblanc, mentre espera poder disposar d'una dotació de l'Organisme de Desenvolupament Europeu (Fons europeu), a través del Consell Comarcal de la Conca de Barberà, xifrada en 540.000 euros, quantitat que donaria una important embranzida a aquest agosarat projecte.

La planta baixa anirà destinada a l'exposició permanent dels diorames del pessebre, mentre que al primer pis hi haurà els Calvaris, els quaranta diorames que abraça la vida de Jesucrist, des del baptisme fins a la mort, la resurrecció i l'ascensió al cel. A la cantonada d'aquesta primera planta hi ha dos grans finestres on guaitaran els tres reis i quatre pastors, de gran format (2,30 cm de mida) i el vitrall amb l'estel de Nadal, que està fent l'artista holandès Van Schogner, autor dels vitralls que hi ha a l'edifici de l'Ajuntament de Montblanc.

El segon pis estarà dedicat al museu de les figures i disposarà d'una sala polivalent on poder celebrar conferències i cursos, mentre que l'attic s'habilitarà com a estudi i taller de figures, tant de pessebre com de Calvari, amb taules mòbils per poder treballar-hi còmodament. Segons Ismael Porta, «amb aquest taller es pretén intentar rejuvenir el món pessebrista, ja que a Catalunya majoritàriament el conforma gent molt gran, situació que contrasta amb altres zones de l'Estat espanyol, on la gent jove participa molt activament, malgrat que d'una manera més anàrquica pel que fa als estils. Evidentment aquí la qualitat artística és superior i valdrà la pena aprofitar aquesta escola». L'espai museístic comptarà a més amb biblioteca, videoteca, hemeroteca, numismàtica i col·leccionisme de tot allò relacionat amb el Nadal i la Setmana Santa.

El Museu del Pessebre i del Calvari, tot i ser de titularitat privada, serà gestionat per un patronat. Estarà obert a tothom i, un cop instal·lat definitivament, tindrà com a font d'ingressos el pagament d'entrada per visitar-lo i l'explotació del taller d'artesanía, que podran fer servir escoles i col·lectius interessats en el tema.

L'ENTREVISTA

Enric Benavent Vallès, pessebrista i educador

—Com definiria el pessebre?

—El pessebre és una forma de fer present el naixement de Jesús. No és tant una representació o una reproducció, sinó més aviat una presència que ajuda a ambientar les festes de Nadal, especialment quan el pessebre ocupa un espai central de la casa, l'escola o el centre. Aquesta manera de fer present la vinguda de Jesús ha agafat al llarg de la història, en cada cultura, un caire diferent. Tothom ha volgut apoderar-se d'aquesta manifestació. Gràcies a això, al voltant del pessebre s'ha anat formant un gran patrimoni de simbologia, de tradicions i de costums populars, en el qual es barregen elements reals i imaginaris, religiosos i pagans, històrics i anacrònics.

—El pessebre és el signe que palesa més bé la pedagogia del misteri cristià a la nostra llar?

—Sí. El pessebre és una forma visual, clara i senzilla d'explicar el relat de la vinguda de Crist. Viure el pessebre en famí-

En els darrers anys Enric Benavent Vallès, pessebrista i educador, ha intentat combinar aquestes dues facetes estudiant i difonent els valors educatius del pessebre. És membre de l'associació El Bou i la Mula. Recentment ha publicat el seu primer llibre: *Fem el pessebre*, de l'Editorial La Galera. Benavent és professor d'Educació Social i Treball Social a la Fundació Pere Tarrés.

«Fer el pessebre és un acte de devoció religiosa»

tinguda, que està a l'abast de tothom i que estimula l'observació i la creativitat. No s'havia fet mai un llibre de pessebres pensant en els nens i les nenes; per això, volíem omplir aquest buit. Vam trobar l'entusiasme de l'Editorial La Galera, que va creure de seguida en el projecte i s'hi va llençar. Hem fet aquest llibre sense haver demanat cap subvenció, i això crec que és una forma de posar el pessebrisme, un art menor al capdavant, en un circuit normalitzat.

—Quins són els requisits indispensables per ser un bon pessebrista?

—Has de ser molt observador, t'ha d'agradar la natura i també les manualitats. Si vols ser un bon pessebrista cristià, has de voler expressar amb el teu pessebre alguna cosa més

que el fet puntual del naixement de Jesús, deixant entrar en el pessebre i posant al costat de Jesús aquells fets personals, familiars o socials que ens preocupen.

—De quina manera engriscaria la gent perquè fes el pessebre per Nadal?

—Jo crec que no cal engriscar ningú, perquè hi ha molta gent que fa el pessebre. La prova és que les fires de Nadal, on es venen figures i complements, cada any van a més. Jo animaria tothom que fa el pessebre que el faci cada any una mica millor, dedicant-s'hi una mica més, convertint el fet de fer el pessebre en una activitat artística i en un esdeveniment familiar o social.

—Quins són els valors educatius del pessebrisme?

—Fent el pessebre desenvolupem la creativitat, la capacitat d'observació, l'enginy, la sensibilitat i el gust estètic; es promou el reciclatge i s'estimula la tenacitat i la paciència. Si fem el pessebre en grup, a més, potenciem el treball col·lectiu amb tot el que això comporta. Aquests valors, però, els podem trobar en moltes altres activitats. Jo voldria destacar del pessebrisme el seu antimaterialisme, ja que de totes les tradicions nadalenques és l'única que no porta associada la donació de regals. El regal és la satisfacció de fer-lo i que el vegin els pares i els amics o, simplement, d'haver-hi participat.

—Aquesta tradició popular cristiana

pot ser un element d'integració per a gent d'altres cultures que viu a casa nostra?

—A partir del pessebre es poden fer moltes coses. Fa uns anys una parròquia va convidar totes les persones immigrants a portar les seves figures de pessebre per fer una exposició de pessebres del món. Va ser una experiència reeixida, on tothom compartia alguna cosa molt arrelada a la seva vida, als seus símbols. També en una escola pública amb molta immigració, els alumnes de cicle superior van dissenyar i construir un pessebre ambientat a la plaça del mercat del barri. Van reproduir tots els elements de l'entorn quotidià contemporani fent un bon treball d'observació, de dibuix i d'aplicació de la perspectiva. Les

figures d'aquest pessebre eren de plastil·lina i representaven personatges de la seva vida real: gitanos floristes, butaners pakistanesos, veïns i veïnes de tota la vida, venedors del mercat, gent africana, de països de l'Est... Una Mare de Déu vestida de romanesa i un sant Josep amb trets eslaus cercaven l'escalfor del veïnat envoltats del xivarrí d'un dia de mercat.

—Com veu el present i el futur del pessebrisme?

—Fer el pessebre és un acte de devoció religiosa. De fet, aquests són els seus orígens, però és també una tradició popular i una activitat d'oci molt interessant. Crec que actualment, en una societat secularitzada i multicultural, cal saber entendre aquestes dimensions diferents del pessebre. Com a tradició popular, està en un bon moment, segurament perquè tot el comerç que genera al voltant seu l'ajuda a mantenir-se viu. Moltes famílies (creients i no creients) fan el pessebre. Com a activitat artística i d'oci, però, crec que el pessebre ha de llaurar-se el seu futur. És feina de les associacions de pessebristes de difondre aquest art adaptant-lo a les característiques de la nostra vida social.

—Crec que els pessebres són una escola bíblica i catequètica per als infants?

—Sí, per als infants i per a tots. Molt especialment els pessebres que veiem a les exposicions, on els pessebristes reproduïen els relats evangèlics escena per escena.

Reportatge:
Miquel Àngel Codina

Enric Benavent, amb el seu llibre recentment publicat.

lia és una forma immillorable de parlar i d'explicar el naixement de Jesús i de tots els seus símbols. Alhora, en la mesura que presideix el menjador de casa, convida a fer present Jesús en la nostra quotidianitat. En el pessebre passa una cosa ben curiosa: en un racó neix el fill de Déu, però la resta de l'activitat no s'atura: el pescador continua pescant; la dona que renta, rentant... Ens està dient com Déu es vol fer present, d'una manera subtil, enmig de la vida dels homes i les dones.

—Fer el pessebre pot esdevenir un significatiu punt de trobada intergeneracional a l'Església domèstica per excel·lència, és a dir, a la família?

—El pessebre ens aplega a tots. Des d'anar al bosc a buscar elements naturals fins a desembolicar les figures que ja eren dels nostres avis o besavis. Tota la família es pot veure implicada en el ritual de fer el pessebre i és bo que sigui així. Cal que cadascú hi tingui una tasca a fer i que tothom es pugui veure reflectit en aquell pessebre familiar. Si el pessebre el fem a l'escola, a l'esplai o a la residència igualment pot plantejar-se com una activitat integradora, on tothom participi d'una manera o altra.

—El llibre *Fem el pessebre* és una iniciativa del col·lectiu El Bou i la Mula. Amb quins objectius us vau plantejar-ne l'elaboració?

—Teníem ganes d'explicar que fer el pessebre és una activitat divertida, entre-

Fomentar el pessebrisme

La finalitat primordial del col·lectiu El Bou i la Mula és ser un grup d'opinió, recerca i difusió del pessebre. Està format per pessebristes provinents d'àmbits diversos i plurals. Pretén aportar al món de la cultura popular un espai de trobada i d'intercanvi per a pessebristes, entenent aquest terme en un sentit molt ampli, no només constructors de pessebre artístic o popular, sinó també aficionats al món del pessebre, al col·leccionisme i a la recerca. Cal dir que el logotip de l'associació està inspirat en una pintura mural de l'altar de Sant Andreu de Sagàs (Berguedà).

Entre les diferents activitats que duen a terme els seus membres, destaquen les següents: fer un programa de ràdio a *Catalunya Cultura*, impartir conferències i publicar articles. El 2001 van editar el llibre *Els diorames del monestir de Solius. Visions actuals d'un pessebre*. Una de les seves línies de treball se centra a explorar els valors educatius del pessebrisme. Per això recullen experiències educatives fetes amb el pessebre, ja sigui en una escola, a catequesi, en un esplai o en un centre residencial. Podeu fer arribar les vostres experiències a través de la seva pàgina web: www.pessebres.com

IRAQ... Hospital Sant Rafael...
Te'n recordes... Necessita ajuda...

dominiques de la presentació
donatius al c/c La Caixa 2100-0832-60-0200543920
(Ajuda a l'hospital Sant Rafael -Iraq)
telèfon: 617 715 369

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

«*Pelegrins de la Paraula*» al país de Jesús

- Del 9 al 16 de febrer
- Del 22 al 29 de març
- Del 15 al 22 de novembre
- Del 27 de desembre al 3 de gener del 2004

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

Del 13 al 20 d'abril

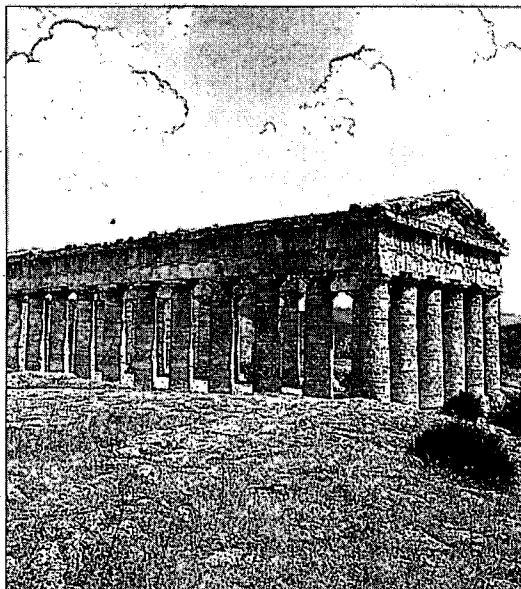
RUTA PER GALÍCIA

Pelegrinatge a Santiago de Compostel·la amb motiu de l'Any Compostel·là

La terra i els seus homes: tradicions i costums

Del 14 al 21 de juny

VIATGE A L'ILLA DE SICÍLIA

La més gran de la Mediterrània. L'illa del gran volcà

Del 1 al 11 d'agost

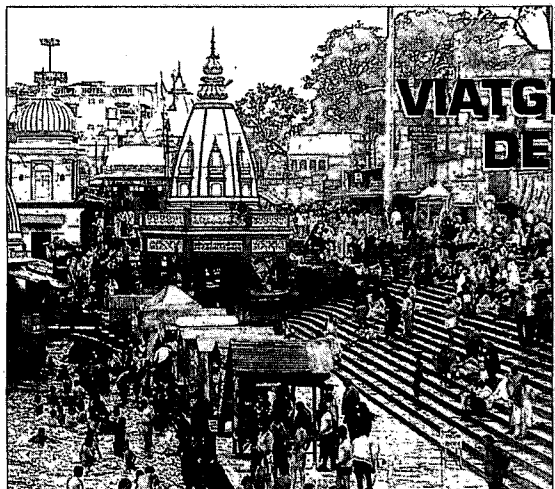

ISLÀNDIA

Un enclavament molt característic de l'Atlàntic septentrional

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

Del 6 al 21 d'octubre

VIATGE A L'ÍNDIA DEL NORD

Visita de missions, i la casa de la mare Teresa a Calcuta

Del 5 al 12 de desembre

MARROC

Dunes, estels i oasis
La porta del desert

Vaticà

església en el món

Maria, guaridora del cos i de l'ànima

ROMA.— La Jornada Mundial dels Malalts tindrà lloc l'11 de febrer al santuari de la Mare de Déu de Lourdes, on l'11 de febrer del 1858 va aparèixer Maria i on diàriament acudeixen milers de malalts i devots. És per això que el missatge del Papa per a la Jornada dels Malalts d'enguany té un gust especialment maria. El Papa justifica l'elecció del santuari maria dient que «el 2004 es commemora el 150è aniversari del dogma de la Immaculada Concepció». Aquest dogma «posa en relleu com amb la Immaculada Concepció de Maria va tenir lloc la gran obra de la Redempció, que es va realitzar amb la sang preciosa de Crist». Segons el Papa, «si Jesús és la font de la vida que venç la mort, Maria és la mare atenta que surt a l'encontre de les necessitats dels seus fills, i obté per a ells la salut del cos i de l'ànima». Aquest és el missatge que Lourdes proposa a devots i pelegrins i segons Joan Pau II «aquest és també el significat de les guaricions corporals i espirituals que obren a la gruta de Massabielle».

«El prodigi de la Immaculada Concepció recorda als creients una veritat fonamental: només és possible aconseguir la salvació dòcilment en el projecte del Pare, que ha volgut redimir el món mitjançant la mort i la resurrecció del seu únic fill», escriu el Papa en el missatge per a la Jornada dels Malalts. Per tant, «la malaltia i la mort, tot i ser presents en l'existència terrenal, perden el seu sentit negatiu: a la llum de la fe, la mort del cos, vençuda per la de Crist, es converteix en un pas obligatori per assolir la plenitud de la vida immortal». El Papa aprofita l'avinentsa per recordar que «la vida ha de ser acollida, respectada i defensada des del seu inici fins a la mort natural» i fa referència al que anomenen «enginyeria genètica». Segons el Pontífex, els progressos en aquest camp han de rebre suport sempre que respectin els drets i la dignitat de la persona des de la seva concepció: «Ningú no pot destruir o manipular de manera indiscriminada la vida de l'ésser humà», sentència el Papa. (M.D.B.)

La Santa Seu reclama la promoció dels valors religiosos

ROMA.— «La Santa Seu no es cansa de repetir que l'acció per assegurar la pau i l'estabilitat ha d'estar acompanyada pel compromís de promoure també els valors espirituals, morals i religiosos.» Són paraules de Pietro Parolin, sotssecretari per a les Relacions amb els Estats de la Santa Seu, en el marc de la IX Reunió del Consell de Ministres d'Afers Exteriors de l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa (OSCE). Les sessions han tingut lloc a Maastricht i han reunit 55 estats. El delegat vaticà va demanar «noves energies per educar en la coexistència i la confiança recíproca, unint-les sòlidament pel que fa a la religió, la història i la cultura». (M.D.B.)

El Papa demana a Maria que escolti «el crit de les víctimes»

■ Va oferir flors i pregàries a la Immaculada Concepció

ROMA.— El Papa va deixar el Vaticà per unes hores per celebrar aquesta festa a la plaça Espanya de Roma, en ple centre de la ciutat. «He vingut aquí aquest vespre per rendir-te homenatge de la meva sincera devoció.» Així va dir-ho el Papa a la Mare de Déu, «Reina de la Pau», en la celebració de la Immaculada Concepció de Maria.

El vent i el fred no van deslluir la festa de la Immaculada que el Papa vol celebrar sempre a la plaça Espanya de Roma, fora del Vaticà, on hi ha un monument gegant del 1857 dedicat a Maria com a record de la proclamació del dogma de la Immaculada el 8 de desembre del 1854. El Papa va arribar a la plaça a dos quarts de sis, quan ja era fosc, i abans va aturar-se un moment davant de l'església de la Santíssima Trinitat, on va saludar els membres de l'Associació de Comerciants de Via Condotti, segurament el carrer més comercial i visitat de la ciutat.

Joan Pau II va renovar l'ofrena d'un cistell de roses als peus de la imatge de Maria posant «la pau del món» a les seves

mans. El Papa va implorar que la pau recaigui sobre «aquelles nacions en què cada dia es continua combatent i morint».

El Papa va demanar a Maria que escolti «el crit de dolor de les víctimes de guerra i de tantes formes de violència que sagnen la terra». El Papa va poder llegir tot l'escrit i només va aturar-se alguns moments per respirar millor.

«Maria, reina de la pau, dóna'ns el Crist, autèntica pau del món!» van ser les darreres paraules del Papa abans de deixar

Joan Pau II va fer una breu sortida del Vaticà.

la plaça romana i dirigir-se novament cap a les seves estances vaticanes.

Miriam Díez Bosch

Continua amb dificultats el diàleg catòlic-anglicà

ROMA.— El diàleg entre catòlics i anglicans travessa un moment delicat, però totes dues parts han mostrat la voluntat de seguir tot i les dificultats. El principal obstacle que actualment bloqueja l'apropament de totes dues confessions és l'ordenació als Estats Units d'una persona homosexual com a bisbe. Per parlar sobre aquestes qüestions, el 25 de novembre, el cardenal Walter Kasper, president del Consell Pontifici per a la Promoció de la Unitat dels Cristians va acollir a la seva seu John L. Peterson, secretari general del Consell Consultiu Anglès. Durant la trobada van discutir sobre el futur del diàleg entre l'Església catòlica romana i la comunió anglicana. Per ara s'ha ajornat la propera sessió plenària de la comissió conjunta catolico-romana, anomenada Comissió Internacional Catolicoanglicana per a la Unitat i la Missió (IARCUUM), que té entre altres projectes la publicació i recensió d'un document comú sobre la fe. La IARCUUM és una comissió nova sorgida en el si de l'ARCIC (Anglican Roman Catholic International Commission) d'àmbit episcopal de bisbes catòlics i bisbes anglicans.

L'arquebisbe de Canterbury, Rowan Williams, ha demanat al cardenal Kasper que es puguin trobar els mitjans adequats «per reflexionar junts sobre les qüestions eclesiològiques derivades dels recents desenvolupaments en l'àmbit de la comunió anglicana». S'ha establert una subcomissió *ad hoc* específica per discutir fins a quin punt la presència del bisbe homosexual en el si de l'anglicanisme suposa un element incompatible amb el diàleg amb

els catòlics. Tant el secretari general del Consell Consultiu Anglès com el cardenal Walter Kasper estan d'acord que «el treball de la comissió mixta ha de continuar fins que acabi la fase actual del diàleg, establerta pel 2004». La comissió va començar les seves passes el 1970 i és l'instrument oficial que tenen totes dues branques del cristianisme per dialogar. Durant els anys de funcionament ha donat ja molts fruits i, de fet, la comissió IARCUUM n'és un dels més recents. Segons ha sabut *Catalunya Cristiana* de fonts vaticanes que prefereixen romandre anònimes, «de cap manera es pot afirmar que s'hagi trencat el diàleg amb els anglicans, el que sí que es pot dir és que el diàleg continuarà tot i les dificultats».

La comissió que ha decidit ajornar la seva assemblea plenària, la IARCUUM, va ser creada fa dos anys perquè fossin els mateixos bisbes els que es trobessin i dialoguessin, i no només els experts en ecumenisme que ja fa anys que estan embarcats en aquesta tasca. La IARCUUM, creada el 24 de novembre del 2001, engloba entre els bisbes catòlics Crispian Hollis, d'Anglaterra; Johan Bathersby, d'Austràlia, i Alexander Brunett, dels Estats Units, a més de Donald Bolen, sotssecretari del Consell Pontifici per a la Unitat dels Cristians. Per part anglicana compta, entre altres, amb el bisbe David Beetge, de Sudàfrica, i amb l'arquebisbe Peter Carnley, d'Austràlia. A més, també hi participa una dona, Mary Tanner, d'Anglaterra. Per part catòlica, a la comissió també hi ha una representant, Donna Geernaert, del Canadà. (M.D.B.)

Joan Pau II afirma que «Déu no és indiferent»

ROMA.— «El Senyor no és indiferent, com un emperador impassible i aïllat, a les vicissituds humanes.» Ho va recordar el Papa durant la seva catequesi romana dels dimecres sobre els salms i els càntics. En aquesta ocasió es referia a un càntic del capítol 19 de l'Apocalipsi. Per al Papa, «la mirada de Déu és font d'acció, perquè derroca els imperis arrogants i opressius, abat els orgullosos que el desafien i jutja els qui perpetren el mal». Joan Pau II va comentar davant dels fidels aplegats a l'aula Pau VI del Vaticà que «en aquest himne intervenen diferents personatges de la litúrgia celestial: una immensa multitud d'àngels i sants, a més de 24 ancians i 4 éssers vius». El Papa va tornar a dir, com havia fet la setmana anterior, que «Déu es fa present en la història, posant-se al bàndol dels justos i de les víctimes». Aquesta catequesi va coincidir amb la Jornada Mundial dels Drets Humans. (M.D.B.)

ecopiso®
Boutique Immobiliària

Compra, venda, lloguer

Pisos, àtics, lofts, locals, pàrquings

PLAÇA BONANOVA, 3 bis - Barcelona

Tel. 93 434 31 71

www.ecopisobonanova.com

Espanya

Jornada de Família i Vida 2003

■ Els bisbes insten les famílies a defensar la vida

MADRID.— El 28 de desembre l'Església celebra la Jornada de la Família i la Vida. Amb motiu d'aquesta jornada, els bisbes que integren la Subcomissió Episcopal per a la Família i Defensa de la Vida han publicat un missatge adreçat a les famílies, especialment a les cristianes, amb una idea molt clara: «Cuida les teves arrels, defensa la vida.»

Els bisbes espanyols assenyalen que les arrels més profundes de la família es troben en Déu creador i que en la mateixa realitat corporal de l'home i de la dona hi ha una crida a l'amor i a la comunió: «L'amor conjugal (...) neix del'admiració davant de la bellesa i la bondat de l'altre i inclou una crida a la comunió i a la transmissió de la vida.» El missatge subratlla que la família té una rica potencialitat «en ser una institució sòlidament arrelada en la mateixa naturalesa de l'home. La família cristiana té, a més, la gràcia de l'Esperit Sant (...) i que mai no li mancarà en compliment de la seva vocació i missió».

D'altra banda, els prelats constaten que la família ha de fer front a greus reptes, ja que sobre una falsa idea de llibertat s'oblida «la veritat sobre la natura i dignitat de la persona humana, i n'hi ha que miren d'imposar falsos conceptes de matrimoni i família. Es posa en dubte la mateixa identitat de la família». La institució familiar pateix una fragilitat preocupant: «L'ambient cultural i social conforma un subjecte feble, incapaç moltes vegades d'assumir les pròpies responsabilitats i de lliurar-se al matrimoni amb plena donació recíproca i d'amor veritable.»

El missatge recorda les paraules del Papa en el seu darrer viatge a Espanya:

«No trenqueu les vostres arrels cristianes.» En aquest sentit, els bisbes recorden que la família, «petita església, està cridada a la santedat per l'amor, arrelada en la fe i en l'esperança».

També posen en relleu «que l'home mantindrà en peu la seva dignitat, serà un arbre capaç de suportar les embestides del vent i les tempestes, si la família sap transmetre i viure la fe en Déu i l'amor a l'home; en la veritat, la llibertat vertadera, la defensa dels més febles, l'esforç per la pau i la justícia, l'amor al bé i la bellesa».

La Subcomissió episcopal es refereix als fills, com «el fruit de l'amor dels esposos. La vida humana és un do rebut, per, al seu torn, ser donat. En la procreació d'una nova vida, els pares acullen el fill com el fruit de la seva entrega amorosa. (...) És també do de Déu que els esposos han de cuidar i protegir perquè creixi».

En el missatge, la mare Teresa de Calcutà i santa Teresina de l'Infant Jesús es troben molt presents. Sobre la mare Teresa, els bisbes posen èmfasi en la seva

La família ha de fer front a greus reptes.

defensa dels no nascuts, mentre que de santa Teresina subratllen el testimoni cristià dels seus pares: «Amb uns pares així, d'aquestes arrels, va créixer en pocs anys una gran santa.»

Els bisbes, al final del seu escrit, encomanen a la família de Natzaret, totes les famílies, perquè es mantinguin unides en l'amor i donin fruits de santedat: «A Maria i a Josep, que van veure amenaçada la vida del fill, tan bon punt va néixer, els preguem per totes les mares temptades a avortar, els encomanem la causa de la vida. I en aquest any, també volem convidar tots el que estimeu el matrimoni, la família i la vida, a demanar la intercessió de santa Teresa de l'Infant Jesús i de la beata mare Teresa de Calcuta a favor de totes les famílies i de tots els infants, també de tots els no nascuts.» (C.C.)

ITALIA

El papa Joan Pau I, camí dels altars

BELLUNO.— Ha començat oficialment el procés de beatificació d'Albano Luciani, el Papa del somniure. Joan Pau I, el Papa que només va governar durant 33 dies el 1978, l'any dels tres papes, podria arribar a la beatificació en un temps relativament breu, segons es va comunicar en l'acte d'obertura que va tenir lloc a la catedral de Belluno. Davant de la presència del cardenal prefecte de la Congregació per a la Causa dels Sants, José Saraiva Martins, el bisbe de Belluno-Feltre Vincenzo Savio va presidir l'acte de constitució del tribunal que s'ocuparà del procés. Entre els presents hi havia un germà del Papa difunt, Berto, nebots i una delegació del patriarcat de Venècia. Albano Luciani havia nascut el 1912 a Forno di Canale, avui conegut com a Canale d'Agordo. Va ser ordenat sacerdot el 1935 i nomenat bisbe de Vittorio Veneto pel beat Joan XXIII el 1958. Pau VI el va nomenar patriarca de Venècia el 1969 i el 1973 el crea cardenal. Va ser escollit papa el dia 26 d'agost del 1978. Va morir el 28 de setembre, només 33 dies després. Diverses conferències episcopals, així com la gent de Belluno havien demanat insistentment que s'obris aquesta causa de beatificació. (M.D.B.)

TURQUIA

Els franciscans obren una fraternitat

ISTANBUL.— A Istanbul l'orde dels frares menors ha inaugurat una Fraternitat Internacional dedicada al diàleg, a la pregària i al servei amb i per als pobres. La Fraternitat Internacional està formada per quatre frares de Mèxic, de França, d'Alemanya i de la República Democràtica del Congo, i s'uneixen a tres germans italians que ja treballaven a Turquia. La Fraternitat «es caracteritza per la vida de pregària, l'acollida als altres i l'esperit d'hospitalitat. Continuant amb el ministeri pastoral que ja duen a terme, els germans estan disponibles a més per al servei litúrgic en les diverses llengües que ells parlen, per a xerrades i direcció espiritual», aclareixen els seus superiors. «Els fidels de totes les confessions religioses seran ben rebuts en els moments de pregària i de meditació. Els germans estan oberts a un diàleg respectuós i fructífer amb els seus veïns. Per això, la Fraternitat estarà en disposició d'acollir altres franciscans que vulguin viure durant un temps una experiència de presència i de diàleg ecumènic i interreligiós entre ortodoxos i musulmans». (Zenit)

HONGRIA

Representants cristians rellancen la «Carta ecumènica»

BUDAPEST.— Una reunió de representants catòlics, ortodoxos, luterans i d'altres confessions cristianes ha donat un nou impuls a la Carta ecumènica com a instrument per promoure la unitat plena. Aquesta ha estat la conclusió de la trobada que van celebrar a Leányfalu (Hongria) el Consell de les Conferències Episcopals d'Europa (CCEE) i la Conferència de les Esglésies Europees (CEE). La Carta ecumènica proclama la necessitat de «superar les divisions encara existents entre nosaltres amb l'objectiu de poder anunciar a la gent el missatge de l'Evangeli de manera creïble». La trobada d'Hongria ha servit per presentar informes de diferents països d'Europa oriental sobre els signes d'esperança i les dificultats en el camí ecumènic actual. Hi han participat uns 40 delegats representants de les esglésies i conferències episcopals de 16 països de l'Europa oriental. (Zenit)

ESTATS UNITS

Mons. O'Malley vendrà la residència arquebisbal de Boston

WASHINGTON.— Mons. Sean O'Malley, arquebisbe de Boston, vendrà la residència arquebisbal ubicada al distingit barri de Brighton, per pagar l'acord a què es va arribar amb els demandants per casos de pederàstia. L'estiu passat, el recentment nomenat arquebisbe de Boston va decidir deixar la residència que havia acollit els seus antecessors durant 75 anys i mudar-se a un petit rectorat a la part de darrere de la catedral de la ciutat. La residència s'ubica en un espai de 60 acres que inclou el Seminari St. John's i les oficines de la cancelleria arquebisbal. Es vendria una àrea de 28 acres que inclou la residència, instal·lacions addicionals i àrees verdes al voltant de la casa. (ACI)

BURUNDI

La lluita contra la sida i la malnutrició, objectius de Càritas

BUJUMBURA.— La lluita contra la sida i la malnutrició són els dos punts principals del programa per al 2004 de Càritas Burundi. Altres prioritats són: millora de les condicions de vida a les presons; educació i reinserció en la vida social dels orfes; augment de la producció agrícola a les zones més vulnerables, segons el nivell alimentari. L'organització de l'Església catòlica preveu també el finançament de microprojectes proposats per associacions de voluntaris i del món rural. (Fides)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, ascensor, sala d'estar, seguiment mèdic i sanitari, animació, caliu humà. Estadades temporals i indefinides. Poques places. Campoamor, 56 - Barcelona.

Tel. 934 274 453

Espanya

Mons. Cañizares obre el procés de canonització de 800 màrtirs

TOLEDO.—L'arquebisbe de Toledo, Mons. Antonio Cañizares, ha presidit l'obertura del procés de canonització de 800 màrtirs de la província eclesiàstica de Toledo, que van morir entre el 1936 i el 1939. L'acte, que va tenir lloc a la catedral de Toledo, va servir per constituir a més el tribunal de la causa de canonització. Per a Mons. Cañizares, el motor del procés de canonització és «la fe i l'amor, no l'odi ni la venjança». L'obertura d'aquest procés és, segons l'arquebisbe de Toledo, «un signe de la vitalitat de les nostres Esglésies locals» i un reconeixement a aquests màrtirs que «van ofrenar les seves vides per complir amb tota fidelitat la voluntat del Senyor, a les mans del qual es van posar com Jesús es va posar en les mans de Déu en la crucifixió». Les paraules de Joan Pau II sobre el fet que al segle xx s'han multiplicat els màrtirs i que el seu record no s'ha de perdre han animat Mons. Cañizares a l'obertura d'aquest procés de canonització. Com va assegurar l'arquebisbe, «el procés és una crida a l'enfortiment del sentit cristià i a la conciliació entre tothom» i no «un judici als responsables del martiri». (C.C.)

Confer, Càritas i Pastoral Penitenciària uneixen forces per millorar l'atenció a menors

MADRID.—Prop d'un centenar d'experts de la Conferència Espanyola de Religiosos (Confer), de Càritas i del Departament de Pastoral Penitenciària de la Conferència Episcopal Espanyola van participar recentment en les III Jornades d'Adolescència i Exclusió Social. Aquestes jornades, organitzades conjuntament per aquestes tres organitzacions, es van celebrar sota el lema «L'acció de l'Església amb infants i adolescents en risc, un camí per recórrer».

La convocatòria va tenir un doble objectiu: avançar en el coneixement recíproc de les persones de Càritas, Confer i Pastoral Penitenciària que treballen amb menors en risc d'exclusió social i de les accions que actualment es desenvolupen en aquest camp. A més es van estudiar possibles fórmules de coordinació i la creació d'un grup de treball intraeclesial de caràcter estable que possibiliti oferir una resposta unitària i més eficaç als reptes que presenta la integració dels infants i adolescents en dificultat, informa el Servei de Notícies de Càritas. Al terme de les jornades, els participants van coincidir en la necessitat urgent d'impulsar la sensibilització en tots els nivells organitzatius i territorials de l'Església involucrats en el treball amb la infància exclosa. (Ivicon)

Els bisbes homenatjaran Joan Pau II

MADRID.—El 20 de desembre la Conferència Episcopal Espanyola retrà un homenatge a Joan Pau II pels seus 25 anys de pontificat. L'acte tindrà lloc al Palau de Congressos de Madrid, a les 17.00. L'homenatge serà inaugurat pel cardenal-arquebisbe de Madrid i president de l'episcopat espanyol, Antonio M. Rouco. A les 17.30 intervindrà el predicador de la Casa Pontificia, Raniero Cantalamessa, o.f.m. cap., que exposarà el tema *Joan Pau II a l'Església universal: la carta «Novo millennio ineunte»*. Per concloure, després d'un breu descans, l'orquestra clàssica Santa Cecília oferirà un concert acompanyada pel cor Sant Jordi, sota la batuta d'Ignacio Yepes. (SIC)

Presentada la Peregrinació Mundial de Joves a Santiago

■ El lema serà «Testimonis de Crist per a una Europa de l'Esperança»

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA.— La Peregrinació Mundial de Joves, PEJ'2004, es desenvoluparà a Santiago entre els dies 5 i 8 d'agost amb motiu de l'Any Sant Compostel·là. Uns 50.000 joves cristians arribaran a la ciutat gallega. El lema d'enguany

serà «Testimonis de Crist per a una Europa de l'Esperança», que té present el discurs europeista que Joan Pau II va pronunciar a Santiago de Compostel·la (1982): «Europa, torna a trobar-te, sigues tu mateixa. Descobreix els teus orígens. Aviva les teves arrels.»

L'objectiu d'aquesta peregrinació és desenvolupar una trobada d'àmbit europeu en què els joves cristians coneguin i aprofundeixin en les arrels cristianes d'Europa i es comprometin en la construcció d'una nova Europa de l'esperança.

En una roda de premsa convocada per l'arquebisbe de Santiago, Julián Barrio, el director del Departament de Pastoral Juvenil de la Conferència Episcopal Espanyola, Víctor Cortizo, explicava que la peregrinació s'organitza en dos moments importants. Des del 31 de juliol fins al 5 d'agost s'organitzarà l'arribada dels grups de joves que vulguin fer el camí de Santiago a peu per una de les rutes proposades des de la delegació: el camí anglès des de la Corunya; el camí francès des de Sarria; el camí portuguès des de Tui; el camí del Nord des de Ribadeo i el camí de la ruta de la Plata des d'Ourense. Un segon moment és del 5 al 8 d'agost: «El primer dia s'aprofundirà molt en les arrels cristianes d'Europa i per això comptarem amb personatges molt significatius de la religió, de la cultura, de l'economia, de la política, de la música i de l'art. Aquests dies oferiran catequesi, conferències i visites arreu de la ciutat per acabar amb una vetlla i una Eucaristia. En la vetlla es llegirà una carta dels joves d'Europa, on expressaran els seus desitjos de comprometre's amb aquesta Europa de l'esperança, és una crida al compromís.

Cartell de l'Any Sant Compostel·là 2004.

Aquesta carta es proclamarà l'endemà i donarà continuïtat a aquesta peregrinació arreu del món.»

Per la seva part, Mons. Julián Barrio va recordar els eixos de l'Any Sant, un temps privilegiat que l'Església ofereix per fer una renovació interior de la nostra vida cristiana. «La celebració festiva d'aquest Jubileu ha de ser per a tothom motiu d'alegria i d'esperança, com a crida a la conversió contínua en la vida dels cristians», assegurava Mons. Barrio, insistint que l'Any Sant, al segle XXI, significa que els homes i les dones d'avui, en la nostra condició de pelegrins, tenim l'oportunitat de trobar-nos amb Déu, amb nosaltres mateixos i amb els que ens envolten. «L'Any Sant és més que un mer símbol exterior, és expressió d'una

concepció determinada de l'home i de la seva relació amb Déu, de la presència del sagrat en el cor de la nostra civilització, de la distinció entre temporalitat i espiritualitat», va indicar.

El bisbe de Santiago es va referir a tres aspectes que considera importants: el pelegrí, l'acollida dels pelegrins i la catedral de Santiago. Recórrer el camí és un signe de la condició peregrina de l'home que s'encamina vers la casa de Déu Pare. En recórrer el camí de Santiago es desvetlla la consciència del pelegrí en la vida com una marxa cap a una meta. I aquesta meta, per a Julián Barrio, és el sepulcre de l'apòstol, és Déu, és la vida eterna.

Un altre aspecte subratllat per Mons. Barrio va ser l'acollida dels pelegrins: «La preocupació és oferir-los tan bé com puguem la nostra acollida material i espiritual. M'agradaria que durant l'Any Sant acollíssim els que arriben a la nostra ciutat amb el respecte que es mereixen, amb l'alegria de veure com s'esforcen per arribar a la tomba de l'apòstol i amb l'obertura de deixar-nos amarrar de la seva esperança per arribar a Santiago.» Al mateix temps, va indicar que la catedral de Santiago, des de l'obertura de la porta santa, aplegarà milions de persones i va assegurar que l'Església farà tots els esforços possibles durant l'Any Sant perquè Santiago i les rutes xacobeas continuïn sent «far d'esperança i de concòrdia». (C.C.)

ALEMANYA

Hamburg, a punt per acollir els joves de Taizé

HAMBURG.— Hamburg acollirà del 29 de desembre al 2 de gener la trobada europea animada per la comunitat de Taizé. Sis bisbes, protestants i catòlics, d'Hamburg i de la regió, han escrit una carta conjunta en què assenyalen que els joves «donaran un signe encoratjador i d'esperança en un món on molts estan buscant un sentit capaç de guiar-los. Acol·lim-los bé!». Els matins de la trobada permetran intercanvis entre els participants en petits grups com també amb els que els acullen. Els moments de pregària a diversos pabellons del Parc d'Exposicions d'Hamburg alter-

naran amb estones de convivència i de reflexió sobre temes relacionats amb l'aprofundiment de la fe, la construcció de la pau i de la confiança, la solidaritat amb els que pateixen, la reconciliació. Diversos tallers es recolzaran en alguns signes d'esperança. (C.C.)

Recapte
LA HUERTA EN CASA

L'opció intel·ligent per a la gent sana

Si realment vols una dieta sana per a la teva família, nosaltres conreem l'horta i et portem cada setmana a casa les fruites i les hortalisses fresques, lliures de químics, plaguicides i hormones i amb tota la força del seu gust.

A partir de 96,3€, 4 caixes (1 per setmana)
A partir de 1.087€, 52 caixes (any)
(transport inclòs)

Demaneu informació al Tel. 973 791 391

Espanya

Neix la revista «Magnificat», una ajuda per pregar

■ És una publicació mensual que es rep per subscripció

MADRID.— Seguint les passes de França, Alemanya i els Estats Units, acaba d'aparèixer l'edició espanyola de *Magnificat*, una revista que recull un pla complet de pregària per a cada dia del mes. La publicació és mensual, es rep per subscripció i té prop de 450 pàgines en paper bíblia, a dues tintes i amb un petit fulletó a tot color.

Magnificat es difon des de fa dotze anys a França (150.000 subscriptors), des d'en fa quatre als Estats Units (200.000 exemplars) i a Alemanya compta amb un tiratge de 20.000. Ara arriba a Espanya aquesta publicació que, en paraules de Pablo Cervera, director de Pastoral de la Fundació Universitària San Pablo-CEU i redactor en cap d'aquesta revista, «mira de posar a l'abast del laïcat, sobretot, de manera pedagògica la pregària de l'Església en quatre moments bàsics: la pregària del matí, inspirada en les laudes; l'eucaristia, amb els textos de la missa diària; la meditació o lectura espiritual, per nodrir la pregària personal, sempre d'un sant pare o autor reconegut, i la pregària de la tarda, inspirada en les vespres».

L'objectiu de *Magnificat* és primera-ment, segons Pablo Cervera, «ser una eina

accessible, eclesial, per a la pregària personal i de les famílies», és a dir, posar la riquesa de la Litúrgia de les Hores a disposició de tot el poble cristià. És per això que aquesta publicació neix amb una dimensió pedagògica molt marcada. En aquest sentit, el redactor en cap de la revista indica que «és una eina molt senzilla per pregar, o més ben dit, per ajudar a pregar. Són peces breus, boniques i intenses. En un món que va tan atabalat com el nostre és vital descobrir l'ànima i alimentar-la».

En la part inicial de la revista, al fil del moment litúrgic o de temes de pregària, es presenten col·laboracions diverses, a manera de breus assajos d'espiritualitat: «Rere de *Magnificat* no hi ha cap grup o moviment. S'hi pot trobar tothom perquè hi apareixeran persones de tot carisma i procedència. És una mostra de catolicitat i de

la comunió de l'Església», subratlla Pablo Cervera.

Una altra secció destacada és la de «Salms del mes», ja que «els salms són pregàries que el mateix Déu ens ha regalat i volem ajudar a donar-los a conèixer», explica el redactor en cap de *Magnificat*. Una altra aportació de la revista es refereix a benediccions per a diferents ocasions. Així, en el primer número s'ofereix una benedicció de la corona d'Advent en família i la benedicció del pessebre nadalenc familiar. Els sants també ocupen un lloc important en la publicació: «No es tracta de recollir la vida del sant del dia, sinó dels que no són tan coneguts. Estem treballant en els sants canonitzats per Joan Pau II», comenta Pablo Cervera.

La revista no oblida dedicar un apartat a l'art. Cada mes, al final de la publicació, apareixerà una obra d'art religiós, en pàgines a color, que «a més d'oferir una explicació tècnica de l'obra presentarà les claus del rerefons bíblic per pregar amb aquesta imatge».

Magnificat compta amb el suport del Papa i d'aquesta manera «responem a la seva crida a la pregària i a l'escola d'interioritat que fa a la *Novo millennio ineunte* i que va repetir a Cuatro Vientos», afirma Cervera: A Espanya, *Magnificat* té una molt bona acollida: «El primer impacte ha estat molt notable i espero que tingui un

Portada del primer número de «Magnificat».

gran èxit. Estem preparant a Mèxic una versió espanyola per al públic llatinoamericà», comenta el redactor en cap de la revista. L'edició espanyola de *Magnificat* no pretén ser una traducció de les altres versions, sinó que vol ser una publicació pròpiament espanyola. «El preu assequible i la mida pràctica de *Magnificat* converteixen la revista en una eina atractiva sobretot per als joves, ja que és molt manejable i molt agradable a l'ús», assegura Cervera. I afegeix: «Crec que pot fer un gran bé a molta gent; per a mi, significa un servei molt gran a l'Església d'Espanya.»

Rosa María Jané Chueca

SUSCRIPCIÓ ANUAL:

1 any: 12 números per 39,90 euros
2 anys: 24 números per 79 euros
Més informació: 902 076 281

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 178,30 €** ☐
Àsia i Oceania: 243,82 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
(Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
Adreça
Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Centenari de les Germanes de la Immaculada Concepció de Castres a Espanya

BARCELONA.— La jove aristòcrata Emilie de Villeneuve, el 8 de desembre del 1836, funda a Castres (França) la congregació de la Immaculada Concepció, per tal de procurar la glòria de Déu treballant pel bé dels germans «especialment entre els pobres i membres sofrents de Jesucrist». El segle XIX acaba amb aires de revolució a França: les congregacions religioses es veuen fortament amenaçades. Les filles d'Emilie opten per l'expatriació per seguir sent fidels a la seva vocació i continuar la seva tasca educativa. Aquesta circumstància és el punt de partida d'una gran expansió de la congregació.

És així com el 21 de setembre del 1903 arriba a Espanya el primer grup de germanes i s'estableix a Lloret de Mar, on durant aquests cent anys ininterrompudament moltes germanes han instruït i educat amb generosa dedicació diverses generacions d'infants i de joves. De seguida altres grups van arribar a poblacions de Catalunya. El 1936, a causa de la situació de guerra a Espanya, se'n van totes les germanes tret de les de Lloret, que continuen al servei de l'orfenat. El 1939 es reprenen, a Lloret, les activitats escolars i poc

després, amb l'obertura de l'Escola Apostòlica el 1940 i la del noviciat el 1941, s'inicia l'expansió de la congregació fora de Catalunya. Les comunitats d'Espanya queden constituïdes en província religiosa l'any 1968. El 1982 la província d'Espanya porta a Mèxic les lliurees de Maria i el carisma d'Emilie. Avui les germanes mexicanes —que formen ja una viceprovíncia— viuen dedicades, sobretot, a la pastoral parroquial i assistencial en barris marginals. Les comunitats d'Espanya fan la seva missió a dos grans col·legis, una llar d'ancians, una residència d'estudiants, diverses obres socioparroquials i del món rural.

Avui, immerses en la celebració del centenari de l'arribada a Espanya de les primeres germanes, les religioses de la Immaculada Concepció agraïeixen profundament a Déu el fet d'haver-les acompanyat amb visible i amorosa Providència al llarg d'aquests vint lustres i li demanen la seva gràcia per continuar fent present Jesús Salvador i treballant per la causa del Regne, amb autèntic esperit missioner, aquí i a qualsevol lloc on Ell les cridi a través de les seves mediacions. (Justi Muñoz)

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Nadal com a camí cap a Déu

Es tracta de trobar Déu? És que potser hi ha en alguna banda un obstacle que ens ho pugui impedir, una barrera, un abisme? La primera bona nova de la salvació és aquest missatge celestial que ens ensenya que no sols hi ha un camí expedit que va de nosaltres fins a Déu, sinó que també, i en primer terme, que aquest camí expedit, «que és Crist», és a tot arreu, i que només cal posar-s'hi a caminar amb rectitud i sinceritat.

L'obstacle que puguem trobar en aquest caminar cap a Déu mai no és més que un obstacle parcial, temporal, provisional i aparent, ja que, en el fons i essencialment, malgrat les escabrositats punyents que ens trobem a la superfície, el que és un obstacle

pot con-vertir-se també en un mitjà.

Gran és l'alegria de saber que som edifici de Déu, que no hi ha enlloc arbres que ens puguin tallar la ruta, ni ponts destruïts, ni deserts de mort —interns o externs— per travessar. En realitat, només hi ha resistències canalitzadores, com ho són les de les ribes per a les aigües del riu, i hostilitats benèfiques, com la lluita de les dues mans que es renten fregant-se entre si. És convenient que sobre la nostra vida de cristians no pesi com una maledicció o una angoixa la dificultat de l'obstacle.

El mal ha estat vençut i el seu regne ha conclòs. La primera i la darrera paraula de Jesucrist és «confieu en mi». És la paraula del Verb del Pare fet carn, adreçada a tots els qui crida a seguir-lo.

La convicció que Crist és Déu i que la seva Església és vertadera és en nosaltres l'obra de l'Esperit Sant i el segell d'un amor etern. Ja que tota la nostra vida consisteix a buscar Crist i tota la nostra eternitat consistirà a posseir-lo, la fe amb què ens unim a ell ens permet reconèixer-lo; la fe és veritablement l'origen de tots els nostres béns i la primera de les nostres virtuts. Creure no ens exigeix que ens tapem els ulls amb les mans, sinó que, aguditzant sobrenaturalment les nostres facultats, ens fa veure amb Déu i com a Déu, ens descobreix l'invisible. Desitjo a tothom que aquest Nadal sigui una oportunitat que ens obri a la Paraula de Jesucrist, a l'amor al Pare i als germans. A tots us desitjo un sant Nadal.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Nadal cristià

Nadal és una festa específicament cristiana. Només en podem entendre el significat autèntic a la llum de la fe: Déu es fa infant i neix a Betlem. Només la fe cristiana i l'amor poden fer entendre això que sembla impossible: unir l'omnipotència de Déu amb la feblesa d'un infant. Això és el Nadal cristià!

Tanmateix això que sembla tan difícil de comprendre —potser per la normalitat d'una família i d'un naixement—, el misteri de Nadal, té un encís especial per a una munió d'homes i dones. Fins i tot el poeta intel·lectual francès Paul Claudel es va convertir a Jesucrist a la Missa del Gall a la catedral de París.

A Betlem, aquella nit santa, apareix el misteri de la salvació de Déu que ve a fer estada enmig nostre amb humilitat i pobresa. Els pastors senzills i els mags d'Orient el van reconèixer i el van adorar, perquè sabien que trobarien el Messies que acabava de néixer «amb bolquers, ajagut en una menjadora».

Joan Pau II afirma que «l'encarnació del Fill de Déu dona testimoni que Déu cerca l'home». Déu fet infant cerca l'home perquè aquest se n'ha allunyat i s'ha amagat com Adam entre els arbres del paradís terrenal. Cercant l'home, Déu vol induir-lo a abandonar els camins del mal, en els quals l'home tendeix a endinsar-se cada cop més. En definitiva, Déu cerca l'home per donar-li la dignitat de fill de Déu. L'evangelista Joan ho diu clarament: «Mireu quina prova d'amor més gran ens ha donat el Pare, ell ens té com a fills seus.»

Déu ens ha parlat per mitjà del seu Fill. Davant de l'infant de Betlem som invitats a reflexionar, ja que Nadal obre la nova història de la humanitat. El nostre món està sovint commocionat per l'angoixa i el sofriment. Vivint el misteri de Nadal podem retrobar el sentit de la nostra vida i expressar les nostres aspiracions de solidaritat i de pau.

El misteri de Nadal fa ben palès l'Emmanuel, el

Déu-amb-nosaltres, que ve a omplir la terra de la seva salvació. Ell ve al món per transformar la creació. Es va fer home enmig dels homes perquè en ell i per ell tota persona humana pugui renovar-se profundament. Pel seu naixement ens ha introduït en l'esfera de la divinitat i ofereix a tota persona, per la fe, la possibilitat de participar de la seva vida divina.

En la senzillesa del pessebre s'il·lumina intensament la grandesa de la dignitat de la naturalesa humana i alhora es revela la sublimitat de la nostra vocació divina. Ho diu clarament aquesta antífona de vespres: «Oh, admirable intercanvi! El creador dels homes s'ha volgut fer home i ha nascut d'una verge; compartint la nostra humanitat ens ha fet el do de la seva divinitat.» I sant Agustí ho afirma breument: «Déu es va fer home perquè l'home arribés a ser Déu.»

Us desitjo a tots un joiós i sant Nadal, amarat d'amor i de pau.

La pàgina

del nostre setmanari

www.catalunyacristiana.com

opinió

Punt de vista

Josep Casellas
Capellà i periodista

Catolicisme i mitjans de comunicació: el debat continua

El decret sobre els mitjans de comunicació social i la constitució sobre la sagrada litúrgia van ser els primers documents aprovats pel Concili Vaticà II. Tots dos van ser promulgats ara farà quaranta anys, el 4 de desembre del 1963. El decret *Inter mirifica*, sobre els mitjans de comunicació, va tenir una gestació ben peculiar. Els pares conciliaris havien començat a tractar el tema de la Revelació i no s'havien posat d'acord. El primer esborrany va ser rebutjat i Joan XXIII va encarregar a una comissió mixta que redactés un nou text. Mentrestant, la secretaria general del Concili va proposar que es tractés immediatament el text sobre els mitjans de comunicació social, pensant que després dels enfrontaments teològics entorn de l'esborrany sobre la Revelació hi hauria una mica de calma. Però va passar tot al contrari. El decret sobre els mitjans de comunicació va ser el document conciliar amb més vots negatius: vuit de cada cent pares conciliaris s'hi van pronunciar en contra el dia de la seva promulgació. Mentrestant, el document sobre la Revelació va tenir tan sols, després de tots els enfrontaments, sis vots contraris en la darrera votació.

En el transcurs dels debats s'havien posat de manifest una diversitat de punts de vista. Una mostra n'és la petició de més severitat en la denúncia dels abusos comesos pels mitjans de comunicació social per part de 152 pares conciliaris. La demanda fou rebutjada per la subcomissió corresponent, en sintonia amb l'esperit general del Concili, que volia ser positiu i constructiu i privilegiar l'acolliment per damunt de la condemna.

El document és important per diferents motius. En primer lloc, per la seva mateixa existència —fou un encert tractar en un document monogràfic una temàtica que, com després s'ha comprovat, ha anat guanyant terreny— i pel seu títol, que consagrava l'expressió «mitjans de comunicació social» en un moment històric en què era freqüent utilitzar expressions com «tècniques de difusió col·lectiva» o «mitjans de comunicació de masses». En segon lloc, el decret és important pel que institueix i preveu: una jornada mundial de les comunicacions socials, un organisme especialitzat de la Santa Seu —la Comissió Pontifícia de Mitjans de Comunicació Social, creada l'any 1964— i una

instrucció pastoral —*Communio et progressio*, publicada l'any 1971—. També és notable el progrés que fa en punts com ara la justificació del dret a la informació, formulat anteriorment per Joan XXIII a la *Pacem in terris*, o el paper que l'Estat ha d'exercir protegint i defensant la llibertat d'informació. Un darrer aspecte positiu del decret és la seva sintonia amb la mentalitat contemporània, que valora l'elecció personal en el context d'una societat pluralista. D'aquí ve la necessitat del discerniment i de la formació.

Lògicament, un document aprovat tan a corre-cuita també té les seves limitacions i llacunes: la seva brevetat —no es pot ser complet i breu—, l'escassa receptivitat davant les aportacions de les ciències de la comunicació, la no incorporació de l'ensenyament de Pius XII sobre l'opinió pública en l'Església i la impossibilitat de beneficiar-se —perquè encara no existia— del fruit madur dels documents conciliaris sobre l'Església, els laics o la relació entre l'Església i el món.

Avui, quaranta anys després de la promulgació d'*Inter mirifica*, cal constatar que els debats no s'han pas esllanguit, sinó que continuen ben vius, encara que de vegades no puguin expressar-se amb plena normalitat. Potser el principal deficit que han tingut molts documents posteriors, i també moltes preses de posició de cristians normals i corrents, és la no-assimilació de la funció positiva que exerceixen aquests «meravellosos invents de la tècnica» —així comença el decret— tant en la vida interna de l'Església com pel que fa al progrés de tota la humanitat.

Malgrat les seves limitacions, els mitjans de comunicació social «presten un valuós ajut al gènere humà» i contribueixen «a propagar i a enfortir el Regne de Déu», diu aquest document conciliar. Val la pena llegir-lo i estudiar-lo, tant el decret com la seva prolongació natural, la instrucció *Communio et progressio*, que amb tota la raó del món ha estat qualificada de carta magna de les comunicacions socials. Són documents antics, però, com els clàssics, mantenen les seves propietats nutritives. Aquests textos poden envigorir els qui malden perquè el dret a la informació i a la comunicació no s'aturi en l'estadi dels dissenys piadosos sinó que pugui ser exercit a tot arreu.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La clau perduda

Em permeto transcriure la següent anècdota: «Un borratxo busca amb afany al voltant d'un fanal. Un policia se li acosta i li pregunta què ha perdut. L'home respon: «La meua clau.» Ara ja són dos els qui busquen. Al cap d'una estona, el policia pregunta a l'home si està segur que ha perdut la clau en aquell indret. El borratxo li contesta: «No, aquí no, és més enllà, però allí és massa fosc.»»

L'anècdota és aguda. Conté una ironia forta. Tant, que podria semblar allunyada de la realitat. Tanmateix això ens passa. Els humans cerquem coses on no es poden trobar perquè no hi són pas. Treball en va. Treball totalment inútil. L'esforç del pobre borratxo no duia enlloc. El seu efecte era zero.

No passa, de vegades, que optem per solucions que no tenen res a veure amb la realitat? Els humans som tossuts per això i més. Els que ens miren de lluny assenyalen la inutilitat del nostre esforç quan no està al servei del que és adequat. Una vegada més, hem de recordar que les coses

s'assoleixen amb els instruments adequats. Per exemple: poca aigua d'un pou es pot treure amb un cistell. Ja ens hi podem afanyar tant com vulguem. Ens serà de profit i en farem via si usem una galleda en bon estat.

La conducta humana obtindrà bons resultats si se sap adaptar a les circumstàncies concretes. Hi ha, per a cada cosa, una manera de fer concreta i encertada. No serà mai bo arrecerar-se en un mateix. I actuar a la llum d'una idea que, per més lluminosa que ens sembli, no dona pas bon resultat, per més vegades que temptem la sort. Això no té res a veure amb la virtut de la prudència, la missió de la qual és guiar l'acció adequada.

Els humans necessitem tenir el cap clar, sense núvols, sense quelcom que ens alteri. I aplicar la raó en allò que hem de tirar endavant i que necessàriament hem de trobar. Els cristians demanem que l'Esperit sigui la nostra llum aclaridora i que guiï les seves intencions i les seves decisions. Prudència. Saviesa. Do que cal suplicar.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.celtelefonica.net)

Teresa de Calcuta

El diumenge 12 d'agost del 1973, finalitzada la trobada amb Pau VI a Castelgandolfo, vaig sentir que algú deia: «Si és la mare Teresa!» Em vaig girar i vaig veure al meu costat aquella dona de la qual havia sentit tant a parlar. Es comunicava en una llengua que jo no entenia. Em va admirar la cordialitat que mantenia amb un grup de noies escoltes. Vaig fer unes quantes diapositives. Quan vaig arribar a casa, vaig comprar un audiovisual de la seva vida i el vaig ensenyar a uns quants joves. Després de la projecció, hi afegia sempre les meves imatges. N'assenyalo dues coses. Primerament que em preguntaven, «així que tu l'has vist?» (recordeu el valor gairebé notarial que té el document fotogràfic, com escrivia l'altre dia). En segon lloc, quan en coneixien a través de la projecció el testimoni, els nois i les noies es commovien i s'animaven. He de confessar que aquest material va ser el principal instrument del qual em vaig servir per iniciar la tercera sèrie de trobades de joventut que van donar tants bons fruits a l'Església.

La mare Teresa va morir i no fa gaire va ser beatificada. En l'interim, unes quantes persones que havien col·laborat amb ella s'han relacionat amb mi. He batejat uns quants nois orfes que ella va lliurar en adopció i que els va recomanar que ho fessin a la seva terra, sacerdots amb els quals tractaven amigablement. Joan Pau II ha aconseguit, en aquest i en molts altres casos, que entenguéssim allò de sant Pau als Efesis: som conciutadans dels sants (2,19). Quan era jove, es deia irònicament que si hom aspirava a sant, havia de fundar una congregació femenina, ja que, després de la seva mort, les seves beates ja s'arreglarien per aconseguir els diners i les influències necessàries per a la canonització. Avui ningú no s'atreveria a dir això. El cristià jove, noi o noia, tenen de qui aprendre. Els matrimonis es poden fixar en aquells que van ser elevats a la glòria, encara en vida dels seus fills (primer cas a la història). Passo per un carrer d'Aiguafreda i recordo que per aquella vorera deu haver caminat aquell noi que fa poc que he vist que se'n reconeixia el martiri (m'avergonyeix comprovar que ningú no ha posat una placa per recordar-ho). Vaig per Calahorra, ciutat on va néixer la meua mare, i penso: per aquí es deuen haver creuat de petits ella i aquest altre, que també ha estat elevat als altars. Resumeixo: se'ns ha donat la gràcia d'experimentar la proximitat geogràfica i històrica de molts sants, la qual cosa només va ser possible en els primers segles del cristianisme.

Però, se'ns ha donat també la possibilitat de conèixer els errors i les faltes dels sants. És un avantatge per no caure en el desànim, nosaltres que, com ells, també ens equivoquem i pequem. Lamento que això, en algun cas, no es vulgui aprofitar. Ho lamento perquè és ignorància i no ser fidels a la veritat històrica, la qual cosa facilita el fet que, equivocadament, es pretengui donar més valor a certes persones de fa poc que als apòstols, als profetes i, fins i tot, al mateix Jesucrist. Podem dir que sant Ignasi va portar una vida dissoluta abans de fundar la companyia, que sant Agustí va ser un perdut abans de convertir-se, que la Summa Teològica de sant Tomàs és una llauna, que sant Pere va traïr Crist, fins i tot, podem afirmar que el Levític és avorrit, però que no se'ns acudeixi atrevir-nos a dir que en un determinat comportament d'un fundador recent, es va equivocar o va actuar malament en una gestió; o que a la seva obra se li hauria de corregir alguna frase desafortunada. De cap manera!, «el seu sant» és intocable. Tornant al principi. Tothom reconeix amb sinceritat el gran exemple de la mare Teresa, però també es pregunta si la seva manera d'actuar va ser sempre la més correcta. N'hi ha que pensen que es va equivocar en algun cas i ningú, que jo sàpiga, no s'irrita. Queda sempre clar que Jesús va ser molt superior a ella. Això és el cristià, les altres coses, fanatisme pur.

Notes insignificants

Germà Adrià

La seva última carta

L'Oli té 32 anys. La vaig conèixer quan era petita a l'Hospitalet, quan alguna vegada la seva àvia la portava a missa a la parròquia de la Concepció.

I la vaig trobar l'estiu passat en una presó molt lluny de Barcelona, condemnada a 12 anys.

L'Oli, que va ser drogoaddicta, té la sida.

Vam parlar gairebé una hora. I m'ha escrit ja moltes vegades. Em va recordar les misses de l'Hospitalet. Em va recordar que a vegades, després de la missa, n'hi havia que anàvem a un bar. Em va dir que la seva àvia s'havia mort.

I vull reproduir textualment uns quants fragments de la seva última carta. A mi m'ajuden a pensar i a pregar. Vull que ajudin moltes altres persones.

Heus ací uns quants trossos extrets d'una carta de quatre folis:

«M'he adonat que hi ha moltes persones bones al món que es lliuren als altres a canvi de res, com uns quants voluntaris que vénen aquí.

«M'agradaria, si tu vols, agafar-te la mà i que així, junts, m'ajudis a apropar-me més a Déu del que estic; tot i que potser ho dubtis, sóc molt creient i prego cada dia i no tan sols quan les coses em van malament, sinó sempre sobretot quan em van bé i li'n dono gràcies a Déu. De veritat et dic que jo visc en Jesús i Jesús viu en mi.

«Moltes gràcies per pregar per mi. Jo, des que el Senyor et va portar a mi, també demano per tu i sé que Déu m'escolta, perquè sempre que se'm tanca una porta, Déu m'obre una finestra.

«Et diré que Déu ha escoltat les teves prega-

ries per mi, perquè fa una temporada que estic molt millor físicament i, per tant, també psicològicament. Em trobo molt animada i amb ganes de lluitar i de viure.

«Em fa por patir una recaiguda física, d'aquestes que tinc sovint a causa de la malaltia, unes vegades a causa d'una pneumònia, altres vegades ara per naps, ara per cols.

«Demano a Déu que no hagi de fer llit, i tu pensaràs que tot no ho farà Déu, que jo també m'he de cuidar i creu-me que en tinc cura tant com puc, però saps que en aquesta malaltia el que mata no és la malaltia en si mateixa, són les malalties oportunistes que sorgeixen aprofitant que l'organisme té mancança de defenses.

«Que Déu et beneeixi.

«La teva germana i amiga.»

Així escriu l'Oli.

No. No és ni ha estat cap monja, ni alumna de monges. Ha estat una jove de discoteques, de xicots, de droga i ara de sida.

I s'estarà a la presó encara uns quants anys més.

Probablement morirà abans d'aconseguir la llibertat.

Però a la presó, s'ha anat apropant més a Déu i ara viu en Déu.

A mi, les seves cartes em fan pensar i m'ajuden.

A mi, les seves cartes m'apropen més a Déu i m'apropen també a ella, a pregar per ella. A demanar a Déu que ens puguem trobar aviat al cel. Ella, a causa de la seva malaltia, no pot durar gaires anys més. Jo, per la meua vellesa, tampoc. Al cel, amb l'Oli, parlarem de Déu al seu costat.

Zoom

Eduard Brufau

El Museu d'Història de Catalunya inaugura aquest 19 de desembre l'exposició «75è aniversari de l'escoltisme», que rememora la gènesi i el desenvolupament d'aquest moviment juvenil al Principat. En la història de l'escoltisme català sobresurten els noms de dos dels grans impulsors, Josep M. Batista Roca i Mn. Antoni Batlle (en el relleu). Actualment les dues associacions d'escoltes de Catalunya són els Escoltes Catalans i els Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya, aquests darrers d'inspiració cristiana.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluís.serra@fms.it)

Primer, les persones

«Per què encara avui dia és més fàcil fer un pou que educar? No cal desenvolupar "coses", cal desenvolupar l'home!», va exhortar el cardinal camerunès Christian Wiyghan Tumi a través d'un comunicat referent a la XXV Assemblea plenària del Consell Pontifici «Cor Unum», que es va fer al Vaticà a finals del mes de novembre passat. «Cor Unum» és el braç operatiu de la caritat del Papa. El cardinal va afirmar també que «la colonització a l'Àfrica ha persistit perquè les sobiranes estrangeres han impedit una educació autèntica de les poblacions locals: les primeres escoles, de fet, les van construir els missioners».

Per aquestes mateixes dades, vaig parlar amb un missioner espanyol que treballa a l'Amèrica Llatina. S'expressava en aquesta mateixa línia. Deia que era relativament fàcil aconseguir ajuda d'organitzacions internacionals per portar aigua en una colònia, construir unes latrines o qualsevol altra mena d'obra de paleta. La dificultat sorgia quan els projectes apuntaven a l'educació de les persones, incloent-hi l'adquisició de llibres i materials didàctics. Tallar una cinta és molt més concret i avaluable que proporcionar educació. Afavorir un desenvolupament que no evita la dependència. Es tracta de l'exemple clàssic de donar un peix o ensenyar a pescar.

Quins criteris haurien de tenir en compte les ajudes internacionals? N'exposo uns quants:

Un: resoldre d'una manera intel·ligent la tensió entre el que és urgent i el que és important. Si totes les actuacions es mouen per criteris d'emergència, no es treballa en el que és important, és a dir, que cada poble pugui progressivament controlar el seu destí perquè gaudeix de persones preparades per poder-ho fer. Això implica treballar a llarg termini sense descuidar els primers auxilis. Si la gent mor de sida, l'educació no serveix per a res, però l'educació pot afavorir que la gent no mori de sida. Decantar-se exclusivament per una solució o una altra no resulta profitós. Harmonitzar-les és més productiu. Peter Weiderud, director d'Assumptes Internacionals del Consell Mundial de les Esglésies, va fer una crida conclusiva: «Donem una perspectiva a la nostra tasca caritativa que vagi més enllà de l'emergència humanitària i porti "educació" entre els més pobres!»

Dos: definir les necessitats i la manera d'atendre-les en diàleg amb els destinataris. Es pot arribar a imposar unes solucions que no responen als problemes dels que rebran l'ajuda. Les prioritats dels països rics no són les mateixes que les dels països pobres. Hi ha grans incoherències en les campanyes d'ajuda internacional. Recordo que algú em va dir fa poc que havien enviat ordinadors en un lloc on no hi havia corrent elèctric. Els exemples poden ser nombrosos.

Tres: respectar la dignitat de les persones, que no és menor perquè es trobin en una situació d'indigència. Implicar-les en el seu creixement i desenvolupament. L'associació Akamasoa, fundada a Madagascar per Pedro Pablo Opeka, em sembla un exemple a seguir. No són autosuficients com no ho és el país on es troben, però la dignitat es recupera a través d'afavorir-ne la responsabilitat, donar-los la confiança en la seva feina i crear les estructures i els mecanismes perquè prenguin les seves decisions. Joan Pau II va recordar en la seva audiència als membres del Consell: «L'Església no es limita a satisfer només les expectatives materials de qui està en dificultat; no esgota la seva acció caritativa construint estructures... S'esforça també a sortir a l'encontre de les preguntes existencials més amagades.»

Quart: donar prioritat a l'educació com a camí per al desenvolupament personal i social. La ignorància és el camp de conreu més ben adobat per a la manipulació. En contextos d'educació escassa, la democràcia no hi pot arrelar. Educar no és només ensenyar a llegir i a escriure sinó que implica, com diu l'informe de la Unesco: «L'educació és tot un tresor», aprendre a ser, aprendre a fer, aprendre a viure junts, i a viure amb els altres.

Cinquè: obrar amb transparència tant a l'hora de donar com en el moment d'avaluar. Els beneficiaris han de ser els destinataris i no les persones que intercedeixen perquè els projectes es realitzin. En cas contrari, grans quantitats de diners es poden desviar de les intencions dels seus donants i servir a la voracitat de persones o institucions sense escrúpols. No és un objectiu fàcil, però resulta indispensable.

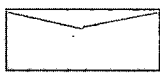
Sisè: col·laborar entre les organitzacions internacionals i totes les entitats implicades en el procés d'ajuda. Sense duplicar ni competir. Tota una tasca de coordinació.

**Esqueles a
Catalunya Cristiana**

Tel. 934 092 810

Cartes del lector

Records d'infantesa

Tot el món cristià té una imatge molt especial de la ciutat de Betlem i molt més en aquestes dates. A la majoria de les grans naus comercials i als indrets més visibles hi ha exposades les figures per formar la representació del naixement de l'Infant Jesús i que tots coneixem per «pessebre». En aquells indrets on hem participat i hem viscut els grans esdeveniments de la nostra vida, ens ha donat una nova imatge que sempre recordarem.

Moltes persones de la ciutat, en passar per diferents carrers, sempre recorden amb nostàlgia la casa on van néixer. Hi vivien amb els pares i, en anar-se formant una altra família, van anar a viure en un altre indret. Les persones que visiten els seus llocs d'origen s'omplen de grans sentiments i a moltes les veiem amb llàgrimes d'alegria i de dolor.

Però hi ha altres persones que no tenen aquests bons records. Aquests infants, fills de Déu, que, per diferents circumstàncies, mai no sabran on van néixer i qui van ser els seus pares, passaran pels carrers de la ciutat i dels pobles i no podran assenyalar ni mirar cap porta per pronunciar «en aquesta casa vaig néixer». Seguiran en centres d'acollida, amb l'estimació de les persones que substitueixen el lloc de les seves mares, però que no són les seves mares. Però el cor d'aquestes persones és tan gran que molts d'aquests infants poden sentir el calli de l'estimació d'uns nous pares i, de vegades, de nous germans. Un amor que transformarà les seves vides i la vida de les famílies acollidores. Tindran un nom i uns cognoms, podran anar a l'escola i tenir amics. I un dia tindran les mateixes oportunitats que el món ofereix. «Us ho asseguro: tot allò que feieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho feieu» (Mt 25,40).

Mn. PEDRO LARRAD PÉREZ,
diaca
Barcelona

Eutanàsia animal, eutanàsia humana

Però algú vol posar-hi límit? Com podem posar al mateix nivell un animal i una persona? Els qui clamen per la legalització de l'eutanàsia després del sacrifici d'un goril·la, ignoren que no hi ha cap mort indigna: el patiment és bagatge habitual en l'home. És més, des que el Fill de Déu va elegir la crucifixió per revelar-nos el seu amor, tot dolor és salvífic i digne, encara que calgui pal·liar-lo.

Estadísticament, no és el moribund el qui sol·licita l'eutanàsia; de vegades, per reclamar l'atenció dels seus, la planteja, però solen ser els familiars els que la decideixen per desfer-se de la càrrega del malalt. El 1990 els holandesos van practicar 25.000 eutanàsies, de les quals més de la meitat es van efectuar sense el consentiment del pacient. La conseqüència? Els ancians comencen a morir sols a casa seva per temor a ser «eutanasiats» a l'hospital.

EVA M. CATALÁN
Barcelona

El dubte de continuar

Quan la vida no és fàcil es produeix el desencís i el desig de deixar de viure-la en solitari, la por. Hem conegut moltes persones que malviuen en la solitud, incapaces de tirar endavant. Aquí és on hem de ser nosaltres, ajudant-les, sent forts quan elles enfebleixen. Què hem de fer quan la situació que les desborda és un embaràs? Hem de sentir-nos forts i donar-los el valor i la il·lusió que els manquen.

Aquest recolzament ve donat per persones que lluiten per la vida i que pensen com el poeta que ens és donada i la mereixem donant-la. Però també hi ha grups amb altres arguments; consideren que a la dona embarassada se li ha d'oferir la facilitat de l'avortament, com

a una opció fàcil i segura i davant d'aquesta possibilitat no s'ha de dubtar: l'assistència i el suport a la mare desprotegida.

Calen centres d'acolliment i d'ajuda a mares desprotegides, accessibles, actius, humanitaris de debò. Demanem una informació incessant, amb coneixement i acció permanent. Volem saber quin és l'organisme públic o privat que es fa càrrec d'aquesta ajuda.

La lluita en solitud és difícil i hem de donar gràcies a tots els que ajuden que la maternitat sigui una opció a favor de la vida.

MARIA MORANT
Barcelona

Errors de l'Església

He sentit a dir en diverses ocasions que l'Església ha tingut molts errors al llarg dels segles, cosa que argumenten algunes persones per no depositar-hi la seva confiança, però qui ha llegit la història sagrada «amb atenció» descobrirà que antigament ja passava el mateix. Per això, Déu enviava els profetes. Ara, Déu envia els sants per orientar-nos; només cal seguir-los i no fer com feien alguns antany, que els ignoraven o fins i tot els mataven.

Hem de vetllar per no equivocar-nos a triar el camí a seguir. Els sants, així com els profetes, reben l'ajuda segura de Déu. També la rep el magisteri de l'Església, en el qual hi ha gent que no disposa «tota» la seva confiança i, conseqüentment, pateixen més.

JAUME VALLS
Barberà del Vallès

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les **vint línies** mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Quina Església?

—Llegia fa poc en un diari que un grup es plantejava «quina església» voldria. Que potser Crist no ha instituit una única Església ben definida? És que podem fer-nos una Església a la mesura de les nostres conveniències?

—Jesús, efectivament, va instituir una única Església, la culminació de la qual la podem situar en el Misteri de la Pentecosta. Aquesta Església és Cos de Crist, Temple de l'Esperit i Poble de la Nova Aliança. Aquesta Església fou dotada d'una estructura i els seus elements essencials perduraran fins a la consumació dels segles. Les notes distintives d'aquesta Església són, com sap, la unitat, la santedat, l'apostolicitat i la catolicitat. Aquesta Església fou dotada per voluntat divina d'una estructura jeràrquica, d'un sacerdoti ministerial i d'uns sacraments que són signes i comuniquen la salvació. Això s'ha de mantenir per parlar de Església del Crist. Ara bé, no totes les coses en l'Església són d'institució divina i irreformables. Hi ha coses que poden canviar i de fet canvien al llarg dels segles. No són, però, realitats essencials i constitutives. A més, l'Església, pel fet que està formada per homes i dones pecadors, sempre està necessitada de conversió i de renovació, a fi que tots realitzem al màxim la voluntat del Senyor i creixem en la fe, l'esperança i la caritat. Són aspectes inseparables de la realitat de l'Església: l'Església (*semper idem*) sempre la mateixa, realitat que ens precedeix i ens engendra, i l'Església (*semper reformanda*) sempre necessitada de reforma i de conversió per part dels seus membres que peregrinen per la terra. Per entendre l'Església cal una mirada des de la fe. Una aproximació purament sociològica es queda a la perifèria o exterioritat i no entra en la seva dimensió de «misteri», de sacrament universal de salvació. En el Catecisme de l'Església Catòlica trobem unes paraules molt encertades: «L'Església és en la història, però al mateix temps la transcendeix. Tan sols amb els ulls de la fe podem veure en la seva realitat visible alhora una realitat espiritual portadora de vida divina.» També cal tenir en compte que en les coses opinables (les úniques en què podem fer canvis) hi ha diferents sensibilitats i cal cercar el més convenient a tots en un diàleg presidit per la caritat i el sentit de la unitat i la comunió en la fe. Els grups de pressió, les cridories, fer safareig en els mitjans de comunicació, voler imposar la pròpia visió als altres, així com l'abús d'autoritat, dubto que vinguin de l'Esperit Sant. En tot cas, tinguem present sempre que així com la pluralitat de carismes és enriquidora, la confusió no ajuda a la construcció de l'únic cos de Crist, i, en cas de diferents opinions, hi ha un carisma, precisament el carisma jeràrquic, la funció del qual és discernir quina és l'autèntica voluntat del Senyor.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

El mal que no es veu

És dissabte a la tarda. Un matrimoni amb els seus dos fills es troba en un gran centre comercial disposat a destinar una bona estona a fer compres i, si més no, a passejar mentre miren botigues i aparadors.

Els seus fills, que no deuen passar dels 10 anys, han preferit anar al cinema en una de les multisales que hi ha al complex comercial. Els seus pares els han acompanyat fins a la mateixa sala per assegurar-se que no els passi res. Els han deixat ben asseguts a les butaques. Se'n acomiaden amb gestos que no es moguïn i no prenguin mal. Se'n van confiats i totalment despreocupats, però, que els seus fills

sortiran de la sala coneixent una sèrie de nous mots irreverents, immorals, indecents (el guionista se n'ha ben aprofitat), a més de retenir en les seves ments unes imatges obscenes on el sexe i la pornografia en són els principals protagonistes.

Acabada la pel·lícula, els preocupats pares són a la porta de sortida satisfets que als seus fills no els hagi passat res i que s'hagin divertit molt.

També hi ha arbres que per fora semblen molt sans i forts mentre el mal va treballant per dins.

RICARD GUANTER
L'Escala

Una homilia de Nadal pintada

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

S'ha dit que les pintures de Fra Angèlic són homilies pintades. És una bona afirmació, particularment adient pel que fa a la representació del naixement de Jesús enclosa en el conjunt de representacions dels misteris de Crist, pintats sobre fusta, que es pot contemplar al Museu de Sant Marc, de Florència. Hi ha altres pintures de Fra Angèlic sobre el mateix tema, però aquesta em sembla que excel·leix sobre totes.

Descripció de la icona

L'escena està dividida longitudinalment en dues parts, d'amplada desigual. La part de dalt és un esclat de llum, i s'hi veuen uns àngels músics. La part de baix és l'estable del naixement. El sostre és la línia divisòria. L'escena no és gaire il·luminada, en contrast amb la part superior. A terra, al centre, sobre unes palles, hi ha l'infant Jesús amb els ulls ben oberts. Està resplendent de llum. A cada costat de l'infant, amb plena simetria, hi ha Maria i Josep, agenollats en actitud de pregària i adoració. Respiren serenitat, i la llum que ve de l'infant els il·lumina suauement. Sota el sostre de l'estable, al costat mateix de la menjadora, el bou i l'ase treuen el cap mirant també l'infant com absorts en la seva visió. Finalment, a l'angle esquerre de l'escena, com si volguessin sortir de darrere l'estable, s'insinuen dues figures humanes, que resten en la penombra.

Jesús, el Fill de Déu fet home

La presència divina es manifesta sempre, en la Bíblia, per la imatge de la llum. Quan els àngels anuncien als pastors el naixement del Messies, la glòria del Senyor els envoltà de llum. «Déu és llum, i en ell no hi ha cap mena de tenebra.» Déu, que habita en una llum inaccessible, ha

Això és exactament el que diu la pintura de Fra Angèlic. La llum que omple la part superior del quadre es retroba en l'infant, i des de l'infant, il·lumina Josep i Maria. És la llum «del cel», com diu un text litúrgic de Nadal: «Estava ajagut al pessebre, i resplendia en el cel.» Sant Pau, citant l'himne cantat en la comunitat cristiana, parla de la «forma de Déu» i de la «forma del servent», unides en Jesucrist (vegeu Filipencs 2,6-11). És el misteri de l'encarnació.

«Naixement», de Fra Angèlic.

resplendit entre els homes en el rostre de Crist, i nosaltres, contemplant-lo, som il·luminats amb la seva llum. (Vegeu 1 Timoteu 6,16 i 2 Corintis 4,6).

Els adoradors

Veient les figures de Josep i de Maria ens adonem de com ha d'ésser la nostra actitud davant del misteri de l'encarnació. Ells estan en comunió d'adoració contemplativa i silenciosa. No estan distants de l'infant, com en les icones orientals del naixement, però tampoc no l'agafen en els seus braços per amanyagar-lo o mostrar-lo als pastors o als mags. Hom diria que Fra Angèlic ha volgut captar l'instant mateix en què Jesús ha començat a habitar visiblement entre nosaltres. Cal mirar especialment la Mare de Déu. D'ella diu la litúrgia de Nadal: *Ipsa quem genuit,*

adoravit! («Va adorar aquell mateix que ella havia engendrat»). No podem deixar de pensar en aquella exhortació de Joan Pau II a les Esglésies de la «vella» Europa: «Redescobreix el sentit del misteri!...» És exactament això el que ens cal per a la celebració autèntica del Nadal.

Les altres figures

El bou i l'ase no podien pas faltar en la pintura de Fra Angèlic. Corresponen al text d'Isaïes: «El bou coneix l'amo, i l'ase, l'estable del seu propietari; Israel no em coneix, el meu poble ha perdut l'enteniment» (Isaïes 1,3). Són la imatge profètica d'aquells que han rebut el Senyor, mentre «els seus» no l'han rebut. Per això Fra Angèlic pinta aquests dos animals com abstrats mirant l'infant.

Finalment, els personatges amagats darrere l'estable sembla que volen entrar també en l'escena. Són aquells als quals diu la litúrgia de Nadal: «Neix la claror d'un dia sant: veniu, pobles, adoreu el Senyor, perquè avui ha baixat a la terra una gran llum!»

Nota de correcció: En l'article *Ara fa quaranta anys: la litúrgia al Concili*, del 4 de desembre, va aparèixer aquesta frase: «Els grans principis que il·luminaven aquesta tasca han estat assumits per la majoria del poble català.» Noteu que ha de dir: «la majoria del poble cristià.»

Lectures de la missa del dia de Nadal

Lectura primera

Is 52,7-10

D'un cap a l'altre de la terra veuran la salvació del nostre Déu.

Lectura del llibre d'Isaïes:

Quin goig de sentir a les muntanyes els passos del missatger que anuncia la pau i porta la bona nova, que anuncia la salvació i diu a la ciutat de Sió: «El teu Déu és rei.» Escolta els crits dels teus sentinelles, escolta quins esclats de goig: veuen cara a cara com el Senyor torna a Sió. Danseu, ruïnes de Jerusalem, alceu, totes, el crit d'alegria: el Senyor ha consolat el seu poble, ha redimit Jerusalem. Als ulls de tots els pobles el Senyor ha estès el seu braç sant, i d'un cap a l'altre de la terra veuran la salvació del nostre Déu.

Salm responsorial

97

Canteu al Senyor un càntic nou:
ha fet obres prodigioses,
la seva dreta i el seu braç sagrat
han sortit victoriosos.

R. *D'un cap a l'altre de la terra
tothom ha vist la salvació del nostre Déu.*

El Senyor ha revelat la seva ajuda,
i els pobles contemplen la salvació.
L'ha mogut l'amor que ell guarda
fidelment a la casa d'Israel. **R.**

Tothom ha vist d'un cap a l'altre de la terra,
la salvació del nostre Déu.

Aclameu el Senyor arreu de la terra,
esclateu en cants i en crits d'alegria. **R.**

Canteu al Senyor les vostres melodies,

canteu-les al so de les cítares;
aclameu el rei, que és el Senyor,
amb trompetes i tocs de corn. **R.**

Lectura segona

He 1,1-6

Déu ens ha parlat en la persona del Fill

Lectura de la carta als cristians Hebreus:

En diverses ocasions i de moltes maneres, Déu antigament havia parlat als pares per boca dels profetes, però, ara, en aquests dies que són els darrers, ens ha parlat a nosaltres en la persona del Fill, que ell ha constituït hereu de tot, per mitjà del qual ja havia creat el món. Ell que és resplendor de la glòria de Déu i empremta del seu mateix ésser, i que sosté l'univers amb el poder de la seva paraula, acabada l'obra de purificació dels pecats, s'ha assegut a les altures, a la dreta de la majestat divina, i ocupa un lloc tant més superior als àngels com més incomparable és el títol que posseeix en herència. Perquè, ¿a quin dels àngels Déu ha dit mai: «Ets el meu Fill, avui t'he engendrat?» I encara: «Jo seré el seu pare, i ell serà el meu Fill?» Diu també quan presenta al món el seu primogènit: «Que es prosternin davant d'ell tots els àngels de Déu.»

Al·lèluia

*Neix la claror d'un dia sant:
veniu, pobles, adoreu el Senyor,
que avui ha baixat a la terra una gran llum.*

Evangelí

Jn 1,1-18

El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

Al principi ja existia el qui és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu. Era, doncs, amb Déu al principi. Per ell tot ha vingut a l'existència, i res del que ha vingut a existir no hi ha vingut sense ell. Tenia en ell la Vida, i la Vida era la Llum dels homes. La Llum resplendeix en la foscor, però la foscor no ha pogut ofegar-la.

[Déu envià un home que es deia Joan. Era un testimoni; vingué a donar testimoni de la Llum, perquè per ell tothom arribés a la fe. Ell mateix no era la Llum, venia només a donar-ne testimoni.]

Existia el qui és la Llum veritable, la que, en venir al món, il·lumina tots els homes. Era present al món, al món que li deu l'existència, però el món no l'ha reconegut. Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit. Però a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els concedeix poder ser fills de Déu. No són nascuts per descendència de sang, ni per voler d'un pare o pel voler humà, sinó de Déu mateix. El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle, i hem contemplat la seva glòria, que li pertoca com a Fill únic del Pare ple de gràcia i de veritat.

[Donant testimoni d'ell, Joan cridava: «És aquell de qui jo deia: El qui ve després de mi m'ha passat davant, perquè abans que jo, ell ja existia.» De l'abundància de la seva plenitud tots nosaltres hem rebut gràcia sobre gràcia. Perquè la Llei, Déu la donà per Moisès, però la gràcia i la veritat ens ha vingut per Jesucrist. Déu, ningú no l'ha vist mai: Déu Fill únic, que està en el si del Pare, és qui l'ha revelat.]

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial 2)

Temps d'Advent (Salteri: setmana 4)

DESEMBRE

21. Diumenge

IV d'Advent. Morat. Lectures: Miquees 5,1-4a / Salm 79 / Hebreus 10,5-10 / Lluc 1,39-45

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pere Canisi, prev. i doctor; Severí, b. i mr.; Glicerí, prev. i mr.; Temístocles, mr.

Festa Major: a Camprodon i Vilademuls.

22. Dilluns

Fèria. Morat. Lectures: 1 Samuel 1,24-28 / 1 Samuel 2,1-7 / Lluc 1,46-56

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zenó, mr.; Santes, Helena, rel.; Francesc-Xaviera Cabrini, rel. fund.

23. Dimarts

Fèria. Morat. Lectures: Malaquies 3,1-4,23-24 / Salm 24 / Lluc 1,57-66 (Es pot commemorar: Sant Joan de Kety)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sèrvul el Paralític; Santes, Victòria, vg. i mr.

24. Dimecres

Fèria. Morat. Lectures: 2 Samuel 7,1-5.8b-12.14a-16 / Salm 88 / Lluc 1,67-79

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Delfí, b.; Santes, Adela, ab.; Irmina, vg.

Festa Major: a Lés, Montgat, Olesa de Montserrat, la Pobla de Mafumet, Riu de Cerdanya, Sant Joan Despí, Sant Joan les Fonts, Vilada i Vilassar de Mar.

Comença el temps de Nadal

25. Dijous

Nadal del Senyor (S), Blanc. Lectures: Nit: Isaïes 9,1-6 / Salm 95 / Titus 2,11-14 / Lluc 2,1-14. Alba: Isaïes 62,11-12 / Salm 96 / Titus 3,4-7 / Lluc 2,15-20. Dia: Isaïes 52,7-10 / Salm 97 / Hebreus 1,1-6 / Joan 1,1-18

ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu de Betlem. Santes, Anastàsia, mr.; Eugènia, vg. i mr.

Festa Major: a Prats de Lluçanès.

26. Divendres

Sant Esteve (F), Vermell. Lectures: Fets 6,8-10; 7,54-59 / Salm 30 / Mateu 10,17-22. BARCELONA: Aniv. òbit bisbe Narcís Jubany).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Dionís, p. i mr.; Zòsim, p.

Festa Major: a Badia del Vallès i Sant Esteve de la Sarga.

27. Dissabte

Sant Joan apòstol (F), Blanc. Lectures: 1 Joan 1,1-4 / Salm 96 / Joan 20,2-8. TARRAGONA: Aniv. ord. episc. bisbe Lluís Martínez

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Teodor, monjo; Santes, Nicaret, vg.

Lectures bíbliques

Diumenge IV
d'Advent

Lectura primera

Mi 5,1-4a

De tu en sortirà el qui ha de regir Israel

Lectura de la profecia de Miquees:

Això diu el Senyor: «Tu Bet-Lèhem Efrata, petita per figurar entre les famílies de Judà: de tu en sortirà el qui ha de regir Israel.» Els seus orígens són llunyans, des de temps eters. Els tindrà abandonats fins que la mare haurà tingut un fill; aleshores la resta dels germans tornarà cap al poble d'Israel. Es presentarà a fer de pastor amb la majestat del seu Déu, amb la glòria del nom del Senyor. I viuran en pau, perquè ara serà gran d'un cap a l'altre de la terra. Ell serà la pau.

Salm responsorial

79

Pastor d'Israel, escolteu-nos.

Vós que teniu querubins per carrossa,
desvetlleu el vostre poder,
veniu a salvar-nos.

R. Déu de l'univers, renoveu-nos,
feu-nos veure la claror de la vostra mirada,
i serem salvats.

Déu de l'univers,
gireu des del cel els vostres ulls,
veniu i visiteu aquesta vinya,
que la vostra mà havia plantat
i havia fet robusta i forta. R.

Que la vostra mà reposi
sobre l'home que serà el vostre braç dret,

el fill de l'home a qui vós doneu la força.
No ens apartarem mai més de vós;
gardeu-nos la vida
perquè invoquem el vostre nom. R.

Lectura segona

He 10,5-10

Vinc a fer la vostra voluntat

Lectura de la carta als cristians hebreus:

Germans, Crist deia a Déu quan entrà al món: «No volem oblacions ni sacrificis, però m'heu format un cos; no exigiu l'holocaust ni l'expiació. Per això us dic: Com està escrit de mi en el llibre, Déu meu, vinc a fer la vostra voluntat.» Primer ha dit: «Les oblacions i els sacrificis, l'holocaust i l'expiació, no els volem ni els exigiu.» Encara que totes aquestes ofrenes són precisament les que la llei prescrivía. Després afegeix: «Vinc a fer la vostra voluntat.» Adoneu-vos com supprimeix tot el que deia abans, i ho substitueix pel que diu després. A nosaltres ens ha santificat l'ofrena del cos de Jesucrist, feta una vegada per sempre per complir aquesta «voluntat» de Déu.

Al·leluia

Lc 1,38

Sóc l'esclava del Senyor:
que es compleixin en mi les teves paraules.

Evangeli

Lc 1,39-45

Qui sóc jo perquè la mare del meu
Senyor
vingui a visitar-me?

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

Per aquells dies Maria se n'anà decididament a la Muntanya, a la província de Judà, entrà a casa de Zacàries i saludà Elisabet. Tan bon punt Elisabet va sentir la salutació de Maria el nen saltà dins les seves entranyes i Elisabet, plena de l'Esperit Sant, cridà amb totes les seves forces: «Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes. Qui sóc jo perquè la mare del meu Senyor vingui a visitar-me? Mira: tan bon punt he sentit la teva salutació, el nen ha saltat d'entusiasme dins les meves entranyes. Felix tu que has cregut! Allò que el Senyor t'ha fet saber, es complirà.»

Barcelona

diòcesis

Nova parròquia a Diagonal Mar

■ El 21 de desembre es col·locarà la primera pedra de l'església de Sant Francesc de Paula

BARCELONA.— Diagonal Mar és un dels barris de Barcelona que ha experimentat, i encara experimenta, una expansió més gran amb motiu de la celebració del Fòrum Universal de les

Cultures 2004. Els edificis de nova construcció que s'aixequen impetuós davant del mar han dotat el barri de nous veïns que conviuen amb els de tota la vida. Per donar una atenció pastoral a

tota aquesta nova població, l'arquebisbat de Barcelona, a través del decret 52/03 que porta data de 25 de setembre del 2003, va decidir erigir-hi una nova parròquia.

El 21 de desembre, a les 13 h, el cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona, presidirà la col·locació de la primera pedra de la nova església que s'aixecarà en un solar situat entre els carrers de Ramon Turró, de Provençals, dels Pellaies i dels Ferrers. El nou temple parroquial, que quedarà integrat en l'arxiprestat del Poblenou, estarà dedicat a sant Francesc de Paula. D'aquesta manera, pren el relleu a l'antiga església de Sant Francesc de Paula situada al carrer de Sant Pere Més Alt i que va haver de ser enderrocada a causa de les obres d'ampliació del Palau de la Música Catalana.

L'inici de la construcció del nou temple parroquial, que és previst que s'allargui durant un any i mig, començarà un cop s'hagi obtingut la llicència d'obres de l'Ajuntament, cosa que pot trigar uns nou mesos més. Amb un pressupost d'1.322.000 euros (220 milions de pessetes), la nova església de Sant Francesc de Paula s'aixecarà d'acord amb el projecte presentat pels arquitectes Guillermo Ma-

Mn. Joan Benito, delegat d'Economia, i Mn. Joan-Josep Villegas, davant del solar.

luenda i Tomàs Ivars. Es tracta d'un complex parroquial d'estil modern que comptarà amb temple i annexos, rectoria i locals parroquials.

Mn. Joan-Josep Villegas

Mn. Joan-Josep Villegas i Acien és des del 24 de setembre passat el rector de la nova església de Sant Francesc de Paula. Nascut a Argentona l'any 1944, des del 1993 era rector de Sant Genís dels Agu-

dells, situada a la serralada de Collserola, al peu del Tibidabo, on va engegar una tasca de restauració del complex parroquial que va acabar l'any 2002.

«D'una de les parròquies més antigues de Barcelona, ja que les primeres notícies que en tenim són del segle X, passo ara a regentar la parròquia més nova i espero que sigui la més moderna de la nostra ciutat», afirma Mn. Villegas. I afegeix: «El meu nomenament és un repte i un acte de confiança per part del cardenal Ricard M. Carles. S'ha de posar en marxa i cal que tota la gent del barri s'assabenti que hi haurà una parròquia. Ja coneixem

gent disposada a col·laborar-hi i moltes persones ens truquen per preguntar-nos quan començarem l'activitat pastoral.»

Mentre es duen a terme les feines de construcció del nou temple de Sant Francesc de Paula, és previst que l'activitat pastoral comenci ben aviat en un local provisional. Es tracta d'un local polivalent situat al passeig del Taulat, núm. 208-210, molt proper al terreny on s'ha de construir el nou temple. «Només ens cal el permís de l'Ajuntament per començar a

arreglar-lo», explica Mn. Joan-Josep Villegas, que durant aquesta etapa de transició resideix a la parròquia del Sant Crist, al carrer de Natzaret, núm. 5, de Barcelona.

Límits territorials

En el butlletí de l'arquebisbat de Barcelona del mes d'octubre, on apareix publicat el decret d'erecció de la parrò-

«És previst que l'activitat pastoral comenci ben aviat en un local provisional»

quia de Sant Francesc de Paula, també se n'especifiquen els límits territorials: «Límita —sempre per l'eix dels carrers que es mencionen— al nord-oest amb l'avinguda Diagonal, al nord-est amb la Rambla Prim, al sud-est amb la Ronda Litoral i el mar i al sud-oest amb el carrer de Bac de Roda.» L'erecció de la nova parròquia, evidentment, també ha comportat la modificació dels límits territorials de la parròquia de Santa Maria del Taulat i Sant Bernat Calbó i de la parròquia del Sagrat Cor, de Barcelona.

Carme Munté

Més de 200 religiosos d'arreu de l'Estat s'apleguen en una trobada a Barcelona

BARCELONA.— Del 6 al 8 de desembre va tenir lloc una trobada de religiosos i religiosos joves d'Espanya amb el lema «Traieu el vi... i que continuï la festa!». Es va celebrar a l'Escola Tècnica i Professional del Clot de Barcelona i va aplegar 261 religiosos de 63 congregacions diferents, procedents de quinze comunitats autònomes, de Portugal i d'Andorra. La trobada havia estat proposada i organitzada per un grup d'uns trenta religiosos joves de Catalunya, sota l'auspici de la Confer i de la URC (Unió de Religiosos de Catalunya), que ja havien començat a treballar en la seva prepa-

ració fa dos anys.

Tota la trobada estava articulada en quatre moments d'intercanvi en grup, dinamitzats per un animador. A més, també va haver-hi moments de pregària i d'Eucaristia que van ajudar a compartir i a celebrar plegats.

La tarda del diumenge els participants es van dividir en grups per fer uns itineraris que incloïen un component més turístic així com la visita a projectes socials en què col·laboren religiosos catalans. Dinàmiques musicals i teatrals van servir com a provocació i com a conclusió de la trobada. Una festa amb elements tradici-

onals catalans va ser l'element lúdic i festiu del diumenge a la nit.

«El clima d'alegria, de sinceritat i, sempre, d'esperança es va mantenir al llarg d'aquests dies», va manifestar M. Antònia Bogónez, f.c.m., en nom de la comissió de coordinació. «Ha estat un moment fort d'intercanvi intercongregacional, ja que hem comptat amb participants de vida activa i contemplativa; i de les diferents espiritualitats i tradicions

que formen la vida religiosa en aquest país», i va afegir que «des del realisme hem analitzat la situació actual i hem vist les propostes personals, comunitàries i congregacionals que com a joves podem anar plantejant».

Finalment, M. Antònia Bogónez va destacar que «s'ha valorat altament el fet que no hagi estat un congrés sinó una trobada, com un nou estil a fomentar». (C.C.)

Pregària a la basílica de la Mercè

BARCELONA.— La capella del cambril de la basílica de la Mercè acollirà el 22 de desembre, a les 20.30 h, una pregària en preparació del Nadal. Organitzada pels monitors i els nois i noies de l'Esplai Natzaret i Betània de la parròquia de la Mercè, la pregària porta com a lema «El Senyor és la meua força...». En acabat, tots els assistents podran participar en un petit pìscolabis. (C.C.)

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informeu-vos al telèfon: 934 092 810 — Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona — e-mail: publicitat@catcrist.com

Barcelona

BARCELONA.— La vocació de la Dra. M. Pilar Núñez-Cubero, religiosa de la Companyia de Maria, és el servei als malalts amb professionalitat i amb humanitat. Llicenciada en Medicina i Cirurgia per la Universitat Complutense de Madrid, es-

pecialitat en ginecologia i obstetrícia, la Dra. Núñez-Cubero ens explica l'afany de descobrir en cadascun dels seus pacients el segell del Déu que l'habita tot oferint-li les cures que necessita, «això des de l'amor profund de la fe cristiana en la qual tots els

membres de la comunitat humana, sense cap exclusió, som iguals i germans». La Dra. M. Pilar Núñez-Cubero va coordinar el simposi Biologia, Ètica i Cristianisme, organitzat per la Fundació Joan Maragall els dies 1, 2 i 3 de desembre.

La Dra. M. Pilar Núñez-Cubero ha coordinat el simposi Biologia, Ètica i Cristianisme

«Es reflexiona poc sobre els valors que estan en joc»

—Per què es va celebrar aquest simposi?

—La Fundació Joan Maragall té com a objectiu el diàleg entre cultura i cristianisme, a tots els nivells i àmbits; entre ells vull assenyalar, a més del diàleg pròpiament humanista, el més conegut, el que suscita el poder de la tecnologia i la recerca d'un nou humanisme i el diàleg que s'ha de crear entre la permissivitat i els nous valors que emergeixen en la nostra societat actual.

Un dels camps on el progrés científic i tecnològic s'ha deixat sentir amb més força ha estat el de la biologia. Podem parlar d'una revolució biològica que ha permès l'home d'assolir un cert domini sobre la reproducció; l'herència i el cervell, i aquest progrés té una incidència sobre la persona humana. L'home ha deixat de ser només subjecte de la ciència per passar a ser-ne també objecte, i cal aturar-se a reflexionar sobre si el poder de la tecnociència engrandeix i dignifica l'home o, per contra, l'instrumentalitza.

D'altra banda, s'ha donat també un canvi social d'emancipació intens de les persones dintre de les societats democràtiques, moviment al qual no han escapat els pacients. Laín Entralgo, metge i humanista, parlarà de la rebel·lió dels pacients i del seu esforç per assolir la majoria d'edat, fugir del paternalisme mèdic i exercir la seva autonomia. Autonomia que el metge ha de respectar, però sense claudicar davant de tota exigència.

—Des de quan és necessari el debat bioètic?

—Des que entren en funcionament els avenços tecnològics en el camp de la biomedicina, i no sempre al servei de la persona humana. L'experimentació sobre humans, la memòria «nazi», és un exemple; sense ignorar molts altres països que també han hagut d'entonar el seu *mea culpa* davant de l'abús i la discriminació amb nens d'orfenats, disminuïts psíquics, presos... Això va fer prendre consciència a científics, humanistes, lletrats... que les situacions s'havien d'enfocar des de totes les vessants i Potter, un oncòleg de Wisconsin, als EUA (1970), va encunyar el terme de *bioètica*, que va definir com «la saviesa de fer servir el nostre coneixement amb dos ingredients: el coneixement biològic i l'aplicació de valors». A partir d'aquí s'inicia el diàleg bioètic, plural i multidisciplinari, de les situacions creades pel progrés biomèdic a escala microsocial i macrosocial, i la seva repercussió en la societat i el seu sistema de valors, en

el moment present i per al futur.

—Quins són els reptes actuals que plantegen els avenços biomèdics?

—Res més evident que els tres èxits tecnològics més rellevants del final del segle mil·lenni: 1.— La procreació amb el desenvolupament de tècniques de reproducció assistida, cada vegada més precises i amb més percentatge d'èxits; la possibilitat d'un diagnòstic prenatal, preimplantatori i en alguns casos preconcepcional. 2.— La genètica amb la possibilitat de recombinació de l'àcid desoxiribonucleic o ADN, que obre les portes a la teràpia gènica i als organismes genèticament modificats, ciència que encara no ha fet res més que començar, perquè es van obrint altres línies de recerca i aplicació, com la proteòmica, i altres sistemes d'informació epigenètica i epigenèsis que actuen en paral·lel amb el genoma per a la formació dels organismes. 3.— La clonació nuclear, a partir d'una cèl·lula adulta, que alimenta el somni de la teràpia mitjançant cèl·lules troncales, l'anomenada «clonació terapèutica o medicina regenerativa», amb les grans implicacions ètiques i l'estupor o la por de la clonació reproductiva.

No voldria passar per alt la medicina sofisticada o d'alta tecnologia, que augmenta les possibilitats terapèutiques però que també allarga de vegades el procés de morir, que no la vida; ni la medicina dels trasplantaments amb especial èmfasi, per la seva implicació ètica, en els trasplantaments de donants vius i les xenotrasplantacions; ni la nostra responsabilitat ecològica, davant de les agressions al medi ambient...

El repte principal rau en el fet de capitalitzar el potencial immens de la nova ciència per millorar la qualitat de la vida i de la salut.

—Per què no tot val en la recerca?

—Perquè no tot és beneficiós per a la persona humana. Hi ha tècniques que tenen efectes secundaris o «adversos» importants, que els pacients han de conèixer per poder donar un consentiment que sigui vàlid perquè ha estat fet lliurement i per a això cal conèixer exhaustivament efectes i alternatives possibles.

El «principi de precaució» ens hi posa en guàrdia quan ens diu que «s'exigeix, per decidir una acció, tenint en compte

els coneixements científics del moment, i donada l'absència de certesa, no només l'absència d'una prova de risc, sinó la prova de l'absència de risc». Si la recerca del risc zero és utòpica, sí que caldria exigir el risc mínim acceptable. Altrament cauríem en «el malestar de la societat del benestar». Tampoc no es coneixen els efectes a llarg termini d'aquestes tecnologies, per la qual cosa el filòsof Hans Jonas apel·la al principi de responsabilitat quan ens diu que «som responsables del món que deixem a les generacions futures»

La Dra. M. Pilar Núñez és patrona de la Fundació Joan Maragall.

i que aquesta responsabilitat comença ja en el moment actual.

—Quins haurien de ser els límits de la recerca?

—La ciència no té límits; és imparable. El coneixement científic no implica l'ètica. És la utilització que fem del nostre coneixement el que pot o no pot ser ètic. Els límits «mínims» de la recerca es poden definir en quatre punts: primer, si es respecta la dignitat de la persona humana, és a dir, en termes kantians si no utilitza la persona com un «mitjà» sinó com una finalitat en ella mateixa perquè té valor i no preu; segon, si s'estableix un balanç positiu entre beneficis i riscos; tercer, si sol·licita el consentiment dels afectats, consentiment basat en una informació sense replecs, ni ambigüitats, i quart, si no discrimina les persones, sinó que

estableix un repartiment just de càrregues i beneficis entre els afectats i protegeix els vulnerables. No poden ser els deficientes, els pobres, els marginats..., els subjectes d'experimentació dels nostres projectes. Aquests quatre principis són una ètica molt de mínims a la qual caldria afegir l'ètica de les virtuts de les quals la prudència, la *fronesis* dels grecs, és fonamental.

—Vivim en una època que relativitza aquests límits?

—Crec que sí; vivim en una època en la qual creiem que tot el que és possible cal fer-ho. Es reflexiona poc sobre els valors que estan en joc. I després ve el desencís del que no es va obtenir, i l'agressivitat contra qui es creu que no va donar la informació necessària per prendre una bona decisió. És per això que el diàleg bioètic s'imposa: els humanistes han de conèixer la realitat de les situacions que els metges, els professionals en general, afrontem; i els metges hem de reflexionar sobre l'entrat de les nostres accions i la consideració dels valors que estan en joc.

—Quin és el paper de l'Església catòlica en el debat bioètic?

—L'Església ha de participar i així ho fa en el debat bioètic. A ella li correspon protegir les persones en general i els més vulnerables en particular. Anunciar la Bona Nova és també anunciar els valors que han de regir les relacions entre els membres de la gran comunitat humana per crear una societat més humana, més fraterna, més solidària, en la qual les societats més beneficiades per la «loteria de la vida» no deixin al marge de tot progrés les menys afavorides. Evidentment posa el llistó molt alt.

Havent exercit com a metge durant molts anys en els països pobres, penso que no té sentit voler «clonar» nens quan estem deixant morir de fam, de malalties guaribles i controlables uns nens preciosos d'aquells països. Com a creient i sentint-me filla de l'Església, li retrec cert to de caire condemnatori en algunes de les seves declaracions.

—Som vulnerables davant l'allau de notícies científiques?

—Els mitjans de comunicació ens sorprenen cada dia amb notícies sensacionalistes, de vegades manipulades, sobre els èxits —èxits indubtables— de la ciència, i el ciutadà del carrer ho interpreta com si tot estigués ja a punt i fos possible fer servir, i encara diria més, «exigir», tot el que la ciència i la tècnica ofereixen avui, sense mesura, molts cops sense comprendre els valors que estan en joc.

Carme Munté

Barcelona

Pregària i contemplació en la vetlla jove de la Immaculada

■ La celebració ha recordat l'Any de la Mercè

BARCELONA.— La basílica de la Mercè, plena a vessar de joves, va acollir la vetlla de la Immaculada, que enguany ha volgut unir-se a la celebració dels 800 anys de l'obra mercèdària. En aquesta trobada als peus de Maria, es va tenir un record per tots els malalts, especialment per la delegada de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona, Rosa Deulofeu.

El lema de la vetlla, «Immaculada i Mercè, dos noms de Maria», es va desenvolupar a través del silenci, del cant, de la lectura de la Paraula i de la pregària. El cardenal Ricard M. Carles no va poder assistir a la trobada amb els joves tal com estava previst, però el va representar el bisbe auxiliar Josep Àngel Sáiz. La pregària es va estructurar en dos moments: l'actitud disponible de Maria i el do que Déu li ha fet.

La lectura de les noces de Canà va marcar la primera reflexió de la nit. El bisbe Sáiz va voler destacar la proximitat de Maria als més necessitats. Així, va dir que «la Mare de Déu de la Mercè està representada amb unes cadenes a les mans, signe d'esclavatge; però són unes cadenes que estan trencades, símbol d'alliberament».

Per això va animar els joves a fer-se mercè per als altres; «a trencar les cadenes, sobretot les del mal, les de la injustícia, les de la ignorància de Déu... aquí tenim una crida especial a l'evangelització i a ser testimonis. No podem trencar cadenes si estem encadenats».

La segona meditació es va centrar en el relat de l'anunciació. «Maria dona un sí confiat al pla de Déu, per aquesta maternitat divina ha de ser immaculada», deia el bisbe. Mirant Maria, Mons. Sáiz convidava els joves a ser conscients que Déu té un pla per a cadascú i que estem cridats «a la perfecció, a ser llum, transpa-

Foto: Fátima Miró

La basílica de la Mercè es va omplir, un any més, de gom a gom.

rència de Crist. Tinguem com Maria una resposta generosa al pla de Déu. A tots ens crida, en qualsevol estat, a la santedat i al lliurament total. A Déu ningú no el guanya en generositat. Ell dona el cent per u».

La vetlla va finalitzar amb el cant del *Magníficat*, que va ressonar amb força. Després, la festa va continuar amb una xocolatada al carrer.

Rosa María Jané Chueca

Recés espiritual dels seminaristes

CALDES DE MONTBUI.— El seminaristes del Seminari Conciliar de Barcelona van fer un recés espiritual el 16 de novembre a la casa d'espiritualitat de la Mare de Déu de Montserrat de Caldes de Montbui, a càrrec dels formadors del Seminari: Mn. Antoni Babra i Mn. Josep Serra. El tema a tractar va ser el de l'esperança. Aquesta mena d'activitats formen part del procés formatiu del seminarista.

El recés va començar a les deu del matí amb el res de l'ofici diví de laudes, a la capella de la casa d'espiritualitat. Després, Mn. Josep Serra va fer una xerrada espiritual sota el títol d'*Esperança, virtut cristiana*. (Jorge Alexander Patiño Morales)

Solemnitat de la Mare de Déu de l'Estrella

BARCELONA.— En el marc de l'aniversari de l'erecció i la fundació del monestir de Santa Maria de Jerusalem, la comunitat de religioses clarisses va cele-

brar la solemnitat del patrocini de la Mare de Déu de l'Estrella. Va tenir lloc el 8 de novembre passat i va presidir l'Eucaristia el capellà de la comunitat, Mn. Joan Benito, canonge de la catedral de Barcelona.

Va ser concelebrada per sis capellans amics de la comunitat. Amb alegria emocionant van assistir-hi amics de la comunitat i devots de la Santíssima Mare de Déu sota aquesta advocació, a la qual demanen per les seves necessitats i a la intercessió de la qual atribueixen molts favors rebuts. (C.C.)

La comunitat de religioses, el dia de la celebració.

Recordant...

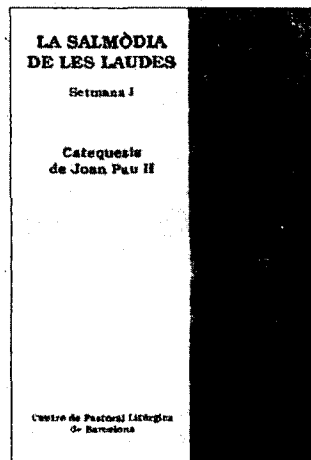
Dr. Pere Tarrés

Devoció a Maria

El dia 14 d'agost del 1950, quinze dies abans de morir, va dir: «Quin consol em dona el fet d'haver estimat la Mare de Déu! A catorze anys, no sabent, en certa manera, ben bé el que em feia em vaig consagrar a Ella, i sempre més l'he estimada; d'estudiant, de metge... De quants perills m'ha salvat essent universitari. I de sacerdot l'he estimada i l'he predicat. Li he donat tots els títols.»

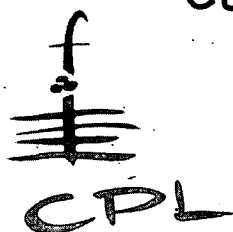
Mn. Francesc Raventós

Vicepostulador de la causa de beatificació del Dr. Pere Tarrés

Preu: 7,50€
Pàgines: 168
Edició preparada per Josep Urdeix

Les catequesis del papa Joan Pau II sobre la salmòdia de les Laudes són un ajut molt valuós per penetrar espiritualment en el sentit dels salms i dels càntics que l'Església utilitza a la Litúrgia de les Hores. Tot donant-nos a conèixer els salms ens els fan descobrir com a pregària que l'església posa en llavis dels cristians.

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA

c/ Rivadeneyra, 6, 7.
08002 Barcelona
Tel.: 933.022.235
fax.: 933.184.218
web.: www.cpl.es
mail.: cpl@cpl.es

La festivitat del sant, el 7 de gener, és una bona ocasió per aprofundir en la seva figura

San Ramon de Penyafort, el jurista català més universal

Sant Ramon de Penyafort és un d'aquests personatges que mai no s'esgoten. És el millor exemple d'home universal medieval, capaç de conjuminar una profunda dimensió espiritual amb l'exhaustiu cultiu del dret. Tanta va ser la seva importància en aquests dos

campes que des de la seva mort, el 1275, els juristes de Catalunya l'han considerat el seu patró. Només quatre anys després, el Concili Provincial Tarraconense en demanava la canonització, que, això no obstant, no arribaria fins al 1601. Amb el pas dels anys la seva

influència ha anat creixent més i més, i són molts ja els col·legis d'advocats arreu del món que el tenen com a patró. Per a ells, sant Ramon de Penyafort no és només un model de santedat, sinó també un dels juristes més grans de la història del Dret a Europa.

És difícil trobar una iniciativa important del segle XIII a Catalunya en què sant Ramon de Penyafort no hagués estat implicat. Va contribuir amb la seva activitat social, política i pastoral en l'obra expansiva del rei Jaume I i també va participar activament en els concilis provincials i en les eleccions episcopals de la seva època. Tanta va ser la seva activitat que no va poder dedicar un esforç exclusiu al cultiu del dret, tot i que això no va ser impediment per esdevenir un dels juristes i legisladors, sobretot en la seva vessant més pràctica, de més influència en la història del Dret a Europa. Aquesta faceta jurídica, més desconeguda entre la gent, és la que aprofundirem en aquest reportatge.

Nascut al Penedès, es va traslladar a Barcelona, on va ser ordenat capellà i es va convertir en professor de canons a l'escola catedralícia. Al mateix temps va ser nomenat canonge. Traslladat a Bolonya, primer va ser alumne de la Universitat, i després professor. Va redactar la *Summa iuris* o *Summa de iure canonico*, un petit

Els estudis jurídics a Bolonya van influir molt en Ramon de Penyafort.

compendi de dret canònic d'acord amb el Dret de Gracià. La *Summa iuris*, objectivament, no aportava novetats intel·lectuals, però pretenia ser un manual senzill i pràctic. Tota l'obra de Ramon de Penyafort destaca per oferir una visió del dret utilitarista en el millor sentit de la paraula: la finalitat o utilitat de les lleis, canòniques o civils, es troba en la recerca de la justícia i de la glòria de Déu. D'un Déu que, per la tradició cristiana, uneix en el seu ésser dues virtuts aparentment incompatibles: la justícia i la misericòrdia. La seva millor obra doctrinal, la *Summa de casibus* o *Summa de poenitentiae*, sembla ser que s'inspira en aquesta concepció. El contingut d'aquest treball prové en gran part de la seva gran experiència com a confessor, tot i que construït amb saviesa i estructura jurídica, cosa que el va convertir en lloc de trobada entre juristes, teòlegs i moralistes.

La *Summa de poenitenti-*

ae és una anàlisi jurídica que parteix de contemplar l'administració del sagrament de la penitència com un judici. Va contribuir fonamentalment que el dret canònic adoptés teories del delictes i de la pena, així com de les circumstàncies de la seva aplicació, que avui són comunes en els ordenaments jurídics occidentals. A aquesta obra se li va unir poc després la *Summa de matrimonio*, en què Ramon de Penyafort aconsegueix per al decret matrimonial una cosa semblant del que havia significat la *Summa iuris*: un manual senzill que resumeix la ciència de l'època sobre l'aliança matrimonial.

També se li atribueixen altres obres jurídiques menors, com algunes *Glosses* al Decret de Gracià, les Constitucions de l'Orde dels Predicadors o una compilació de decretals per a l'ús del mateix orde. També tenen molt d'interès les idees de Ramon de Penyafort sobre les relacions entre l'Església i el poder civil, i la seva doctrina política, fonamentada en el dret canònic i inspirada en l'Evangelí i en el

bé comú. Finalment, reconeixent que hi havia personatges més experts en teologia, va encarregar a un il·lustre subordinat, sant Tomàs d'Aquino, la *Summa contra gentiles*, amb la finalitat pràctica d'arribar fins i tot als no cristians.

Compilador de les «Decretals»

La seva obra principal com a jurista, la que li ha atorgat més reconeixement en l'àmbit del Dret, no va al seu nom. Es tracta de la gran col·lecció del dret canònic medieval promulgada pel papa Gregori IX el 5 de setembre del 1234 amb la butlla *Rex pacificus*, anomenada *Liber extra* o senzillament *Decretals de Gregori IX*.

Ramon de Penyafort, gràcies a la seva fama com a jurista i professor de Bolonya, i també perquè era considerat un home amb seny i de grans virtuts, va rebre del Papa l'encàrrec d'elaborar aquesta immensa col·lecció legislativa. El resultat va ser la més gran col·lecció canònica oficial, alhora antiga i nova. Al dret antic, compilat per Gracià a *Concordia discordantium canonum*, va afegir-hi una sàvia selecció de la legislació nova: sobretot l'elaborada pels importants concilis Lateranenses i les no-

ves decretals de papes tan reconeguts com Alexandre III o Innocenci III. Ramon de Penyafort va ordenar tota la legislació canònica, la va refondre amb mètode crític modern, la va adaptar a les noves circumstàncies i en va modificar el que li va semblar necessari. Va actuar amb molta llibertat en comptar

amb la màxima confiança de Gregori IX.

L'obra que va aconseguir construir és d'una magnitud difícil de superar. D'una banda, Ramon de Penyafort va procurar corregir el Decret de Gracià en els aspectes en què no era prou lúcid, però al mateix temps també va retallar els textos de les antigues decretals per evitar redundàncies, contradiccions amb altres textos o aspectes que s'oposaven a la finalitat perse-

«En el conjunt del continent, Catalunya ha estat probablement el país europeu on més ha influït el dret canònic»

Pintura conservada en la Pontifícia Universitat de Sant Tomàs d'Aquino de Roma.

guida pel Papa. També va redactar noves decretals sota el nom del mateix Gregori IX. Al final, va arribar a aplegar més de 2.000 textos canònics.

Els textos recollits eren sobretot canons i decretals. Els canons eren les lleis promulgades pels concilis, des de temps antics, i que van donar nom al mateix dret de l'Església. Les decretals, en canvi, eren les respostes que els papes remetien per carta per resoldre les qüestions que els eren proposades per bisbes, capellans, abats o monges, o per qualsevol fidel que acudia a la saviesa dels pontífexs i n'esperava rebre una solució justa i raonable, inspirada en l'Evangeli.

La col·lecció de *Decretals de Gregori IX* constitueix el cos legislatiu més important de tota l'Edat Mitjana. Constitueix el cim del saber jurídic de la seva època, ja que no tracta exclusivament afers eclesiàstics, sinó que també comprèn altres matèries jurídiques. Juntament amb el *Corpus Iuris Civilis* va arribar a constituir un dret comú que unificava l'experiència jurídica de l'Europa occidental. Es va estendre ràpidament arreu del continent fins al punt de ser avui el manuscrit europeu més abundant després de la Bíblia.

Vigència de l'obra de Ramon de Penyafort

La influència de Ramon de Penyafort en el dret europeu tant continental com anglosaxó es compara amb la de Justinià per al dret romà, si bé la col·lecció de les *De-*

cretals, continuant la rica i antiga tradició romana, la posava al dia, i feia més propera i pràctica l'aplicació d'un dels llegats més grans de la cultura occidental a la humanitat: el cultiu del dret al servei de la justícia, suavitzat, enaltit i espiritualitzat pels ideals evangèlics.

Les *Decretals*, integrades com a part principal del *Corpus Iuris Canonici*, van estar vigents en l'Església catòlica fins al 1918, quan es va promulgar el primer Codi de Dret Canònic. Això no obstant, encara l'actual Codi del 1983 ha conservat la referència obligada a la compilació de Ramon de Penyafort.

En el conjunt del continent, Catalunya ha estat probablement el país europeu on més ha influït el dret canònic, on va exercir un paper tan important el ciutadà més universal de l'època, Ramon de Penyafort. La tradició jurídica catalana, tant en el seu ordenament com en la vivència popular, està construïda principalment pel dret canònic medieval i pel dret romà. Ja en temps del mateix Ramon de Penyafort era notable la influència a Catalunya dels estudis jurídics renovats que es difonien principalment des de la Universitat de Bolonya, basats en la ciència jurídica romanocànica.

Edició vuitcentista de la «Summa de casibus de poenitentiae et matrimoniae». Verona, 1744.

Aquesta influència del dret canònic i de l'obra de Ramon de Penyafort en la Corona d'Aragó no es limitava només al dret civil entre particulars, sinó també a la mateixa formació política dels nous estats. En aquest sentit, als diversos territoris catala-

noaragonesos mai no va quallar la concepció basada en el dret romà d'un estat monàrquic personalista i absolut. A la Corona d'Aragó sempre es van mantenir fermes al principi canònic que allò que afecta tothom ha de ser aprovat per tothom (*Liber sextum* de Bonifaci VIII), cosa que els assegurava el dret al pluralisme i a la difèrència en una unió de tipus federal. Així, el dret canònic que Ramon de Penyafort va col·laborar a aplicar a Catalunya es va implantar profundament en l'estructura social i política dels territoris de la Corona d'Aragó amb influència real fins als nostres dies.

Tot plegat fa de Ramon de Penyafort un referent en el camp de la jurisprudència a Catalunya, que, sumat a la seva santedat, el converteix en el patró ideal dels advocats. A Barcelona és, a més, copatró de la ciutat i compta des del 1927 amb una associació d'amics, que, actualment, figura com a associació d'Església i es troba inscrita al Ministeri de Justícia amb personalitat jurídica pròpia. En els darrers anys s'han desenvolupat activitats de culte i s'ha recollit una àmplia documentació escrita i gràfica relacionada amb el sant jurista. La seva festa se celebrarà enguany, com ja és habitual, el dia 7 de gener, a les 9.00 h, amb una eucaristia a la capella del seu sepulcre a la catedral de Barcelona.

Santiago Bueno i Salinas

Membre del Tribunal Eclesiàstic de l'arquebisbat de Barcelona

Ja a la venda a quioscs i llibreries!

Amb un pòster perquè puguis fer la teva alineació cada setmana.

Adhesius removibles de tots els jugadors de l'equip.

Un fantàstic concurs amb premis relacionats amb el Barça.

FCBARCELONA

PRODUCTE OFICIAL DEL FCBARCELONA
www.fcbarcelona.com

Lleida

«Germinabit» acaba el seu pelegrinatge per Catalunya

■ El relleu dels profetes de la Seu Vella ha estat el símbol de l'exposició

LLEIDA.— El 2 de desembre l'exposició *Germinabit. L'expressió religiosa en llengua catalana al segle XX* va obrir les seves portes en el marc de la Biblioteca Pública de Lleida. La mostra, que va ser inaugurada el setembre del 2001 a la ciutat de Roma, ha recalat a Lleida, on serà clausurada després d'haver peregrinat per totes les diòcesis de Catalunya.

Ubicada als dos patis interiors del que va ser edifici de l'antiga Maternitat de Lleida (1889), ofereix una exhaustiva mostra bibliogràfica com a part essencial de l'exposició amb més de 600 títols de llibres de temàtica religiosa escrits en llengua catalana durant el segle XX i aquests primers anys del segle XXI.

El gruix bibliogràfic format per més de 600 títols, exquisidament presentat en vitrines i expositors adients i molt ben il·luminats, es completa amb una aportació de més d'un centenar de títols d'autors de la diòcesi de Lleida, que han estat seleccionats per diverses biblioteques de la diòcesi de Lleida: Seminari Diocesà, Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida, Universitat de Lleida, Arxiu Capitular, Institut d'Estudis Ilerdencs i la mateixa Biblioteca Pública.

Germinabit es completa amb un conjunt d'una dotzena de peces d'art religiós de diverses èpoques i estils, la major part procedents del fons del Museu Diocesà de Lleida. D'entre les peces exposades destaca l'anomenada Bíblia de Lleida, el major còdex bíblic hispà conservat, datat del 1165, confeccionat en pergamí i pintat amb làmina d'or. També un altre llibre, en aquest cas el Llibre d'Or de l'Acadèmia Mariana de Lleida, que recull les signatures de 305 personalitats del món de la política, l'art, la cultura i la religió. L'exemplar és obert per la pàgina on apareix la dedicatòria que hi va fer Mn. Cinto Verdguer l'any 1901.

En l'exposició es pot contemplar un conjunt de quatre crucificats tallats en fusta per l'escultor lleidatà Leandre Cristòfol o bé tres esbossos del pintor Víctor Pérez Pallarés, la creació de l'Eucaristia i Adam

destaca, però, un relleu amb la representació de quatre profetes procedent del retaule major de la Seu Vella de Lleida realitzat per Bartomeu Robió el 1360. Aquest conjunt escultòric ha estat el símbol de *Germinabit* ja que ha format part de la mostra i ha viatjat a tot arreu on s'ha celebrat. També ha estat el motiu principal dels catàlegs, dels programes, dels cartells i d'altres elements publicitaris.

L'acte d'inauguració va ser presidit pel bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier

Ciuraneta, acompanyat pel secretari general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, Ignasi García Clavel, i altres autoritats.

García Clavel, en la seva intervenció, va recordar com va néixer *Germinabit*: «Volíem donar a conèixer, al mateix centre de l'Església catòlica, el Vaticà, quina ha estat l'aportació d'aquesta Església a la nostra cultura i a la

nostra llengua. De Roma l'exposició retorna a Catalunya tot visitant cadascuna de les Esglésies particulars.» Clavel digué que «l'exposició ens aporta una visió d'Església molt nostra, plena de sentiment i vivència de fe i cultura nostra».

El bisbe Ciuraneta, en el seu parlament, va afirmar que l'Església a Catalunya se sent directament implicada en el procés de ser, des de l'Evangeli, un element creador de cultura: «No sols ofereix un ric patrimoni artístic, testimoni d'un passat cultural esplendorós, sinó que no vol deixar d'actuar com a element creador, sobretot en

El comissari de l'exposició, Jordi Albertí, mostra el reliquiari de Sant Jordi i la bandera de Montserrat.

i Eva. Aquestes obres contemporànies comparteixen espai amb altres peces molt més antigues com l'encenser de Bobalà, del segle VII; una creu processional del segle XIII; un fragment de predel·la amb sant Joan i sant Pau del 1370; un relleu d'alabastre amb els esposos de la Mare de Déu, del 1529; un nen Jesús adormit al tron esculpit amb terracota policromada del segle XVIII; un oli sobre tela del XVIII amb la representació del nen Jesús, amb els atributs de la passió, i un oli del XVII que representa sant Pau que dona la benvinguda a l'exposició. De totes les peces exposades

Activitats paral·leles

Germinabit podrà visitar-se a Lleida fins al 10 de gener del 2004. L'exposició obre de dilluns a divendres de 10 h a 20 h i els dissabtes de 10 h a 14 h. Durant els dies d'exposició s'han organitzat diverses activitats paral·leles, com són tres conferències, un concert i un recital de poesia.

El dijous 11 de desembre va tenir lloc la primera de les conferències a càrrec del Dr. Isidre Puig, amb el títol de *L'impuls constructiu de l'Església de Lleida a l'època moderna (segles XVI-XVIII)*. El dimarts 16 de desembre, a les 20 h, el vicerector de la Universitat de Lleida, Jaume Barull, parlà sobre *Mn. Bonaventura Pelegrí i Torné i l'Església lleidatana del seu temps*. Per al dijous 18 hi ha prevista la xerrada de Mn. Ramon Prat, director de l'Irel, sobre *La recuperació dels estudis teològics superiors a la Lleida del segle XX*. El divendres 19, a les 21 h, l'església de Sant Llorenç acollirà un concert de música religiosa a càrrec de la Capella de Música de Sant Llorenç.

Les activitats acabaran el 23 de desembre, a les 20.30 h, a la mateixa església de Sant Llorenç amb un recital poètic del recordat capellà i poeta Mn. Agustí Bernaus a càrrec del Grup Teatral Toar de Lleida.

l'àmbit del diàleg fe-cultura.» En aquest sentit va convidar a no adormir-se en un passat fecund i ric. «L'Església ha de continuar fent sentir la seva veu en aquells indrets on es crea pensament», va dir el prelat.

El professor Ximo Company, director adjunt del Departament del Patrimoni Artístic i Cultural del bisbat de Lleida, en presentar la mostra, la va qualificar com a excel·lent i va destacar que tot el que s'hi exposava era fruit de la cultura i de l'art al servei de la fe i com a manifestació de la «bondat de Déu».

Jordi Curcó

Primera pedra de la nova parròquia de Santa Teresa Jornet

LLEIDA.— La nova església de Santa Teresa Jornet, que ha de construir-se al barri de Cappont de Lleida, compta ja amb la seva primera pedra, que va ser beneïda i col·locada el matí del dia de la Immaculada durant una cerimònia solemne i multitudinària.

A les dotze del migdia es va celebrar una Eucaristia a l'actual temple provisional, que els feligresos i veïns del barri van omplir a vessar. El bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, va presidir la celebració amb altres preveres, entre ells el rector, Mn. Francesc Soldevilla, i el jesuïta i arquitecte P. Enric Comas, autor del projecte. La missa va ser cantada per la Coral de la Vocalia de la Dona de l'Associació de Veïns del barri de Cappont, sota la direcció de Montserrat Virgili.

En l'homília, el bisbe Ciuraneta es va referir a l'alegria que sentia i que compartia amb els feligresos i veïns del barri de

participar en l'acte de col·locació de la primera pedra de la nova església. El bisbe va assegurar, però, que més important que un temple eren els batejats, els cristians que compartien la fe: «Vosaltres sou les pedres vives de l'església.» Mons. Ciuraneta va aprofitar l'avinentsa per enaltir la figura de Teresa Jornet, santa lleidatana nascuda a Aitona, fundadora de la congregació de les Germanetes dels Ancians Desemparats.

Finalitzada l'homília, el bisbe va beneir el sòl i la primera pedra, on posteriorment es va introduir un cilindre amb l'acta de la cerimònia, exemplars de la premsa local, monedes de curs legal així com medalles i una estampa amb relíquia de la titular. Un cop col·locada la pedra, el bisbe Ciuraneta va

El bisbe Ciuraneta, en el moment de la benedicció.

ser el primer de tirar-hi la primera palada de terra.

El prelat va agrair públicament la generositat de la Paeria per la cessió del solar de 2.000 metres quadrats i va recordar la

engegat una campanya per poder recaptar donatius i aportacions, entre els feligresos i veïns del barri, així com comerços i entitats, que facin viable el projecte del nou complex parroquial de Cappont. (J.C.)

Tortosa

Inaugurades les obres de restauració de l'església del Masroig

■ És la culminació de la campanya «Salvem la nostra església»

EL MASROIG.— El diumenge 23 de novembre passat va tenir lloc la festa d'inauguració de les obres realitzades a l'església parroquial del Masroig: restauració i pintura de l'interior, que es trobava en molt mal estat.

A les cinc de la tarda va sortir la processó de la casa abadia fins a l'església, on es va celebrar la missa presidida pel vicari general de Tortosa, Mn. Josep M. Tomàs, i concelebrada per l'actual rector, Mn. Joan Enric Reverté, i també per Mn. Domingo Cardona i Mn. Manuel Querol, anteriors rectors de la parròquia.

La gent del poble va participar amb molta alegria en la missa. També van comptar amb la presència de l'alcalde, Roser Vives, i regidors de l'Ajuntament, així com de Josep M. Tost, representant de la Diputació de Tarragona, i de Cèsar Puig, delegat de la Generalitat de Catalunya a Tarragona. Els nens de la catequesi, com a introducció, van fer una dinàmica amb els pots de pintura amb què s'ha pintat l'església, adornats amb el lema de la campanya: «Salvem la nostra església.» Després de la missa va tenir lloc un berenar popular amb la col·laboració de la gent del poble.

Amb aquesta festa ha culminat la campanya de restauració de l'església, que es va iniciar fa dos anys i que en una primera fase va afectar l'exterior: teulada, façana i obertura d'una porta lateral, dedicada a la Mare de Déu de les Pinyeres, per superar les barreres arquitectòniques. En una segona fase es va canviar la instal·lació elèctrica.

Han col·laborat en el finançament l'Ajuntament, la Diputació, la Generalitat i els donatius de la gent del

L'església presenta un aspecte completament rejuenit.

poble, que ha aportat també el seu temps i la seva il·lusió per tal de salvar l'església: fent teatre, concerts, rifes, venent encenedors, loteria, muntant l'escenari de festes majors... Cal destacar la gran feina feta per la junta econòmica i pel Consell de Pastoral. (C.C.)

MALLORCA

Missa d'acció de gràcies per la canonització de Pere Poveda

PALMA.— La Institució Teresiana va organitzar el dia 3 de desembre una missa d'acció de gràcies per la canonització del seu fundador, el pare Pere Poveda. L'Eucaristia es va celebrar a les 20 h a la seu de Mallorca, presidida per l'administrador diocesà, Mn. Andreu Genovart.

Pere Poveda va ser canonitzat per Joan Pau II coincidint amb la seva visita a Espanya el 4 de maig d'aquest any. El sant va néixer el 3 de desembre del 1874 a Linares (Jaén) i des de molt jove es va familiaritzar amb els problemes dels obrers de les mines i dels nens que hi treballaven. Va ser un home emprenedor i de pau que va creure en els joves i en les dones i els va confiar molts dels seus projectes socials i educatius. Gran renovador pedagògic, la seva fama de santedat va començar ja en vida. (C.S.)

estel de l'advent Segons una tradició catalana, estel que apareix el primer dia d'advent i es fon la nit de Nadal.

Reflexions sobre el pontificat de Joan Pau II

ROQUETES.— La Fundació Manyà va organitzar el 15 de novembre la setena matinal sobre el diàleg fe i ciència. L'escenari, com sempre, va ser l'Observatori de l'Ebre. Van encetar la taula rodona tres conferenciants: Josep L. Arín, biblista; Emili Igual, teòleg, i Josep Bayerri, periodista. Tots tres van explicar conjuntament durant una hora els fonaments de com es contempla avui el pontificat, especialment en l'última època de Joan Pau II.

El biblista va explicar com Pere apareix ja en les primeres cartes de sant Pau i després en els quatre evangelis d'una manera privilegiada i força significativa. Va comentar ràpidament 36 cites dels evangelistes on al futur bisbe de Roma se'l distingeix com a pastor del ramat eclesial. En segon lloc, el teòleg va parlar del ministeri de presidir en la caritat com un servent de servents del bisbe de Roma i sempre en clau d'unitat. Repetia com és que paradoxalment la història del papat romà ha estat motiu de separació. Joan Pau II ha escrit en l'encíclica *Ut omnes unum sint* que la vessant ecumènica demana pregàries i nous camins per apropar-se als ortodoxos i protestants. Per fi, el periodista, laic i més crític, va començar retent homenatge als pares jesuïtes, que han pagat cara la línia de pensadors i cristians lliures. Va insistir en el carisma de Joan Pau II en els mitjans de comunicació, especialment en la imatge. Amb tot, va dir, es reconeix el perill que el missatge es recordi més que el missatge. Ja en la segona part de la taula rodona es van contrastar opinions: com des de la fe el Papa assumeix els seus dolors identificant-se amb els que pateixen. Altres van dir que la moral sexual és massa exigent o que la col·legialitat episcopal és poca en la pràctica.

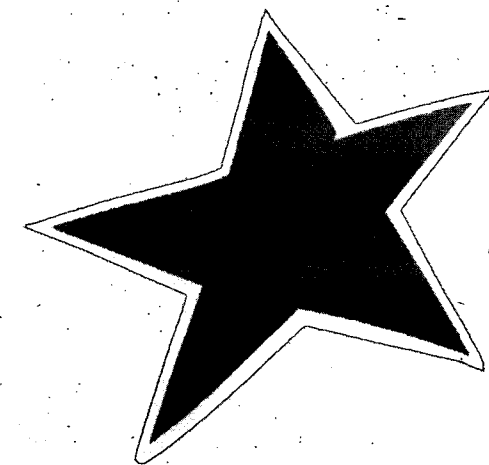
La vintena d'assistents van demanar altres temes per a properes convocatòries. Sembla segur que per al mes de febrer es tractarà la missió històrica de l'Observatori de l'Ebre, just ara que celebra el centenari. (J.B.B.)

■ Barcelona 106.6
■ Tarragona 100.6
■ Catalunya Central 93.7

■ Girona 103.4
■ Tortosa 90.1
■ Garraf 96.8

radio principat

■ Cerdanya 104.4
■ La Seu d'Urgell 105.0
■ Andorra 107.5

ràdio estel

...el nostre hi és sempre

Tortosa

Agrupació de parròquies del nucli antic de Tortosa

■ Són les de Sant Blai, Sant Crist de la Catedral i Sant Jaume de Remolins

TORTOSA.— Per tal d'assegurar la millor atenció pastoral a tots els fidels de les parròquies, la diòcesi de Tortosa ja fa un temps que reflexiona sobre la possibilitat d'agrupar algunes parròquies. Amb aquest propò-

sit, el primer diumenge d'Advent va encetar-se aquesta renovació pastoral amb les parròquies de Sant Blai, de Sant Crist de la Catedral i de Sant Jaume de Remolins. Totes de la ciutat de Tortosa.

A causa de la realitat molt canviant de la nostra societat, com també la realitat de la nostra diòcesi, s'ha vist necessari una revisió de la forma d'acció pastoral de les parròquies. Una reflexió i acció que d'altres bisbats de la Tarraconense ja fa molt de temps que realitzen.

Per tal de sensibilitzar tot el clergat diocesà, el curs passat, el vicari general i el vicari de pastoral van passar per tots els arxiprestats explicant i lliurant un material que valgués per a la reflexió i concreció d'aquest tema. *Agrupació de parròquies* és el títol dels folis en què s'explica l'arrel d'aquest projecte: l'eclesiologia del Vaticà II, la participació de tothom, la comunió eclesial, la insubstituïbilitat del ministre ordenat...

La petició del Concili Provincial Tarra-

conense és intensificar la comunió i la missió. La realitat és que hi ha parròquies amb pocs recursos humans i materials, cosa que els impedeix oferir amb la vitalitat que demanen els nostres temps les quatre dimensions que componen la parròquia: anunciar i alimentar la fe; celebrar el misteri de Crist; practicar la caritat, i construir la parròquia amb esperit de comunió i de corresponsabilitat.

És una visió de futur que demana superar una visió de mínims o una acceptació indiferent, alhora que també demana coratge i esperança. I per concretar el mode de posar en pràctica aquesta proposta, en els mateixos fulls vénen marcats uns criteris i normes que fan referència concreta als quatre àmbits de què hem parlat, per tal que

quedin més potenciats i els feligresos més implicats. La primera experiència d'aquesta proposta es va iniciar el 30 de novembre, primer diumenge d'Advent, amb les parròquies que formen el nucli del casc antic de Tortosa: Sant Blai i el Crist de la Catedral i la parròquia de Sant Jaume de Remolins. En l'agrupació queden integrades les tres comunitats religioses que estan al territori d'aquestes parròquies, Clarisses, Puríssima, Serventes, i també el temple de la Reparació, que serveixen els Operaris Diocesans.

El primer pas ha estat el de coordinar els moments de culte de les tres parròquies i d'aquests quatre llocs. A causa de la seva proximitat geogràfica i per la facilitat d'acudir d'un lloc a un altre, s'han reestructurat

els horaris de missa per tal de fer-los més raonables a les necessitats dels fidels i a les possibilitats de la diòcesi. La primera conseqüència ha estat suprimir cinc misses i fer que en l'horari de dissabte i de diumenge hi hagi almenys una separació de 45 minuts entre missa i missa. El pas següent es farà després de Nadal. Es refereix al sagrament de la Confirmació. Aquesta pastoral la faran les tres parròquies conjuntament als locals que el Patronat Obrer Sagrada Família té al centre de la ciutat, vora la parròquia de Sant Blai.

La identitat de les parròquies ve respectada totalment. Cadascuna té el seu rector propi, el seu consell de pastoral i el seu consell d'economia. Però representants dels consells de les tres parròquies es reuniran a l'inici de curs per programar; a meitat de curs per veure com es desenvolupa allò que ha estat programat, i a final de curs per avaluar. Una altra novetat ha estat el canvi d'hora de la missa capitular de la catedral. Fins ara es feia a les 10 del matí. Ara es farà a les 19 h amb el res de vespres amb tots els assistents. D'aquesta manera es possibilita que els membres del Capítol Catedral puguin ajudar a les parròquies que ho necessitin.

Aquesta, que és la primera experiència d'agrupació de parròquies, també vol ser model per a d'altres que s'hagin de fer.

Victor-Manuel Cardona

La festa de Santa Cecília omple de música les nostres terres

TORTOSA.— La festa de Santa Cecília, el 22 de novembre, patrona dels músics, va ser una nova ocasió per omplir de música les nostres terres: bandes, corals, orfeons, concerts, trobades, festivals... van fer homenatge a la seva patrona a molts pobles de la nostra diòcesi. Com que la festa va caure en dissabte, això va donar l'oportunitat de celebrar el dia que tocava la patrona dels músics, cosa que també va fer que pogués coincidir en la mateixa jornada la celebració a diferents pobles.

La gran tradició musical de les nostres terres es confirma en el fet que a les terres de l'Ebre, del Delta, del Montsià, de l'Alt Maestrat i del Baix Maestrat, gairebé no hi ha poble, petit o gran, que no tingui la seva banda de música: Tortosa, Roquetes, Amposta—en té dues: la Lira i la Fila—, Deltebre, Sant Carles de la Ràpita, Santa Bàrbara, Masdenverge, la Sénia—que enguany celebra el centenari amb nombrosos actes—, Rossell, Ulldacona, Paüls—un poblet de 600 habitants de la comarca del Baix Ebre—, Salzedella, Sant Mateu, Xert, Canet lo Roig, la Jana, Traiguera, Sant Jordi—amb una població que no arriba als 600 habitants—, Catí, Morella, Cervera, Càlig, Alcalà de Xivert, Santa Magdalena, Peníscola, Benicarló, Vinaròs, Alcanar—amb dues bandes: la Municipal i la Canareva—, etc. També a moltes localitats hi ha orfeó o coral: Alcanar, Ulldacona, Flix,

Gandesa, la Torre de l'Espanyol, Cabacés, Vinaròs, Sant Mateu, Sant Jordi, Tortosa...

Les agrupacions musicals—així és coneixen les associacions que sostenen aques-

l'Escola de Música fins al temple parroquial, acompanyada per la Banda Municipal. Acte seguit va tenir lloc la celebració de l'Eucaristia en memòria de santa Cecília

amb la participació de la Banda de Música i tots els grups corals del poble: Capella de Música Parroquial, Orfeó Ulldaconenc, Rossinyols del Montsià, Veus de l'Esplai i Coral Parroquial.

Cada grup coral va participar interpretant el cant corresponent al moment de la missa que tenia assignat. També la Banda de Música, organitzadora de la festa, en la postcomunió va interpretar una peça que va ajudar al recolliment i la pregària.

Després de la missa en honor de santa Cecília va tenir lloc al teatre de l'Orfeó el Concert de Santa Cecília a càrrec de la Banda de Música, també en honor de la patrona. En el descans es van lliurar els diplomes als alumnes de l'escola de música i es van donar els instruments corresponents als que s'incorporaven de nou a la banda. L'endemà, diumenge 23, va tenir lloc a l'ermita de la Mare de Déu de la Pietat el dinar festiu de la Banda de Música amb gran esperit de germanor entre tots els músics, familiars, socis de la banda i autoritats municipals.

Que aquest esperit de germanor i vida que naix de la música i que omple el cor continuï sempre viu en les nostres terres i ens ajudi a tots a «cantar amb exultança», en paraules de sant Agustí, en honor de Déu i per la pau del món. (V.M.C.)

La banda de Peníscola davant del castell.

tes bandes, i que generalment porten per nom «Santa Cecília», les corals, els orfeons i tots els amants de la música van ser aquest dia 22 de novembre els veritables protagonistes de la festa. Cercaviles pel poble, missa solemne en què es van ocupar de la part musical, concerts, noves incorporacions, festivals infantils, sopars de gala, etc., van ser els principals moments de la seva festa patronal.

La festa a Ulldacona

Ulldacona, poble de la comarca del Montsià, amb una població de 4.700 habitants i amb una gran afició musical, va celebrar amb solemnitat la festa. Entre els actes celebrats cal destacar: el trasllat de la imatge de santa Cecília des dels locals de

IV Romeria a Montserrat de l'arxiprestat de Deltebre

DELTEBRE.— Montserrat és lloc de trobada per a molts pobles i comarques que comparteixen una mateixa fe i una mateixa inquietud: sentir-se estimats i protegits per la Mare de Déu. Molts pobles de tot Catalunya organitzen, cada any, les seves romeries. Recentment li va tocar el torn a l'arxiprestat de Deltebre amb la seva IV Romeria. És un arxiprestat que envolta gent de mar i gent de terra endins i, per tant, de diferents tarannàs, és per això que van voler trobar-se en un lloc tan emblemàtic com és Montserrat, focus de fe i de vida cristiana.

En arribar al monestir, van participar en la missa conventual, en la qual oferiren els seus presents, especialment arròs, hortalisses i mel. En finalitzar l'Eucaristia i el cant del *Virolai*, el pare abat va acollir els presents en una de les sales de recepció. Els va animar a continuar endavant amb les romeries i a no perdre aquesta bona tradició; també els va exhortar a saber portar la Mare de Déu en el cor i també a les seves terres, a les seves cases, en el treball de cada dia.

Tot i que no va parar de ploure en tot el dia, cadascú va poder fruit de Montserrat en totes les seves vessants: muntanya, santuari i monestir. Al cambril de la Mare de Déu els pelegrins es van acomiadar de Montserrat amb la pregària del Rosari i amb el desig de tornar l'any vinent. (Mn. Xavier Margalef)

Tarragona

Conferència d'Antoni Coll en el centenari de la Germandat de Jesús Natzarè

■ El director del «Diari de Tarragona» va reflexionar sobre «Està en crisi el cristianisme?»

TARRAGONA.— Continuen els actes organitzats amb motiu de complir-se el centenari de la fundació de la Reial Germandat de Jesús Natzarè de Tarragona, entre els quals figura un cicle de conferències. La darrera va ser la que va pronunciar Antoni Coll i Gilabert, director del *Diari de Tarragona*, el vespre del dissabte 29 de novembre, a l'església de Sant Miquel del Pla, seu dels Natzarens.

L'acte va comptar amb la presència del regidor de Cultura de l'Ajuntament de Tarragona, Albert Vallvé, acompanyat del president de la confraria, Josep M. Gibert, i una nodrida assistència de públic.

Antoni Coll va ser presentat per Vallvé, el qual va recordar la condició de fill adoptiu de Tarragona del conferenciant, distinció que li va ser atorgada el març passat. Sota l'enunciat d'*«Està en crisi el cristianisme?»*, Antoni Coll va fer una reflexió al voltant del lloc que ocupa el cristianisme en la societat basada «en les crisis que hi ha per a un cristià».

En la xerrada, amb una posologia no exempta de píndoles del refinat humor d'Antoni Coll, el director del *Diari de Tarragona* va prendre com a punt de partida una portada de *Time* del 1966 que es titulava *«Is God dead?»*, «Déu és mort?», en referència que al llarg de la història ha sorgit la pregunta provocadora de si se li escapa a Déu el món de les mans, per les penyalitats humanes.

Durant la seva exposició, el periodista va citar personatges de l'antigor, contemporanis i actuals que han profetitzat la decadència del cristianisme: «S'ha anunciat la mort de l'immortal diagnosticada pels mortals. Si més no, Déu continua present en el món, en totes les manifestacions de l'ésser humà. La naturalesa li ret culte sense adonar-se'n.» Sobre l'allunyament dels joves de la religió, Antoni Coll va dir que «aquests se n'han distanciat però no renuncien a retrobar-la un dia, com succeeix amb un record de família que és redescobert amb goig i hom lamenta haver-lo tingut en l'oblit», tot fent esment de casos històrics.

Posteriorment, el conferenciant va referir-se a «l'acceptació alegre del fracàs», que és el tret que caracteritza l'esperit cristià: «El cristianisme ha d'acostumar-se a ser minoria. Per a un partit polític, perdre la majoria parlamentària és definitiu, però això no succeeix en l'Església.» Per concloure la seva intervenció i com a resposta a l'enunciat de la conferència, Antoni Coll va afirmar que «podríem contestar que potser sí que el cristianisme està en crisi, com tantes vegades al llarg de la història, però l'essència del cristianisme no és la història, ni som els cristians, sinó el mateix Crist, i Ell sempre té la darrera paraula. Amb Ell la batalla està guanyada».

Amb motiu de l'efemèride del centenari, el 22 de novembre es va batejar, amb el

Antoni Coll, durant la seva conferència.

nom de Reial Germandat de Jesús Natzarè, una plaça pública que hi ha darrere de l'església de Sant Miquel del Pla, espai que posteriorment serà arranjat. Altrament, a principis de l'any vinent, la Germandat iniciarà importants obres de restauració de les façanes de la seva seu social, amb una

inversió de 240.000 euros a càrrec de la confraria. Per commemorar els cent anys de la Germandat, s'han fet participants de l'esdeveniment les onze associacions de Setmana Santa de Tarragona, que han rebut una medalla de record.

Joan Boronat

URGELL

Finalitzades les obres d'embelliment i de restauració a l'església de Conques

CONQUES.— Acaba de dur-se a terme un capítol d'obres que consoliden i realcen els valors històrics i artístics de l'església de Sant Miquel de Conques, al Pallars Jussà, per un valor de 51.084,03 euros.

Ha estat ordenat l'entorn del temple, amb la renovació de l'antic jardí, la neteja i pavimentació de la zona nord. L'absis que corona la nau del temple ha estat restaurat i interiorment han pavimentat les dues capelles laterals: la del Sant Crist i la del Roser.

Les obres han estat promogudes per l'Ajuntament de la Conca Dellà, institució

que les ha finançades juntament amb el Pla d'Obres i Serveis de la Generalitat de Catalunya.

Antigament, Conques tenia dues comunitats de clergues, una de les quals residia i tenia cura del culte a l'església de Sant Sadurní del Castell, propietat dels barons d'Orcau, ja extingida el 1598, i la de Sant Miquel al centre de la població. Aquesta església, romànica, antigament tenia una comunitat de beneficiats. En la capella lateral de migdia és venerat l'anomenat Sant Crist de Conques, que compta amb una admirable devoció a tota la comarca.

A prop de la població, del 1342 al 1624, va haver-hi un convent de monges clarisses. I en la mateixa contrada és venerada la Mare de Déu de les Esplugues, una talla romànica policromada. Conques també custodia un antic i bell antifonari, una joia del patrimoni litúrgic de Catalunya. Alguns posen els seus orígens en la comunitat conventual de clarisses del mateix Conques, altres els situen a l'església romànica de Covet i fins i tot hi ha qui parla d'una possible procedència de l'església del castell de Llordà. Les afirmacions no són contradictòries i podrien complementar-se. (A.M.)

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES

DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX

MOBLES, OBJECTES

JOIES, ARGENT I RELLOTGES

**PISOS SENCERS
VISITES A DOMICILI**

☎ 932 175 607 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

Casa Graupera Neules Neules des de 1895 a Mataró

Les autèntiques Neules Graupera són d'Enric Graupera
Tres segles d'experiència ens avalen.

c/ Sant Simó, 5 cant. Fossar Xic (Mataró) Tel: 937 550 222 - Fax 937 550 326

a/e: info@casagraupera.com

web: www.casagraupera.com

Horari: de dilluns a dissabte de 10 h a 14 h i de 17 h a 20.30 h (desembre tots els dies).

Les millors neules de tot Catalunya les de Casa Graupera. És clar!!!

Tasti les primeres neules en «pot de vidre» de disseny.

Així com els assortits en capsa, record de Mataró. Torrons i polvorons com els d'abans, xocolates de disseny de fabricació pròpia i amb ingredients naturals.

Aquest Nadal demani Neules de «Qualitat Alimentària»

Servei a domicili.

**I ARA TAMBÉ
MENJARS
NATURALS I
ARTESANS
SENSE ADDITIVS.**

Família

És commovedora la sensibilitat que tenim envers els fills recent nascuts i la preocupació que sentim pel seu desenvolupament òptim. És natural a la condició de pares desitjar el millor per a ells, és important que estiguem conscienciats de la importància que té qualsevol experiència primerenca i de l'empremta

que hi deixarà el qui ara pot aprendre encara que sigui una coseta tan petita. Preocupa, però, l'angoixa que això suposa i el neguit amb què ho viuen alguns pares, d'una banda, i, de l'altra, la desnaturalització que des de l'actitud oposada porta massa parelles a no ocupar-se gens dels seus fills.

Ésser pares des de la responsabilitat i la coherència

Permeteu-nos fer algunes apreciacions sobre el que ha de ser l'educació dels fills i de l'actitud que cal tenir davant seu. El primer que cal és tranquil·litzar-se, no és bo viure les coses amb neguit i menys encara amb por (d'aquesta última us n'heu d'allunyar sempre que sospiteu que us està condicionant; només l'heu de tenir com un senyal que us ajudi a copsar el perill, però no com un parany que us atrapi). Visqueu-ho com un fet natural que ha estat esdevenint des del principi dels temps; encara que hi hagi exemples que ens parlen de les males influències de l'abandó i la manca d'estima per part dels pares, i dels maltractaments... Aquestes són anomalies que formen part de l'atròfia dels sentiments i de la salut mental.

Certament en el món d'avui ens és prou difícil la paternitat i la maternitat. Continuament ens estan bombardejant amb el que caldria fer per tal de reeixir al màxim amb els nostres fills, ens aclaparen amb les causes-origen de les perturbacions i les seves conseqüències amb una insistència malsana i morbosità que només aconsegueix escampar el sentiment de culpabilitat i la inseguretat davant del repte de ser bons pares i, tot plegat, en un ambient que no educa per a la vida en família, ni per al desenvolupament dels sentiments, inclosos els generats per la relació i la vida quotidiana en parella, menys encara per la maternitat i paternitat, les quals, més aviat, es consideren com un obstacle per a la realització professional.

Deixeu-vos portar per la situació que viviu ara. Anorreeu-vos davant la immensitat de la vida humana i permeteu als vostres fills començar a formar part de la seva família deixant-los-hi intervenir. Si esteu a l'aguait, ells mateixos us aniran mostrant moltes vies d'evolució i coses que haureu de fer perquè tinguin el fonamental que ells, i la vostra relació amb ells, necessiten: l'estima. Aquesta és la clau que us permetrà sortir de qualsevol situació. Per alimentar-los, tingueu-ho present: cal que us recolzeu l'un amb l'altre, l'home amb la seva dona i ella amb ell.

D'altra banda, cal que tingueu present que el que necessiten els infants no són només els condicionaments físics i fisiològics que els permetin gaudir d'una salut adient i arribar a tenir un nivell excepcional d'intel·ligència, sinó l'afectivitat necessària per tal de poder anar lligant, relacionant i assolint les experiències que visquin i, des d'elles, anar desenvolupant els conceptes i la seva comprensió. L'afectivitat, a més, els permetrà créixer físicament i arribar a ser feliços, a sentir-se estimats i valorats. El desenvolupament afectiu adient els portarà a la felicitat perquè es reconeixen com uns éssers amables i des d'aquí podran esdevenir persones plenament humanes i obertes als altres, capaces d'aprofitar i d'aplicar tota la intel·ligència que hauran desenvolupat.

Ésser i estar

Educar és molt fàcil, bàsicament es limita, en moltes ocasions, a ésser i estar. Saber ésser un mateix, objecte i subjecte de senti-

ments i afectes que hem d'acceptar i viure, element generador de pensaments i d'idees, individu sobirà que es realitza des de la seva llibertat i la capacitat crítica per poder discernir entre el sí i el no, el bo i el dolent, i així conduir-se a la vida. Un ésser capaç de ser des de la coherència de les seves actuacions que estan en concordança amb allò que diu i pensa. Aquesta qüestió de la coherència esdevé cabdal en la relació amb el fill (i amb els altres en general) a mesura que aquest va coneixent i endinsant-se en la vida. Dins de l'ésser hi ha quelcom tan fonamental com el sentit comú (gens comú, per cert), que ens permetrà pensar en l'altre i veure el que necessita en cada moment segons les seves peculiaritats i els condicionaments de la situació concreta, ajudant-nos a palpar la seva realitat, copsar què li agradarà, esbrinar com ho veurà, quins sentiments desperta en ell...

Saber estar és l'altra qüestió del bon educador. Moltes vegades no cal dir res. El propi exemple o l'actitud que els pares han tingut han permès als fills adonar-se del que passa, de l'errada que ells han comès, de la inadequació del que fan, viuen, pretenen, anhelan... Saber estar vol dir ser-hi des de la serenitat i la pau, creant un clima positiu on l'amor sigui possible com a element fonamental de relació entre els pares i els fills, els pares entre ells i entre els germans possibles quan aquests arribin.

Hi ha una fórmula magistral i genèrica (és barata): com a pares s'ha de cercar l'autenticitat, la disponibilitat i l'empatia. Des de l'autenticitat us trobareu que anireu sempre amb les cartes a sobre de la taula, sense fer trampes ni buscant interessos inconfessables; quan direu *sí* serà *sí* perquè això és el més necessari; quan *no*, els fills veuran clar que és així el que cal perquè «els pares sempre m'han dit la veritat i mai no m'han fallat». Aquesta autenticitat dona credibilitat a l'hora d'haver de corregir-los. No dubteu mai a fer-ho quan calgui; sí, però, feu-ho des de l'amor i donant una petita explicació del motiu pel qual els contrarieu, corregiu, amonesteu... Una explicació que sigui apropiada al seu moment evolutiu per tal que siguin capaços d'entendre el motiu pel qual aquella acció o comportament no són els adequats; l'autenticitat també us preservarà del perill de caure en el xantatge.

No ho feu mai ni permeteu que ells us facin xantatge (rebequeries, enrabades, manipulacions...) perquè, si no, la relació esdevindria totalment negativa i trencaria la possibilitat de viure des del respecte i l'amor. La disponibilitat us portarà a estar oberts a les seves necessitats i a procurar-ne continuament el bé. Per últim, cal dir que és molt important anar creant un clima d'empatia en

Avui dia és difícil ser pares.

què sigui possible la sintonia mútua, la compenetració, la complicitat, el fet de saber que l'altre està amb mi... No deixeu mai, però, de ser els pares; els infants necessiten i volen tenir pares, que és una cosa diferent de ser amics. Aquests, ells ho saben molt bé, són una altra cosa.

L'infant necessita ser valorat com a eina per la qual es transmet l'acceptació que en tenen els pares; necessita coherència en la seva vida per tal de sentir-se segur i saber així el que pot fer avui segons el que va fer ahir i preveure, d'aquesta manera, el que farà demà. L'infant necessita harmonia i estimació com a elements necessaris per arribar a l'ordit afectiu amb el seu entorn i desenvolupar les capacitats potencials que té en ell mateix des del lligam de l'amor. Acceptació, seguretat i amor són els pilars de l'equilibri afectiu i aquest és el que possibilita la felicitat. L'autoestima serà la clau per arribar a assolir-la.

Una societat fragmentada

És cert que ho teniu difícil perquè ara no trobareu gaires models a seguir. La societat s'ha fragmentat i la diversitat de maneres de pensar i d'actuar ens poden provocar el sentiment de solitud enmig d'una immensitat amb què no ens identifiquem. Tingueu present que a ells els passarà el mateix; els

serà molt difícil trobar models vàlids per identificar els valors que li haureu donat. Però, quins seran aquests valors? Sigueu coherents amb els vostres sentiments i el que penseu i dieu. Sapigueu estar i tingueu present que la vostra actitud i el vostre fer els estan modelant des del principi. No us preocupeu gaire per les tècniques o les accions determinades que cal fer en un moment concret, sinó de l'actitud davant d'ells i dels fets que visqueu: feu riure els vostres fills, que siguin feliços.

De vegades es malversen les forces: tot cercant que el fill assoleixi pautes de comportament, actituds i hàbits sense tenir gaire clar a què responen i quin tipus de persona volem aconseguir. De vegades no tenim gaire clar quins són els valors que han d'informar aquest aprenentatge ni on volem arribar. Pel que fa a l'educació del comportament, sempre partint que la millor educació serà aquella que rebrà indirectament des dels valors viscuts, és bo cercar que l'infant assumeixi com a propis el respecte a l'altre (considerant en aquest altre qualsevol que no sigui ell: els pares, els germans, els avis, els companys...); la sinceritat o la capacitat

de copsar la veritat, respectar-la i tenir-la com el punt de referència des del qual es pot relacionar amb els altres; l'acceptació de l'opinió dels pares i el respecte als acords o les pautes que ells hagin pogut donar (el que en diem obediència); el desenvolupament de la capacitat crítica i la capacitat de seguir el propi criteri una vegada ponderat i analitzat (fidelitat a la pròpia consciència). No estaran de més el desprendiment de les coses i la generositat, i el sentit d'austeritat.

Hi ha una tendència social que propugna

«l'educació zero» com a garantia de la no-ingrència en el desenvolupament de l'infant per tal que aquest pugui créixer segons les seves pròpies experiències i deduccions; hi ha qui la defensa i, a més, creu que pot aconseguir-la. És un error, l'educació zero no existeix perquè qualsevol gest, acció, petit comentari, insinuació... educa l'infant en un sentit determinat (i si algú, des de l'absència total, aconsegueixi sostreure's a influenciar en el seu fill, de ben segur que uns altres ho estarien fent). No tingueu por de transmetre els sentiments i les conviccions que donen sentit a la vostra vida, transmeteu-li el que sou i sigueu el que sentiu que heu de ser. En això entra també el sentit de transcendència de la vida vers Déu i les relacions que necessitem mantenir amb Ell.

Parlar així és parlar de l'educació integral (física, sentimental-afectiva, espiritual, social i conceptual) de la persona; és fer el que cal per tal d'afavorir el desenvolupament de les potencialitats que tenen els vostres fills, i portar-los a esdevenir éssers lliures, segurs, autònoms i equilibrats, capaços de cooperar amb els altres, d'assolir els propis criteris i d'acceptar-se i admetre's ells mateixos, els altres i les relacions i afectes que es puguin donar.

**Blanca Roca i
Juan Luis Salinas**

Delegació diocesana de la Família de Lleida

Voluntaris per una societat participativa i compromesa

■ Joves per la Igualtat i la Solidaritat compleix 10 anys

Joves per la Igualtat i la Solidaritat (JIS) va néixer fa 10 anys a l'Hospitalet de Llobregat amb el neguit de treballar a favor dels col·lectius més desfavorits, tant en l'àmbit local com en l'internacional. En aquests anys s'han consolidat molts projectes i l'as-

sociació ha forjat la seva vocació de servei. Com s'assenyala des de JIS, «treballem en la construcció d'una societat més democràtica i solidària, fomentant els valors de la solidaritat, el diàleg i la participació social».

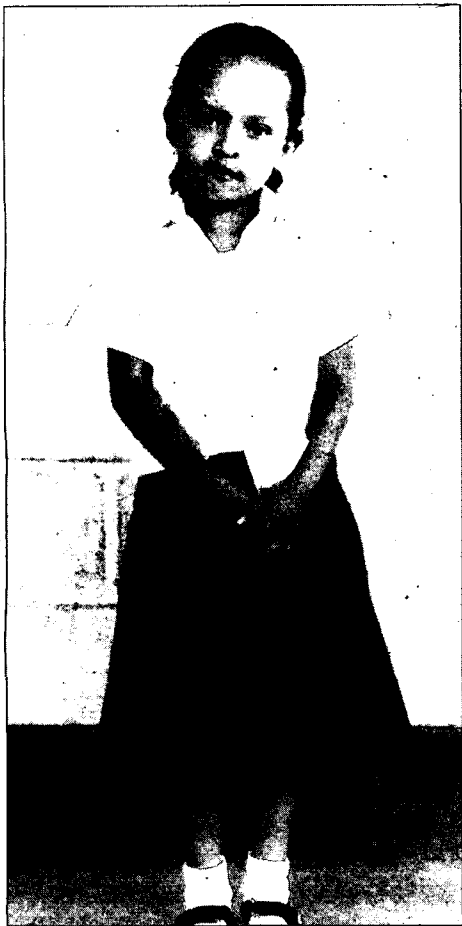
«L'entitat va sorgir fa 10 anys amb la idea de crear un espai on els joves es poguessin reunir, fer projectes i, al mateix temps, sensibilitzar altres joves. És una entitat amb cabuda per a tothom, no només per a joves. Depenent de l'activitat tenim voluntaris de diferents franges d'edat», comenta Yolanda Otero, tècnica de l'Àrea Intergeneracional.

JIS s'estructura en diverses àrees, les més importants són la de Cooperació i Solidaritat, la de Salut i la Intergeneracional. L'Àrea de Cooperació i Solidaritat desenvolupa projectes de cooperació internacional a Nicaragua i de sensibilitza-

«Un projecte molt especial i estimat per JIS és el d'apadrinar nens i nenes. La idea és apadrinar-ne uns 150, de 6 a 14 anys»

ció a l'Hospitalet. Durant el mes d'agost un grup de joves té l'oportunitat de conèixer la realitat de Nicaragua, concretament del barri de San Judas a Managua, de fer aportacions, de treballar amb els joves i els infants.

Un projecte molt especial i estimat per JIS en aquesta àrea és l'apadrinament de nens i nenes. La idea és apadrinar-ne uns 150, de 6 a 14 anys, dels quals una tercera part ja tenen padrins. «Per uns 15 euros al mes es pot apadrinar un nen. Hi ha un alt índex de famílies desestructurades i molts infants s'han d'encarregar de la casa. Els menors pidolen pel carrer o són explotats laboralment. No van a l'escola. No tenen infància», explica la directora de l'entitat,

Gràcies a l'apadrinament aquesta nena pot tenir un futur més bo.

Toñi Mercader. Apadrinar un infant és una manera de salvar-lo: «Si ajudes un infant, ajudes la seva família i tota la comunitat. Per a una família, 15 euros al mes suposa cobrir moltes necessitats.» JIS demana que els padrins es comprometin amb els seus afillats almenys per un any. Els padrins tenen l'oportunitat de traslladar-se a Nicaragua per conèixer els nens, però no se'ls poden endur: «Seria molt dur per a aquests infants portar-los aquí, que veiessin com és la nostra societat en què hi ha de tot i després haguessin

de tornar a la crua realitat», afirma Toñi. Aquest projecte d'apadrinament acaba de néixer amb una il·lusió enorme per part dels responsables de l'entitat. Una il·lusió que esperen contagiar per fer la vida més fàcil a aquests petits nicaraguencs.

Per la seva part, l'Àrea de Salut comprèn xerrades de prevenció a joves sobre bulímia i anorèxia, sexualitat i sida, drogodependències i alcoholisme, etc., entre d'altres activitats.

Tercera edat

L'associació també ofereix l'oportunitat de ser solidari amb les persones grans. Així, l'Àrea Intergeneracional col·labora en l'animació sociocultural en residències geriàtriques, a més d'acompanyaments fixos a persones grans que estan soles o acompanyaments puntuals per a aquells ancians que a causa de la desorientació, la mobilitat reduïda o la por de sortir sols al carrer, necessiten una ajuda concreta.

JIS també imparteix cursos de formació com la iniciació al voluntariat amb persones grans, malalties pròpies dels avis (Parkinson, Alzheimer...). Altres activitats puntuals són la celebració del Dia Mundial de l'Alzheimer, el Nadal, la castanyada...

«Estem intentant de posar en marxa un nou projecte», informa Yolanda. «Es tracta del que anomenem "És una vida", on els avis explicaran als joves com van viure la guerra civil a l'Hospitalet. Intentarem de recollir força material per fer-ne una exposició.»

Altres línies d'actuació

A més d'aquestes tres grans àrees, l'entitat organitza un seguit de tallers i d'activitats adreçats als joves, a entitats

juvenils, centres d'ensenyament o casals de joves en dues direccions: foment d'hàbits saludables i solidaritat i convivència.

En el projecte Òmnia, JIS es marca com a objectiu facilitar l'accés de tothom a les noves tecnologies. Aquí es treballa amb persones de totes les edats i grups culturals, oferint-los formació en informàtica i Internet.

Com a activitats puntuals de l'associació cal destacar el taller de ball. La idea és construir una coreografia que es representarà en un festival per recaptar fons en benefici del barri de San Judas de Managua. També és important la revista *Mirra'm*, com a vehicle de comunicació entre els voluntaris de JIS.

JIS és una associació coneguda al barri. Prova d'això és que «la gent s'implica força en el que fem. Per exemple, ara en la recollida de joguines per a una casa d'acollida d'infants a Bellvitge, la gent hi respon molt bé», assegura Yolanda. L'entitat es caracteritza per la pluralitat, tant d'activitats com de projectes i de voluntaris, cosa que suposa una gran riquesa d'aportacions.

Per a Yolanda Otero, el fet de pertànyer a una organització com JIS «suposa créixer com a persona. A mi m'ha enriquit molt l'aportació dels voluntaris, veure com es motiven, tractar amb els avis, amb els joves... N'he après molt. Estic treballant aquí, però ara també faig un voluntariat. Crec en el que faig i veig que funciona. Se'n veuen els fruits. Realment val la pena ser aquí.»

Rosa María Jané Chueca

JIS
RONDA LA TORRASSA, 105
08903 L'HOSPITALET
TEL. 934 219 310
FAX 933 328 030
A/e: info@joves.org
web: www.joves.org

Generalitat de Catalunya
 Departament de Benestar i Família
 Institut Català del Voluntariat

xarxanet.org
 XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i compartit

Treball en xarxa, punt de trobada

Gran porta d'entrada als àmbits associatius

Informació, coneixements, reflexió...

Persones i entitats

Per a més informació

012 atenció ciutadana

www.voluntariat.org

Campanya de l'Ampolla 2004

VILAFRANCA DEL PENEDES.— Joves Cristians de Vilaf franca (JCV) han posat en marxa, per vint-i-unè any consecutiu, la Campanya de l'Ampolla. Es tracta de l'acció col·lectiva més important que du a terme aquesta entitat al llarg de l'any. Consisteix en una recollida d'ampolles de cava buides després de les festes de Nadal, Cap d'Any i Reis. Amb la seva venda s'obtenen uns beneficis que es destinen a alguna causa solidària. «Ens mou la fe cristiana, la convicció que tots els homes i les dones som germans i el manament de Jesús d'estimar tothom i d'ajudar sobretot els més necessitats», afirmen els responsables de JCV.

Enguany la Comissió de Joves ha decidit atorgar els beneficis de la campanya al projecte «Educació integral per a nens i nenes del carrer», que es vol realitzar a la regió metropolitana de Recife i Olinda (estat de Pernambuco, al Brasil), presentat pel Grup Tercer Món-Mans Unides de Vilaf franca. El projecte consisteix en la posada en funcionament d'un centre d'educació integral, del qual se'n beneficiaran 200 infants del carrer.

A Vilaf franca tots els voluntaris que vulguin col·laborar en la Campanya de l'Ampolla 2004 són convocats a la recollida, que tindrà lloc el dissabte 10 de gener. També són convocats a les dues enganxades de cartells per la vila, que seran el 23 de desembre i el 2 de gener. Per a més informació: Jordi Sadurní (Campanya de l'Ampolla), tel. 938 173 266; Enric Gutiérrez (JCV), tel. 938 170 120, i Xavier Aymerich (parròquia Santa Maria), tel. 938 920 646. (C.C.)

Investidura del bisbetó del 2003 de l'Escolania de Montserrat

MONTSERRAT.— El 6 de desembre passat va tenir lloc la investidura de l'escolà Sergi Marquillas, de 10 anys, de Sant Joan de Vilatorrada (Bages), com a bisbetó del 2003, la festa de més tradició de l'Escolania de Montserrat.

El 6 de desembre —festivitat de Sant Nicolau, patró dels infants—, els pares i els familiars dels escolans van ser els grans protagonistes de la festa. A les 16.30, es van reunir amb els alumnes del centre a la sala de la façana del monestir de Montserrat i van realitzar un seguit d'activitats amb ells, que va incloure un concert del conjunt coral montserratí, durant el qual van cantar la *Llegenda de sant Nicolau*, musicada pel P. Àngel Rodamilans, entre altres peces.

El bisbetó del 2003 va ser escollit el dia de Santa Cecília, patrona de la música, el 22 de novembre passat. Aquesta elecció es du a terme a través d'unes primàries, i després d'una «intensa i democràtica» campanya electoral. En aquesta ocasió, els alumnes de l'Escolania de Montserrat van decidir que fos bisbetó Sergi Marquillas, de Sant Joan de Vilatorrada, població propera a Manresa.

La tradició d'aquesta festa del bisbetó té un origen medieval. Es tracta que un alumne de primer curs —que actualment equival a 5è de primària en l'ensenyament

Sergi Marquillas, bisbetó del 2003, enmig de dos companys.

general— surti escollit pels seus companys a l'Escolania i que, durant un dia, vagi vestit amb la roba pròpia d'un bisbe, en record del bisbe sant Nicolau.

Concerts de l'Escolania

El 15 de desembre, l'Escolania va oferir un concert a la Sint Jan Kathedraal d'Hertogenbosch (Holanda), organitzat pel F. Van Laanschoot Bankiers N. V. des del 1995, i que s'ha convertit en un esdeveniment d'una gran tradició i prestigi a Holanda. En les darreres edicions hi ha participat l'Estonian Philharmonic

Chamber Choir (2000), Barbara Hendricks, Moses Hogan Choir, I Fiamminghi (2001) i el Monteverdi Choir (2002). El dia 16, l'Escolania va interpretar el mateix repertori a la catedral de Nostra Senyora d'Anvers.

Del 3 al 11 de gener del 2004, l'Escolania de Montserrat realitzarà una gira a Puerto Rico. Oferirà un concert, entre d'altres actuacions, a la catedral de la Mare de Déu de la Candelera de Mayagüez i a l'auditori de San Juan de Puerto Rico. (C.C.)

Conveni de cooperació entre Montserrat i la UB

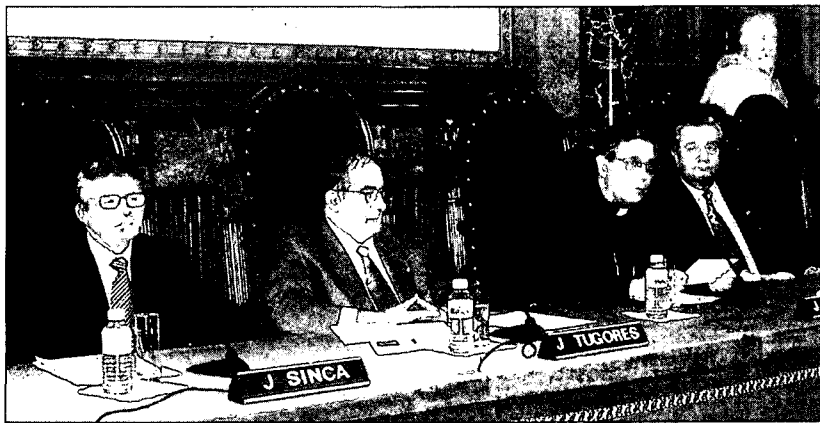
BARCELONA.— El 3 de desembre, el P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, i Joan Tugores, rector de la Universitat de Barcelona (UB), van signar un conveni marc destinat a iniciar entre totes dues institucions intercanvis científics, acadèmics i tècnics, especialment en les àrees d'humanitats. La rúbrica de l'acord va tenir lloc al Paraninfo de la UB (Gran Via de les Corts Catalanes, 585 - Barcelona). L'acte va comptar amb les actuacions de l'Escolania de Montserrat i de l'Orquestra de la Universitat de Barcelona.

A través d'aquest conveni, les dues institucions cooperaran en activitats acadèmiques, de recerca, i de restauració de documents i obres d'art de l'abadia de Montserrat. Entre les de ti-

pus acadèmic, hi ha la realització de cursos, conferències, seminaris i jornades. Es tracta d'activitats que equivaldran a crèdits de lliure elecció i que es realitzaran en espais oferts per l'abadia de Montserrat. Quant a la recerca, l'acord estableix que es promourà l'intercanvi d'especialistes; així mateix, aquestes entitats podran crear grups d'investigadors conjunts. Montserrat també facilitarà l'accés a espais i documents a professors i especialistes de totes dues institucions per tal que desenvolupin les seves tasques investigadores.

Pel que fa la restauració de documents i obres

d'art de Montserrat, les entitats crearan grups de treball. Es podrà acordar la participació en aquests grups d'estudiants de la UB, com ara de Belles Arts o de Biblioteconomia, sota la forma de pràctiques d'estudiants en empreses i institucions externes a la UB. Per part de l'abadia de Montserrat, va signar el

El P. Josep M. Soler va presidir l'acte de signatura del conveni.

conveni la Fundació Abadia de Montserrat 2025, institució de caràcter cultural que articula, organitza i sosté activitats per a la promoció i difusió de la cultura que es genera a l'entorn de Montserrat.

En acabar els parlaments de l'acte, es va iniciar la part musical. En primer lloc, l'Escolania de Montserrat, dirigida per Joaquim Piqué, va interpretar dues peces de Gustav Holst, *Spring* i *Summer*, i una de Michael Haydn, *Laudate Pueri*. Tot seguit, l'Orquestra de la Universitat de Barcelona va oferir el primer moviment de la *Simfonia núm. 8* de L. V. Beethoven. (C.C.)

La bona notícia...

Conversió a Crist

Enzo Brusca, cèlebre i perillós mafiós italià, s'ha penedit de les seves cruels accions i s'ha convertit a l'Evangeli de Jesús, sobretot gràcies a l'amistat amb el P. Raniero Cantalamessa, framenor caputxi, eximi predicador i conferenciant.

Ho ha revelat el mateix P. Cantalamessa en una entrevista concedida a *Il Corriere della Sera*, un dels diaris de més difusió a Itàlia: «Quan vaig rebre la primera carta d'Enzo Brusca ja em va semblar que es tractava d'una conversió autèntica. La impressió va ser reforçada en el primer contacte personal que vaig tenir amb ell a la presó de Rebibbia.»

El P. Raniero Cantalamessa comenta que no coneixia Enzo Brusca, però que ell l'havia vist i sentit per televisió en un programa que fa els dissabtes a la tarda, on comenta els Evangelis dominicals. Li havien impactat les seves paraules de Jesús sobre el perdó. «Vaig adonar-me —afirma— que havien fet més efecte en ell que en mi mateix, que les havia comentat. Això em fa creure que l'Evangeli continua parlant encara avui al cor de l'home —fins i tot del més empedreït— i el capgirarà profundament.»

El P. Cantalamessa explica que, d'aleshores ençà, Enzo Brusca es va convertir en «un interlocutor o portaveu dels meus contactes amb altres homes engarjolats al penal de Rebibbia. Vaig percebre també els sentiments d'afecte i solidaritat d'ell envers els altres companys de presó». Condemnat a cadena perpètua per haver assassinat un nen per venjança al seu pare, Brusca, penedit del seu crim i apartat de la màfia, ara només busca el perdó de Déu i de les persones que reconeix haver ofès greument amb delictes esgarriposos. El framenor caputxi considera importantíssim el canvi radical de capteniment en persones mafioses i criminals.

Francesc Gamissans

cultura

La nova llibreria Happy Books-La Formiga d'Or aposta pels llibres religiosos

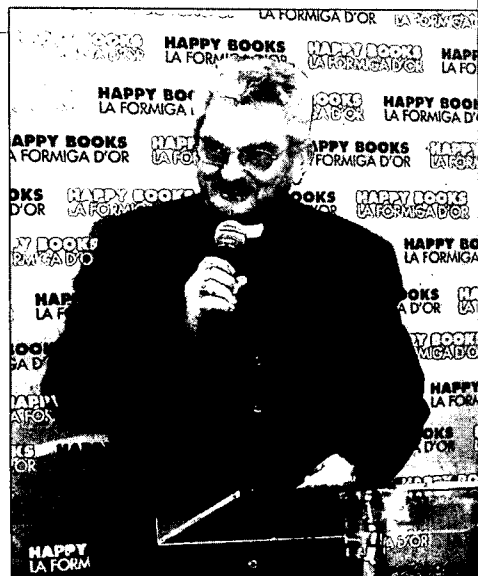
BARCELONA.— El 2 de desembre passat es va inaugurar la nova llibreria Happy Books-La Formiga d'Or, un nou concepte de llibreria fruit de l'experiència de més de cent anys de dues famílies catalanes (els Pi i Caparrós i els Fàbregues). Situada al carrer Portal de l'Àngel, a Barcelona, la llibreria compta amb més de 600 m² on el lector pot descobrir i gaudir d'una nova manera d'entendre l'àmbit literari. Happy Books-La Formiga d'Or representa un nou concepte de llibreria

oberta a la gent i pretén desvetllar l'interès dels lectors, des dels més petits als més grans.

A l'acte inaugural van assistir, entre altres personalitats, Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona; Joan Clos, alcalde de Barcelona; Bernat Fàbregues, de La Formiga d'Or, i Ingrid Pi, de Happy Books. Segons Fàbregues, «amb aquest projecte s'uneixen les mateixes inquietuds i ganes de fer camí en el món del llibre. Penso que val més fer-ho junts per tenir

més força».

El centre manté un important espai dedicat al llibre religiós, que era l'especialitat de sempre de La Formiga d'Or. Mons. Joan Carrera va ressaltar en el seu parlament els orígens com a llibreria religiosa de La Formiga d'Or, una de les més antigues de Barcelona. A més de la tradicional venda de llibres religiosos, la nova llibreria aposta també per dos racons temàtics: d'una banda, els llibres de butxaca, i, de l'altra, els llibres per a infants. (C.C.)

Mons. Carrera va destacar la importància dels llibres religiosos.

Retaules vivents nadalencs a Reus

REUS.— Com ja és tradició, a la ciutat de Reus tindran lloc durant les festes nadal·lenques els retaules vivents, organitzats pel Patronat Foc Nou. Aquests retaules vivents es porten a terme des de fa quinze anys i els integren un total de cent infants actors dels diferents col·legis de Reus. L'acte d'inauguració es farà el proper 20 de desembre, a les 20.00, rere de l'absis de la Prioral. Els dies de representació seran els següents: 20, 21, 26, 27 i 28 de desembre, des de les 19.00 fins a les 21.00. L'objectiu primordial del Patronat Foc Nou

és portar la paraula de Déu al carrer.

Els retaules vivents de Nadal consten de diversos quadres plàstics: «La Creació», situat a la plaça del Castell; «L'anunciació de Maria», «Josep i Maria buscant posada», «L'anunciació als pastors» i «El Naixement», ubicats a la Prioral de Sant Pere; «El palau del rei Herodes» es pot veure a la plaça de les Peixateries Velles i, finalment, a l'ombra del Campanar es pot trobar «El taller de Natzaret», un dels retaules més estimats, ja que transmet un missatge de pau i d'amor a les famílies. (C.C.)

Mons. Casanova a «Amb llum pròpia»

Mons. Romà Casanova i Joan Armengol.

Singla, director de *La Veu de l'Anoia*, i Carme Munté, periodista de *Catalunya Cristiana*, publicació de la qual el convidat era col·laborador i corresponsal des del 2001. (C.C.)

BARCELONA.— El 12 de desembre el bisbe de Vic, Mons. Romà Casanova Casanova, va ser el protagonista del programa radiofònic *Amb llum pròpia*, de Ràdio Estel i Ràdio Principat. En aquest espai, que dirigeix i presenta Joan Armengol, van participar Pau Casanova, germà del bisbe de Vic; Jacint Codina, alcalde de Vic; Mn. Víctor Cardona; Jaume

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el clergat nadiu és el fruit d'unes terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de bisbes i sacerdots nadius.

...el clergat nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...100.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests quatre Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

St. Joseph's Seminary Aboke	Lira (Uganda)	180 alumnes
Seminario Mayor Cristo Sacerdote	La Ceja (Colòmbia)	170 alumnes
Seminari Major Morning Star	Calcuta (Índia)	186 alumnes
Queen of Apostles College Seminary	Tagum (Filipines)	113 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

☐ UNA BECA de 2.000 € facilita 6 anys d'estudi

☐ MITJA BECA de 1.000 € facilita 3 anys d'estudi

☐ UN CURS SENCER per 350 €

PER A INFORMACIÓ i DONATIUS adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 BARCELONA
C/ Bisbe, 5
Tel. 932 701 014

43003 TARRAGONA
Pla de Palau, 2
Tel. 977 233 412

25003 LLEIDA
C/ Canonge Brugulat, 11
Tel. 973 267 639

17004 GIRONA
C/ Albareda, 15
Tel. 972 203 297

25700 SEU D'URGELL
Bisbat
Tel. 973 350 054

25280 SOLSONA
Bisbat
Tel. 973 480 619

43500 TORTOSA
C/ Cruera, 5
Tel. 977 440 700

08500 VIC
C/ Santa Maria, 1
Tel. 938 832 655

El Dr. Viotto veu en Maritain un referent per al segle XXI

«Hem d'aprendre de Maritain que el cristianisme va més enllà de totes les cultures»

Piero Viotto és professor jubilat de la Universitat del Sagrat Cor de Milà, professor en actiu de la Pontifícia Universitat Regina Apostolorum i un dels grans estudiosos de l'obra de Jacques Maritain. Des que es va constituir, forma part del Consell Científic de l'Institut Internacional Jacques Maritain, que escampa arreu del món el missatge del gran filòsof francès.

—Com va començar el seu interès per Jacques Maritain?

—Tot va començar quan anava a la universitat. Jo formava part del grup d'estudiants catòlics de Torí, i un pare salesià em va dir que estudiés Maritain, un autor que llavors jo desconeixia del tot. El vaig llegir amb fruïció i em va entusiasmar tant que en vaig fer la tesi de llicenciatura. Vaig ser, així, el primer a Itàlia a doctorar-me amb una tesi sobre ell.

Més tard vaig començar a traduir obres diverses de Jacques Maritain com ara *Ciència i saviesa*, *El pensament de sant Pau*, o *L'educació de la persona*. Recentment he acabat el diccionari de les obres de Maritain, on s'analitzen totes les 65 obres de Maritain.

—Quin aspecte del pensament de Maritain ressaltaria?

—Personalment sempre n'he estudiat els aspectes pedagògics, la filosofia de l'educació. Però també m'he interessat en el tema de l'art; tant Jacques com Raïssa Maritain es van fer molt amb força novel·listes, poetes, músics i pintors. He estudiat, doncs, quin concepte tenia de l'estètica

Maritain, i en definitiva es pot dir que ell va restablir l'estètica cristiana en contra de dues concepcions diferents: la burgesa de l'art per l'art, de l'art com un mer divertiment i prou; i en contra també de l'estètica marxista de l'art al servei del poble. Maritain, en canvi, recupera l'art per a Déu. Ell comprèn que la bellesa estètica de l'obra d'art creada per l'home remet a la bellesa de la creació i a Déu creador.

—Què en pot aprendre, la societat?

—Maritain pot ser un mestre pel que fa a l'àmbit polític. La seva filosofia política parteix dels seus *Humanisme integral*, i *L'home i l'estat*. Ell deixa clar, en el context de la Guerra Freda, que és possible viure junts en un món ideològicament dividit. Per tant, Maritain és important en el sentit que configura un pluralisme correcte i ben entès. Segons ell no es tracta d'acceptar totes les fes indiferentment, sinó d'acceptar l'altre en una relació d'amistat sense renunciar a les

Piero Viotto.

pròpies conviccions. Maritain, doncs, s'oposa al fonamentalisme —que vol imposar una sola fe— i al relativisme —que nega la possibilitat de conèixer la veritat—. Per a ell l'amistat civil, l'amor, és el teixit connectiu de la societat. És per això que és un mestre del segle XX, i seria bo, doncs, que el segle XXI estigués sota la influència de Maritain, com a filòsof cristià de la democràcia.

—I què pot aprendre l'Església d'avui

de Maritain?

—Ell va ser sempre fidel al magisteri malgrat certes dificultats d'interpretació d'alguns homes d'Església. Cal recordar que el mateix Pau VI va ser un deixeble de Maritain, i que del 1923 al 1973 aquest Papa va estudiar, llegir, anotar i citar Maritain a les homilies quan era arquebisbe de Milà i a les encíclics quan era Pontífex. Pau VI va dir al món que Maritain era un mestre del pensament. El que l'Església en pot aprendre és un missatge del mateix pensador: que el cristianisme va més enllà de totes les cultures i és assimilable per totes elles. Ell ja va dir que la religió ni és grega ni llatina, ni oriental ni occidental, sinó la religió de Déu en la història. El cristianisme per això no és una religió lligada a una cultura, sinó que va més enllà de la cultura i de la política. Finalment també s'ha de tenir en compte la valorització que Maritain va proposar dels laics en l'Església.

—Actualment en quin estat es troba l'herència de Maritain?

—Com ja he dit, el cristianisme de Maritain no és exclusiu d'una sola cultura, i això significa que té profunditat i una gran autenticitat. Actualment l'herència de Maritain es troba més present en el món llatí, i també als Estats Units. Per desgràcia a França, en canvi, no té un gran reconeixement en la cultura oficial i en general crec que el món laic encara l'ha de descobrir.

Eduard Brufau

Homenatge cívic i institucional a Ramon Sugranyes de Franch

BARCELONA.— El 24 de novembre passat 14 entitats molt diverses de la societat catalana van organitzar un homenatge al professor Ramon Sugranyes de Franch. L'acte va tenir lloc en el solemne paranif de la universitat de Barcelona, un marc ben merescut vista la trajectòria vital d'aquest intel·lectual catòlic compromès.

Ramon Sugranyes de Franch —nascut a Capellades l'any 1911— va cursar dret a la Universitat de Barcelona, on va coincidir amb personalitats com Miquel Batllori, Jaume Vicens Vives i Bartomeu Rosselló-Pòrcel; i va tenir entre els professors més influents Jaume Balcells, a qui encara avui qualifica de «mestre i amic». Durant els seus anys

d'estudiant va ser el vicepresident de la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics, per la qual cosa va haver de fugir a Suïssa en esclatar la guerra civil. Al país helvètic va entrar a la Universitat Catòlica de Friburg, on va ser catedràtic durant 40 anys. Va ser president de Pax Romana, moviment catòlic per reconciliar els pobles europeus després de la Segona Guerra Mundial, i d'Organitzacions Catòliques Internacionals. Finalment

cal destacar que va ser nomenat pel papa Pau VI auditor laic del Concili Vaticà II.

A l'acte d'homenatge hi van assistir nombroses personalitats del món cultural, polític i religiós de Catalunya, entre les quals van

Ramon Sugranyes (dreta) rebent l'aplaudiment de Joan Rigol i Joan Tugores.

intervenir el president en funcions del Parlament, Joan Rigol; el rector de la Universitat de Barcelona, Joan Tugores; Mons. Joan Carrera; el president de Pax Romana Internacional, Patricio Rodé; el president honorari del Centre Unesco de Catalunya, Fèlix Martí; l'historiador i monjo de Montserrat Hilari Raguer i el professor Jordi Giró en nom de l'Institut Internacional Jacques Maritain.

Tots els ponents van coincidir a ressaltar la fidelitat del Dr. Sugranyes a l'Església i la seva profunda catolicitat. També es va destacar el seu compromís amb la pau; primer durant la guerra civil espanyola, quan, exiliat, no es va decantar per cap dels dos bàndols i va col·laborar en comitès per la pau amb Maritain, Mendizábal i Roca i Caball. Més tard, després de la Segona Guerra Mundial, des de Pax Romana va treballar intensament per la reconciliació d'Europa, especialment entre França i Alemanya. Joan Rigol va lloar la humanitat de Ramon Sugranyes de Franch, assegurant que «viu dins seu els problemes que afecten la societat», qualitat pròpia d'un gran polític.

Després d'aquests parlaments l'homenatge va rebre amb emoció el *Liber Amicorum*, que conté el recull de firmes i adhesions a l'acte. A continuació Ramon Sugranyes de Franch va tenir paraules d'agraïment per a totes les persones i institucions que havien organitzat l'acte i va repassar alguns de les moltes vivències personals. El Dr. Sugranyes de Franch va acabar el seu discurs amb els emotius versos del *Cant espiritual* de Joan Maragall: «I quan vinga aquella hora de temença / en què s'acluquin aquests ulls humans, obriu-me'n, Senyor, uns altres de més grans / per contemplar la vostra faç immensa. / Sia'm la mort una major naixença!» (E.B.)

100 anys d'«Espero Katolika»

El mes de novembre passat la revista internacional catòlica *Espero Katolika*, òrgan oficial de la Unió Internacional d'Esperantistes Catòlics (IKUE), ha celebrat el segle de vida. Es converteix així en l'única revista del món esperantista —d'entre els centenars que han anat apareixent al llarg dels anys— que ha assolit els cents anys de publicació continuada, malgrat els entrebancs de les guerres i persecucions de tota mena. La revista ho ha celebrat publicant un número especial, *Jubilea Numero 2003*, de més de 60 pàgines, amb un recull de fets i fotografies de la seva prolongada història. Aquest número, a més, ha coincidit amb la celebració dels 25 anys del pontificat del papa Joan Pau II. Cal recordar que entre els directors que ha tingut la publicació, hi ha el sacerdot gironí Joan Font Giralt, assassinat pels anarquistes el 1936, i el sacerdot austríac Max Josef Metzger, víctima dels nazis el 1944. (E.B.)

«“Catalunya Cristiana” és un referent en l'àmbit de la premsa religiosa»

■ **Francesc de Dalmases, president de l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català**

L'Associació de Publicacions Periòdiques en Català (APPEC) va néixer el 1983 amb la finalitat d'aplegar les publicacions escrites en català, de venda al públic o mitjançant subscripció no gratu-

ita, l'àmbit de difusió de les quals fosin les terres de parla catalana. Vint anys després del seu naixement, l'APPEC ja agrupa cent dinou revistes, de periodicitats diverses i temàtiques molt variades,

amb una mitjana de difusió conjunta de 775.000 exemplars mensuals i amb una audiència estimada de més de 2,5 milions de lectors. Parlem amb Francesc de Dalmases Thió, president de l'APPEC.

—Quins són els objectius de l'APPEC?

—L'APPEC es va crear el març del 1983 amb dos objectius fonamentals: d'una banda, contribuir al procés de normalització lingüística, i, de l'altra, defensar els interessos de les revistes associades. Entre les tasques que du a terme l'associació hi ha l'assessorament a les publicacions per tal que facin front als problemes professionals comuns, la defensa dels seus interessos davant de les institucions i l'oferiment de serveis comuns, com ara la gestió i els serveis com a agència de publicitat conjunta. L'APPEC pretén aconseguir que totes les empreses periodístiques integrades al si de l'associació es dotin d'estructures sòlides que garanteixin la projecció de cada capçalera. Com a grup de comunicació escrita en llengua catalana, també vol participar activament en la consolidació d'un espai comunicatiu propi en català que respongui a les necessitats actuals i de futur pròpies de la societat catalana de principis del segle XXI.

—Les publicacions associades pertanyen a un mateix contingut temàtic?

—No. Es tracta de publicacions, amb una periodicitat que va des del setmanari fins al semestral, especialitzades en diversos àmbits: agricultura, ramaderia i pesca; arts decoratives; arts plàstiques; comunicació i publicitat; cultura i societat; educació en el lleure; esports; gastronomia; excursionisme; història; infància i joventut; política; pedagogia; religió; salut; viatges, etc. Pel que fa a l'apartat de religió, les revistes associades són *Catalunya Cristiana*, *Catequesi*, *Ciutat Nova*, *Documents d'Església*, *Foc Nou*, *Presència Evangèlica*, *Quaderns de Pastoral* i *Temes d'Avui*. La tasca empresarial de les revistes associades a l'APPEC, motivades a esforçar-se en la normalització cultural del país, ha basat una àmplia base de lectors compromesos i crítics amb els nous problemes a què s'han d'enfrontar en la vida quotidiana. L'APPEC acaba de publicar la primera *Guia de mitjans de comunicació en català*, una obra que recull, per primera vegada, les dades de prop de mil publicacions, emissores de ràdio, televisió, mitjans digitals i agències de notícies. És un volum que palesa la vitalitat i la diversitat de la comunicació de masses que es fa en català. També edita *La Revista de les Revistes*, un anuari sobre l'estat de la comunicació en català als Països Catalans.

—Quin és el tret diferencial que caracteritza aquestes publicacions?

Francesc de Dalmases.

—Segons el meu parer, aquestes revistes tenen un símptoma de qualitat molt important que es fonamenta en què hi ha un engranatge molt interessant entre tres «actors»: aquells que saben transmetre la informació (els periodistes), aquells que ho saben difondre (les empreses editores) i aquells que saben fil per randa de què parlen (els professionals en la matèria en qüestió). Tot i tenir una difusió mitjana —el tiratge de la immensa majoria de les publicacions associades a l'APPEC oscil·la des dels 2.000-5.000 exemplars fins als 50.000—, aquestes revistes tenen un impacte considerable en determinats sectors de la població.

«L'APPEC ha esdevingut un portaveu de les publicacions periòdiques de difusió nacional i dels editors professionals de revistes en català»

vingut un portaveu de les publicacions periòdiques de difusió nacional i dels editors professionals de revistes en català. Aquesta tasca la duem a terme a través de diferents activitats. Una d'elles és l'anomenat SupermerCAT de revistes en català que, alhora, és una plataforma de promoció per a les editorials. No es tracta tan sols d'una exposició o d'una mostra itinerant, sinó d'un espai de difusió i venda de les prop de cent vint capçaleres associades a l'APPEC que hi ha al mercat. El SupermerCAT s'instal·la en locals cèntrics i de dimensions adequades de poblacions mitjanes o grans dels Països Catalans, a través de la complicitat amb institucions i enti-

tats. Aquesta iniciativa ha esdevingut una eina de promoció contínua i, de moment, extraordinària, per a les revistes en català, atès que representa una oferta cultural única i singular en aquelles poblacions on es presenta.

—El 14 d'octubre passat es va lliurar la Creu de Sant Jordi a l'APPEC. Què significa aquest guardó per a l'entitat?

—La concessió de la Creu de Sant Jordi ha estat un reconeixement a la tasca realitzada per l'APPEC al llarg d'aquests vint anys de vida. El vull interpretar sobretot com un agraïment a aquelles persones que fa dues dècades es van adonar que hi havia un mercat potencial de premsa en català i que no s'havia pogut desenvolupar a causa de la situació de repressió política i censura informativa soferta durant tant de temps. Una de les raons que es van fer públiques per les quals se'ns lliurava aquest premi era la següent: «Per la seva presència, al llarg de vint anys, en l'espai català

de comunicació i l'impuls a l'ús social de la nostra llengua a través d'una premsa de qualitat i ben diversa des del punt de vista temàtic.»

—*Catalunya Cristiana* és una de les publicacions que està associada a l'APPEC. Què opina del nostre setmanari?

—Jo tinc un referent molt proper, gairebé sentimental, cap a *Catalunya Cristiana*, ja que el meu avi n'era subscriptor i, a més, també va subscriure'n les seves dues filles: la meua mare i la meua tia. Encara me'n recordo que, de petit, llegia un suplement que elaborava *Catalunya Cristiana* per a la mainada, que es deia *L'Eixerit*. *Catalunya Cristiana* és un referent en l'àmbit de la premsa religiosa. També cal dir que és una publicació que sempre s'ha implicat força en l'associació, de manera especial en els anys més complicats que va viure l'APPEC.

Miquel Àngel Codina

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

La piscifactoria

Jo mirava, amb certa expectació, les fruites deleroses de menjar el pinso enriquit i sàviament equilibrat que els proporcionava la persona que s'encarregava de la seva alimentació.

La piscifactoria on em trobava semblava un riu llarg, dividit en parcel·les per murs fabricats artificialment. El gerent d'aquesta fàbrica de peixos m'havia invitat a visitar-la un matí, amb dinar inclòs, perquè escrivia el procés de cria d'aquest peix de sabor peculiar.

No sé si sabeu que gràcies a aquest sistema de cria controlada podem consumir fruites o alguns altres peixos tot l'any, amb una qualitat notable, però amb un sabor menys intens que el peix que es troba en estat salvatge.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

Eusebi Colomer, figura capital de la filosofia contemporània en català

■ La Universitat de Girona va celebrar un simposi internacional sobre la seva obra

GIRONA.— La Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona va celebrar el 27 i 28 de novembre un simposi internacional sobre l'obra

del pensador gironí P. Eusebi Colomer, coincidint amb el sisè aniversari de la seva mort. Els actes van tenir lloc a la Sala de Graus de la Facultat de Lletres.

El pare jesuïta Eusebi Colomer hauria fet el 27 de novembre passat 80 anys. La càtedra Ferrater Mora va aprofitar la data per dedicar un simposi a la seva obra i la seva figura. Era la primera vegada que era objecte d'un reconeixement a la seva ciutat natal.

Els actes van ser inaugurats pel Dr. Josep Maria Terricabras, director de la Càtedra Ferrater Mora, i pel Dr. Joan Batlle, rector de la Universitat de Girona. Durant els dos dies que va durar el simposi es van fer diversos actes amb l'objectiu de donar a conèixer el pensament del P. Colomer, especialista en història de la filosofia catalana medieval i renaixentista. Així mateix, era un expert en l'obra de Ramon Llull, de Nicolau de Cusa i de Teilhard de Chardin. Va ser alumne de Martin Heidegger, amb un ampli coneixement de la filosofia alemanya.

En la primera jornada, el dijous 27 de

novembre, van intervenir Pere Lluís Font, de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB); Josep Maria Coll, de la Universitat Ramon Llull (URL); Manuel García Doncel, del Centre Borja (UAB), i Josep Manuel Udina, de la UAB. Tres debats i un torn de comunicacions van ser presentats prèviament.

En la presentació, el professor Terricabras va destacar la visió àmplia i profunda que Colomer tenia sobre la filosofia, la qual no es limitava només a temes concrets sinó que ho abraçava pràcticament tot, i era un excel·lent mestre i donava a la seva obra una profunda unitat. És important destacar l'aportació de la ponència de Pere Lluís Font, que va subratllar la clara opció catalanista de Colomer, així com una aposta ferma per la cultura catalana com reflecteix la seva obra *El pensament als Països Catalans durant l'edat mitjana i el Renaixement*.

La jornada es va dedicar als aspectes

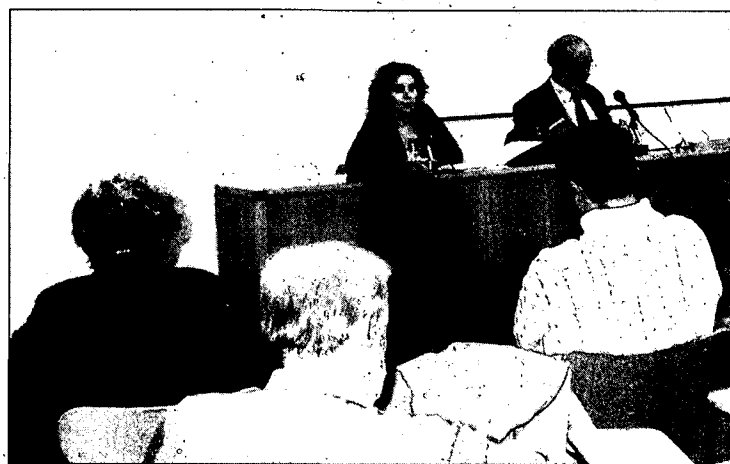
pedagògics de l'obra de Colomer, als seus estudis sobre el sentit del diàleg, a la seva interpretació de l'obra de Nicolás de Cusa i de Teilhard de Chardin i al diàleg fe-ciència.

Mestre de gran prestigi

El primer dia del simposi va acabar amb una conferència que va pronunciar el Dr. Josep Maria Terricabras al centre cultural La Mercè. Cal destacar de la seva intervenció el reconeixement de Colomer com a mestre de prestigi internacional; amb una concepció històrica de la filosofia. Segons Colomer, la filosofia està condicionada perquè sempre fa referència a l'existència de la història, rebutjant la idea d'una filosofia pura. Així mateix, concep l'home com un ésser que dialoga establint llaços d'unió entre la filosofia, la teologia, la cultura, la ciència i les religions, fins i tot el pensament ateu. Cal afegir-hi la vocació que sentia per l'ensenyament, que el va portar a esdevenir un professor treballador i pacient amb els seus alumnes, habilitat de l'home savi que el va acompanyar sempre.

En la segona i darrera jornada del simposi van intervenir-hi Lola Badia, de la Universitat de Barcelona (UB); Salvi Turó, de la UB; Francesc Torralba, de la URL; Harald Schöndorf, de la Philosophische Fakultät S. J. de Munic, i Sergi Gordo, de la URL. Es van analitzar els estudis que Colomer va fer sobre el pensament català medieval, la recepció del cristianisme en la filosofia moderna —un estudi des de Kant fins a Heidegger—, la relació entre filosofia i teologia, el diàleg amb l'ateisme modern i l'humanisme i la transcendència en la seva obra.

Després de cada ponència, tenia lloc el corresponent debat filosòfic en què es reflexionava sobre la visió de l'obra del P. Colomer. En l'acte de cloenda, els participants van reivindicar la seva figura com la d'un filòsof de referència en un món caracteritzat per un pluralisme ideològic, on la fe i la teologia han perdut la seva importància. Colomer és un dels teòlegs catalans més importants, capaç d'analitzar la fe, la creença en Déu i la justificació racional de la seva existència. Les ponències i les comu-

Una de les ponències del simposi.

Interpretar la filosofia teològicament

Eusebi Colomer i Pous (Girona, 1923 - Barcelona, 1997), professor d'Història de la Filosofia a la Universitat de la Companyia de Jesús a Sant Cugat i a Deusto i a la Facultat de Teologia de Barcelona, va centrar la seva obra en l'estudi de les crítiques de Kant, en la fenomenologia i l'enciclopèdia de Hegel i en l'ésser i el temps de Heidegger.

Va dividir la història de la filosofia en dues etapes: la metafísica de l'ésser —el fonament metafísic posat en la forma o en Déu— i la metafísica del subjecte —el fonament gnoseològic. En la seva obra *El pensamiento alemán de Kant a Heidegger*, afirmava que la confusió dels temps moderns rau en el fet d'haver oblidat la diferència absoluta:

la diferència qualitativa entre Déu i l'home. Cal plantejar-se de nou amb més rigor i, a un altre nivell, el problema que la filosofia moderna del subjecte no va resoldre.

Des de finals del segle XVIII, Colomer va mantenir que l'eix principal de la filosofia és alemany. Van ser els filòsofs alemanys com Kant, Fichte, Schelling, Marx, Hegel, Dilthey, Husserl o Heidegger els que van donar solucions als problemes de tipus polític, espiritual, social i cultural. Va interpretar la història des d'una vessant filosòfica amb un caràcter teològic marcat, plantejant la creença religiosa com un dualisme reduït a Déu i l'Absurd. En la seva obra hi ha un interès especial per les figures de Ramon Llull i de Nicolau de Cusa. (M.G.)

Eusebi Colomer.

nicacions seran publicades d'aquí a poc.

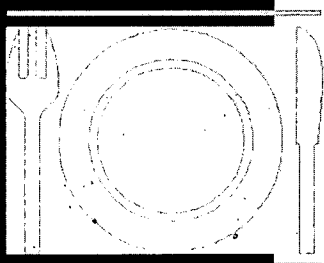
L'Ajuntament de Girona s'ha compromès a posar el nom d'Eusebi Colomer als jardins que s'han projectat construir a prop de la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona.

Merche Ginés

Truites amb botifarra negra

INGREDIENTS:

4 truites
botifarra negra
6 grans d'all
2 filets d'anxova
oli
julivert
sal i pebre
farina

PREPARACIÓ:

Amaniu quatre truites amb sal i pebre, enfarineu-les lleugerament i fregiu-les. Col·loqueu-les en un plat. Fregiu, a part, uns quants trossos de botifarra negra que serviran per cobrir les truites. Tritureu sis grans d'all fregits, juntament amb dos filets d'anxova, una mica d'oli i julivert picat. Escampeu aquesta salsa per sobre de les truites i serviu-les.

LLIBRES

Camí de reflexió cristiana

Tenien ganes de parlar, de buscar. Els dos deixebles que s'allunyaven de Jerusalem després de la mort de Jesús no entenien el que havia passat i estaven desenganyats. Però malgrat això, tenien el cor prou obert. Aquest motiu els feia establir conversa amb els caminants amb qui s'anaven trobant. Per això, Jesús aprofita el camí d'Emaús per enfortir i confortar aquests dos deixebles. Així ho imagina i ho explica l'autora d'aquest llibre. Maria dels Àngels Alsina és monja del monestir de Sant Benet de Montserrat i ha publicat diversos volums d'espiritualitat i de reflexió cristiana. «El camí d'Emaús és el camí per reconèixer Jesús, que es fa present en la nostra vida, i que ens acompanya fins a fer-nos seure a taula amb ell. I allí, a taula, se'ns dona ell mateix, mort i ressuscitat, com a aliment de vida per sempre», afirma Maria dels Àngels Alsina al pròleg. *El tercer caminant d'Emaús* va ser guardonat amb el II Premi Emaús de llibre religiós, que atorga el Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona. (C.C.)

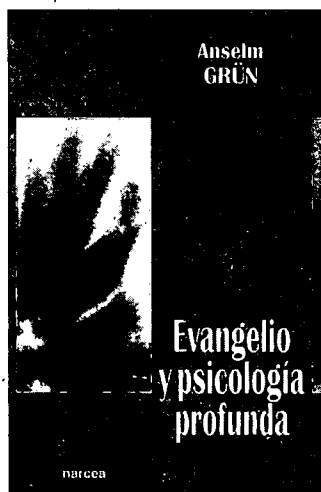
Maria dels Àngels Alsina, *El tercer caminant d'Emaús*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Emaús, Barcelona 2003, 70 pàg.

Deixar entrar Jesús al cor

Les guaricions, les paràboles, les narracions, les tradicions orals i les trobades de Jesús narrades en els evangelis, així com la Passió i les aparicions de Crist ressuscitat tenen, des de la perspectiva de la psicologia profunda, una nova interpretació que ens permet una trobada més profunda amb Jesús, que pot guarir i transformar els pensaments conscients i inconscients. No es tracta d'un reduccionisme limitat a la dimensió psicològica, sinó d'un acte d'aprofundiment i de transformació de la persona en la seva dimensió espiritual. Els Pares de l'Església ja es van enfrontar amb problemes en voler ajuntar en una mateixa exegesi els textos de l'Antic i del Nou Testament. En aquest volum Anselm Grün, benedictí alemany i mestre espiritual, explica que «l'exegesi psicoprofunda no simplifica la Bíblia reduint-la a la descripció en imatges d'un fenomen psíquic interior. El que es proposa és deixar a Jesús entrada lliure en el món del meu cor. La qüestió fonamental és arribar a saber com puc jo seguir Jesús. Perquè puc complir els seus preceptes i reproduir en mi els seus ensenyaments». (C.C.)

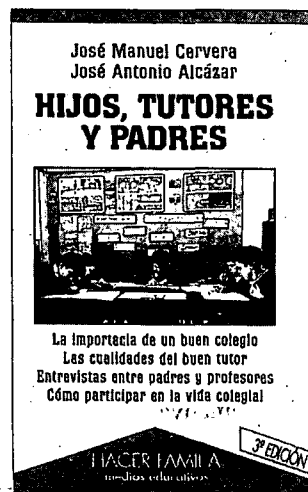
Anselm Grün, *Evangelio y psicología profunda*. Editorial Narcea, Col·lecció Espiritualidad, Madrid 2003, 104 pàg.

Per millorar l'acció educativa

En aquest llibre es contempla l'ajuda mútua que es pot obtenir de la relació entre pares i professors per coordinar l'acció educativa amb el fill o alumne, que és la clau de l'orientació personal. Per als pares serà una ajuda valuosa en el coneixement dels fills i n'obtidran orientacions precises per establir a cada moment els objectius educatius per a la seva família. Als professors els facilitarà canals per, assessorar més bé els pares en l'educació dels fills. Quina és l'ajuda que el preceptor presta als seus alumnes i quins temes poden tractar-se en les entrevistes amb els pares per ajudar-los en l'orientació personal del seu fill és el contingut d'un dels capítols més pràctics del volum. Així mateix, als directius de centres educatius aquest llibre els aportarà idees per augmentar la col·laboració i la participació de les famílies i per millorar la formació dels preceptors i dels pares. Els autors són José Manuel Cervera, llicenciat en Ciències Físiques i orientador familiar, i José Antonio Alcázar, pedagog i especialista en orientació escolar i assessorament familiar. (C.C.)

José Manuel Cervera i José Antonio Alcázar, *Hijos, tutores y padres*. Editorial Palabra, Col·lecció Hacer Familia, Madrid 2003, 282 pàg.

Generalitat de Catalunya

PREMIS CIVISME

PRESENTACIÓ DE TREBALLS FINS EL 2 DE FEBRER DE 2004

012 atenció ciutadana

Cost de la trucada: 0,55€/3 min.

Per a més informació, podeu adreçar-vos a la Direcció General d'Acció Cívica del Departament de Benestar i Família, a l'Oficina de Benestar i Família més propera, trucar al 900 300 500 o bé per internet: <http://www.gencat.net/benestar>

XXII PREMI SERRA I MORET

Per obres i treballs sobre Civisme

Assaig Guió de curtmetratge Còmic Treball pedagògic

IX PREMI CIVISME ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Produccions televisives

Produccions radiofòniques

Prensa escrita
Pàgina web

PREMIS JAUME CIURANA 2003

A l'actuació cívica juvenil

En favor de les persones

Millora de l'entorn natural

La crítica literària d'aquesta setmana

Amb Francesc d'Assís

La figura de Francesc d'Assís ha tingut sempre un gran atractiu per als autors literaris que, d'alguna manera, necessiten expressar les seves inquietuds religioses. I Julien Green, a qui Charles Moeller en el seu capítol dedicat a aquest autor en la seva important obra *Literatura del siglo xx y cristianismo* anomena «testimoni del que és invisible», devia sentir una fascinació autèntica per ell.

Explica en el seu llibre —publicat a França el 1983— com havia viscut durant els dies de la seva redacció, en la companyia meravellosa d'un home a qui sempre havia admirat, i que l'havia sentit a prop seu, fràtern i somrient.

I aquesta és la imatge que ens arriba a través de les seves pàgines.

És cert que escriure la biografia del *poverello* no ofereix grans dificultats, perquè hi ha a l'abast de la mà fonts innombrables, i qui es disposa a escriure-la sap a més que compta amb la simpatia que desperta la seva figura a tota mena de persones i d'ambients, especialment en un món com l'actual. I és precisament per això que es fa interessant la feina de l'escriptor francès d'origen nord-americà, coneixedor de les inquietuds de l'home d'avui.

Julien GREEN,
Hermano Francisco.
Sal Terrae, Santander 2002, 309 pàg.

L'autor de *Moiira* ha arribat fins al més profund del desarrelament humà, i ha conegut la tenebra que aspira a fugir d'ella mateixa. I en la vida del fill de Pietro Bernardone ha trobat el secret de la transformació possible. Ho intenta a través de les mil anècdotes, gairebé totes conegudes, però que en la seva ploma adquireixen un valor que fuig dels llocs comuns de les hagiografies.

I així, en Julien Green s'uneix el seu estil literari excel·lent, la seva profunditat en captar els aspectes que poden atraure més i encara subjugar l'home d'avui. «Des de la meua infantesa —escriu— en els dies llunyans del carrer de Passy, on vivíem, sentia a vegades pronunciar el seu nom amb aquesta tendresa que l'acompanya sempre. Ell era i continua sent encara l'home que passa per sobre de les nostres barres tecnològiques. És de tothom, com l'amor que ens és ofert sense parar. No se'l

podia veure sense estimar-lo, es deia al seu temps, i aquest amor no ha variat mai.»

Amb aquest teló de fons es pot suposar l'afecte, i encara la nostàlgia que estan sempre vius en unes pàgines la frescor de les quals és reconfortant i ens fa veure la possibilitat de viure l'Evangeli amb la «veritable alegria» de Francesc d'Assís.

La biografia que ha escrit Julien Green, tot i que ens arriba a nosaltres amb vint anys de retard, té el valor del que és autèntic, sense artificis, tot sorgit d'una ploma que necessita dir seriosament el que sent davant d'una figura com aquesta.

Els apèndixs històrics i bibliogràfics són interessants. Llàstima que l'editor castellà no s'hagi preocupat d'afegir les possibles traduccions castellanes de les obres

esmentades, que segurament Green va consultar o va conèixer en francès (n'hi ha una de Pedro de Ribadeneira en traducció francesa!), o la possibilitat de tenir a la mà l'edició castellana de les *fioretti*.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

«De Blay a Blay»

Sota aquest títol s'emmarca la celebració d'un concert que té dos protagonistes absoluts, amb un mateix cognom i una vinculació personal amb Gavà: Rafael Blay i Bernad, un músic d'origen valencià que va desenvolupar una intensa activitat a la vila de Gavà; i Joan Josep Blay i Màñez, un músic nascut a Gavà i que ha desenvolupat una intensa carrera musical com a instrumentista, compositor i pedagog i que tot i no tenir un parentiu directe amb Rafael Blay, és un valor emergent en l'àmbit musical dels nostres dies. Aquest concert tindrà lloc a l'auditori Joan Maragall de Gavà el dia 21 de desembre, a les 7 de la tarda, amb motiu d'escaure's el centenari del naixement de Rafael Blay.

La vetllada s'obrirà amb la projecció d'un documental biogràfic sobre Rafael Blay, que fou fundador, instrumentista de cobla i director de la desapareguda cobla Brugués de Gavà (anys 1940), a més d'haver estat vinculat a d'altres formacions

musicals d'aquesta població. La cobla Marinada, dirigida per Joan Josep Blay, interpretarà sis sardanes de Rafael Blay: *Llobregatana*, *A dalt dels cimals*, *Pugem a Sant Miquel*, *A Sant Roc*, *Recordança* i *La modisteta barcelonina*.

La vetllada del 21 de desembre, a Gavà, es completarà amb una selecció de composicions de l'altre Blay del programa: Joan Josep Blay, compositor inquiet i que ha originat vives polèmiques amb algunes de les seves obres, com és el cas de les sardanes *Cançó de falda per l'Albada* i *Lleugerament borratxo*, premiades a Terrassa i a Barcelona els anys 1987 i 1988 però discutides per alguns sectors del públic sardanista. Aquestes dues sardanes i la titulada *Nacional II*, premiada per l'SGAE l'any 2002, així com l'obra *Suite relativament còmica*, finalista del Premi Joaquim Serra de 1998 seran el contrapunt d'aquest concert promogut per l'Ajuntament de Gavà.

Colles guanyadores del Campionat de Catalunya 2003

S'han completat totes les tandes competitives del Campionat de Catalunya 2003, promogudes i coordinades per la Unió de Colles Sardanistes i ja s'han proclamat les guanyadores de les diferents categories.

Les millors classificacions en la modalitat de Sardanes de Lluïment, les han obtinguts les colles següents: en la categoria d'Honor Gran, les campiones són Mare Nostrum, Violetes del Bosc i Roure, totes tres de Barcelona, Vallderoure de Calella, i Enxaneta també de Barcelona. Les campiones de la categoria Honor Juvenil han estat Nova Tarragona Dansa de Tarragona, Esqueix de Sabadell, Laietans de Barcelona, Jovenalla de la Passió d'Esparreguera i Alba Garrotxina d'Olot. I pel que fa a la classificació de la categoria Honor Infantil, les millors classificades han estat les colles Xiroia de Barcelona, Celístia de Cassà de la Selva, Petits Galzeran de Rubí, Aglans de Roure de Barcelona i Petits Tarragona Dansa de Tarragona. La colla campiona de la categoria Honor Alevin és Cabirols de Sabadell. Cal ressenyar també que les colles sardanistes Mare Nostrum de Barcelona, Esqueix de Sabadell i Celístia de Cassà de la Selva són les campiones de Catalunya en la modalitat de Punts Lliures. (C.C.)

CATALUNYA CRISTIANA

El cel, plenitud de
comunió
amb Déu

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 80,60€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

- ☐ Amb un únic pagament de 80,60€ per any ☐ Amb dos pagaments semestral de 40,30€
☐ Domiciliació bancària ☐ Xec nominatiu que adjunto
(Ompliu l'ordre de domiciliació)

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

La ressonància nuclear magnètica i els dos premis Nobel de Medicina

Enguany són dos físics els qui han obtingut el premi Nobel de Medicina. Com s'entén això? Ja fa anys (el 1901) es concedí el de física a un que va fer progressar la medicina: Wilhelm C. Roentgen, descobridor dels raigs X. Ara ha ocorregut una cosa semblant: uns físics han contribuït a la ciència mèdica. Però s'ha preferit donar el premi de medicina als interessats. L'obtenció d'imatges per ressonància nuclear magnètica ha estat un invent del mateix estil que el dels raigs X, però molt superior en eficàcia i en aplicacions.

Els dos guardonats són Paul Lauterbur (Universitat d'Illinois, Estats Units) i Peter Mansfield (de Nottingham, Regne Unit). Van saber trobar la manera d'obtenir imatges a partir d'aquest fenomen de ressonància que es produeix en el nucli de certs àtoms i això permet veure què passa a l'interior de teixits del cos humà i fer-ne un bon diagnòstic.

Moltes vegades ha passat que unes investigacions que només semblaven curiositats científiques sense cap possible conseqüència pràctica han acabat

Lauterbur i Mansfield, els premis Nobel de Medicina d'enguany.

una radiació electromagnètica apropiada, fan un senyal de «ressonància». D'aquí a arribar a poder produir la imatge del conjunt de nuclis excitats hi ha un llarg camí i és el que s'ha recorregut, en gran part gràcies a l'ús d'ordinadors de gran velocitat. Quan Rabi descobrí el fenomen poc podia pensar en les conseqüències clíniques que ha tingut amb els corresponents premis de Medicina.

tenint aplicacions en benefici de la societat humana. I un d'aquests casos és el que ha originat els dos premis Nobel de Medicina d'enguany. El tema de les propietats electromagnètiques dels nuclis atòmics ja va originar un primer premi Nobel (de física) el 1944 concedit a Isaac Rabi (1898-1988) i n'han seguit sis més per als que han progressat en la investigació. Però els últims són els d'ara que han obtingut el premi de medicina i no de física.

El fenomen físic de la ressonància nuclear magnètica és força complicat. Dit d'una manera molt elemental: els nuclis dels àtoms que tenen espín diferent de zero, com l'hidrogen per exemple, reaccionen d'una certa manera a

una radiació electromagnètica apropiada, fan un senyal de «ressonància». D'aquí a arribar a poder produir la imatge del conjunt de nuclis excitats hi ha un llarg camí i és el que s'ha recorregut, en gran part gràcies a l'ús d'ordinadors de gran velocitat. Quan Rabi descobrí el fenomen poc podia pensar en les conseqüències clíniques que ha tingut amb els corresponents premis de Medicina.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

El progrés de la medicina

3 La medicina a l'Antiga Mesopotàmia

S'ha dit que la història comença a Sumer. I és veritat que els primers documents escrits són probablement sumeris, ja que es poden datar pels volts del 3000 aC, anteriors, doncs, segons sembla a l'escriptura jeroglífica egípcia. Aquest poble, d'origen desconegut i veritablement admirable per les seves manifestacions artístiques, espirituals i religioses, establert des de mitjans del IV mil·lenni aC al sud de la regió de Mesopotàmia, havia de tenir una influència decisiva en els semites (accadis, babilonis i assiris) que van anar envaint posteriorment aquells territoris de tota la regió del Tigris i l'Eufrates i van acabar absorbint-ne la cultura. Com sol passar, el poble de cultura superior és el que, de fet, acaba dominant la manera de ser del que l'ha vençut en la batalla. Com va passar amb Grècia i Roma (ben coneguda és la frase d'Horaci (Ep.2,1,156) *Graecia capta ferum victorem cepit*; la Grècia capturada capturà el ferotge vencedor). Així, doncs, quan parlem de la ciència dels pobles mesopotàmics, en gran part es tracta de la dels sumeris, encara que ens hàgim de basar en documents posteriors a l'època de la seva independència, que, com hom sap, tingué el seu final al segle XIX aC. Si bé això no vol dir pas que en puguem excloure una contribució posterior dels semites invasors. El que direm, doncs, és simplement el que ens consta per la documentació que ha arribat fins a nosaltres, gairebé tota en escriptura cuneïforme.

Principals fonts d'informació

Fiant-se del que diu Heròdot (segle V aC) de l'absència de metges a la Caldea, hom havia menystingut la ciència mèdica d'aquell antic país. Però és clar que l'historiador grec no va informar-se prou. Diu així: «Quan un hom està malalt, el treuen a la plaça, on es consulta sobre la seva malaltia a tota la concurrència, perquè entre ells no hi ha metges. Si un dels

present va patir la mateixa dolença o sap d'algué que l'ha patida, diu al malalt els remeis que s'utilitzaren en el guariment i l'anima a posar-los en pràctica. No es permet que ningú passi de llarg sense preguntar al malalt el mal que l'affligeix.» Sabem que «entre ells no hi ha metges» no era pas cert; n'hi havien des de feia centúries! Potser Heròdot va veure això en una determinada població i en va fer regla general.

El document més antic sobre medicina mesopotàmica és encara del l'època sumèria. Es va descobrir fa pocs anys. Es tracta d'un text de Nippur que s'ha datat del 2100 aC. Conté una sèrie de prescripcions, sense cap al·lusió a la màgia o ritual d'encanteris. És un formulari de receptes amb una llista tan extensa de medicaments que fa pensar en una llarga tradició anterior.

El Codi d'Hammurabi, cap al 1780, conté prescripcions sobre els metges i la seva situació social molt interessants. Les retribucions que hom els assignava donen testimoni del prestigi que tenia la classe mèdica.

Els documents en tauletes d'argila que procedeixen de la gran biblioteca d'Assurbanipal (668-626 aC) es veuen redactats per escribes que no eren especialistes en qüestions mèdiques i s'hi endevina la poca traça, però denoten que copien de documents anteriors i la informació no és desdenyable.

Una cosa semblant es pot dir dels arxius que es conserven dels temples. Quan es tracta de medicina l'escriba no es mostra gaire entès en la matèria.

Un text curiós, si bé relativament re-

cent, perquè ja és de l'època assíria, és el d'una tauleta llarga, que es diu escrita per un tal Nabu-Leú, aprenent de metge, que enumera més de 150 noms d'essències medicinals amb les indicacions de com s'ha de preparar cada una, indicant temperatura, freqüència, moment i si el malalt ho ha de prendre en dejú o no.

Les cartes escrites per metges també són una font d'informació. No es limiten a explicar viatges. S'hi veu la medicina com una ciència objectiva i humana. Les prescripcions que s'hi mencionen són coses tan normals com cataplasmes, locions, ungüents, massatges, embenatges... Les cartes més antigues ja mostren una medicina natural.

Terapèutica i diagnòstics

Pel que es diu en els formularis de la biblioteca d'Assurbanipal i els arxius dels temples podem dir que, igual que passava entre els egipcis, també els mesopotàmics barrejaven sovint l'autèntica medicina amb les invocacions màgiques. Això ha fet dir a certs historiadors que reduïen la medicina a pura màgia. Però si tenim en compte tots els documents podem afirmar que no era pas així. És cert que sovint consideraven la malaltia com el resultat d'un càstig diví per algun pecat. Tant és així que la mateixa paraula sumèria *shertu* podia significar les dues coses, pecat i malaltia. Però això no comportava pas que només es volgués guarir el mal amb deprecacions a la divinitat. També distingien entre l'*ashipú*, que era l'exorcista o encantador i l'*asú* o metge de debò. I, segons sembla l'*ashipú* només intervenia

quan, segons opinió del metge, aquell mal havia de ser de naturalesa sobrenatural. Possiblement eren més estrictes que els egipcis en això perquè a Egipte l'acció del metge era de vegades acompanyada de la invocació de les divinitats, com ja vam dir.

En els documents, que passen de quaranta tauletes, es veu ja el mètode de descriure primer la simptomatologia, després l'etiologia, seguides del diagnòstic i el pronòstic, tal com es fa ara en manuals de medicina.

Si ens fixem en la llista de malalties que hi ha descrites, hem de dir que no es deixen cap part del cos humà sense dir-hi la seva: crani, cara, orelles, ulls, aparell respiratori, afeccions hepàtiques, òrgans genitals, ventre, anus i recte, membres inferiors...

Quan parlen de la «malaltia groga» és clar que es refereixen a la icterícia, que tractaven amb pocions purgants, però d'aquesta afecció escriuen per al cas que sigui de gravetat: «Si la cara, el cap, tot el cos i la llengua s'han fet negres, el metge que no toqui ni amb la mà aquest malalt; l'home morirà; no pot guarir-se.» Un pronòstic ben dur.

Sembla que ja havien començat a fer cirurgia, ja que segons el Codi d'Hammurabi, els metges podien curar membres trencats, i ja es fa menció del que avui dia en diem bisturi. Fins i tot hi ha una al·lusió a una intervenció quirúrgica de l'ull. La interpretació que hi han fet alguns és que ja operaven de cataractes.

A més d'això hi ha moltes referències per part d'autors del pròxim Orient sobre la fama que tenien els babilonis pels seus coneixements en herbes de tota mena, tant en el camp farmacèutic com per a la preparació d'ungüents o perfums. Una fama així no s'obté sense fonament.

Així, doncs, de tot el que hem dit en podem treure la conclusió que la medicina dels que poblaren l'Antiga Mesopotàmia ja havia arribat a un nivell científic no desdenyable. No tot era màgia.

Pensadors cristians del segle xx (96)

Robert Schuman: la construcció cristiana d'Europa

DE L'ADVOCACIA A LA POLÍTICA

Robert Schuman neix a Clausen, Luxemburg. Als quatre anys d'edat mor el seu pare, Jean Pierre Schuman. Robert estudiarà dret a les universitats de Berlín, Munic, Bonn i Estrasburg. L'any 1911 mor la seva mare, Eugénie Duren.

Acabats amb èxit els seus estudis jurídics, Robert Schuman obrirà despatx propi a Metz, el 1912. Comença així la seva brillant carrera professional en el món jurídic. El 1913 participa al Katolikentag, congrés de catòlics alemanys a Metz.

L'any 1920 fa una passa en la seva carrera política en ser nomenat president de la Comissió del Consell Consultiu d'Alsàcia-Lorena a Estrasburg. S'encarrega de qüestions d'administració general, legislació i policia. El 1924 és elegit diputat de la Moselle. Posteriorment, el 1928 serà nomenat membre de la Comissió de Finances i secretari de la Comissió entre 1932 i 1936.

El 1940 és nomenat subsecretari d'Estat per la presidència del Consell i s'encarregarà dels refugiats de la Segona Guerra Mundial, sota els governs de Raynaud i Petain. Serà arrestat per la Gestapo. S'evardeix de Neustadt, el 1942, per entrar a la clandestinitat.

El 1945 serà escollit diputat de la Moselle i membre de la Comissió de Finances. El 1947 és nomenat ministre de Finances pel Govern de Ramadier, posteriorment serà nomenat ministre d'Afers Exteriors. El 1951 és nomenat ministre de Justícia. Entre 1955 i 1961, Schuman actuarà com a president del Moviment Europeu. El 1958 serà escollit president de l'Assemblea Parlamentària Europea d'Estrasburg.

Es retira de la vida política el 1962, i morirà un any més tard a Scy-Chazelles.

MODEL DE POLÍTIC CRISTIÀ

Sens dubte, Robert Schuman va ser un

«**C**ristià compromès en política, va seguir sempre el camí del seu compromís polític, que per a un cristià és un terreny privilegiat en el qual exercitar d'una manera seriosa i apassionada la caritat dels deixebles de Crist, al servei del bé comú, en el cor mateix de la ciutat dels homes. Aquest camí va ser per a Robert Schuman el camí de la santedat» (Mons. Poupard)

Robert Schuman.

model per a molta gent del que ha de ser un polític cristià. André Philip, protestant, diputat socialista i ministre francès, va comentar: «Fa quinze anys que conec Robert Schuman, al Parlament, al Govern i al Moviment Europeu. El que immediatament em va sorprendre d'ell era la irradiació de la seva vida interior. T'adonaves que eres davant d'un home sense desitjos personals, sense ambicions, d'una sinceritat total i d'una immensa humilitat intel·lectual, que l'únic que cercava era servir on i quan fes falta.»

Molts dels seus contemporanis el recorden com un home disposat al diàleg, mirava de convèncer tenint ben presents les objeccions que escoltava amb gran atenció. Actualment se'l veu com un cristià modelic en la seva vida personal i pública.

Respecte de la seva coherència de vida

i obres, el mateix cardenal Poupard comenta: «Cristià compromès en política, va seguir sempre el camí del seu compromís polític, que per a un cristià és un terreny privilegiat en què exercitar d'una manera seriosa i apassionada la caritat dels deixebles de Crist, al servei del bé comú, en el cor mateix de la ciutat dels homes. Aquest camí va ser per a Robert Schuman el camí de la santedat.»

UNA ÀNIMA PER A EUROPA

A Robert Schuman se'l recorda com un pare de la nova Europa, juntament amb De Gasperi i Adenauer. La seva postura política va ser sempre la d'un cristià implicat a resoldre els problemes dels seus coetanis, gestionar el bé comú i donar a Europa una ànima, des de les seves pròpies arrels cristianes.

Europa necessita aprofundir en les seves arrels cristianes per no perdre la seva identitat. Aquest és el resum del pensament europeista de Schuman, tal com el descriu el cardenal Paul Poupard: «Aquest és el missatge que va deixar el catòlic Robert Schuman: la construcció d'Europa, no com una illa de prosperitat replegada sobre ella mateixa, enmig d'un oceà de misèria, sinó com una comunitat generosa, d'homes i dones lliures i responsables. Europa no viurà i no se salvarà més que quan tingui una ànima, és a dir, una consciència d'ella mateixa i de les seves responsabilitats, tornant als principis bàsics cristians de solidaritat i fraternitat.»

Europa necessita la democràcia per desenvolupar-se políticament. Però un desenvolupament que no serà fructífer sense un contingut cristià. És més, el

mateix Schuman considera que la democràcia deu l'existència al cristianisme. Considera que la democràcia «va néixer el dia que l'home va ser cridat a realitzar en la seva vida temporal la dignitat de la persona humana, dins la llibertat individual, dins d'un respecte dels drets de cada persona i mitjançant la posada en pràctica de l'amor fratern als altres. No s'havien formulat mai idees com aquestes abans de Crist. La democràcia apareix, doncs, lligada al cristianisme, doctrinalment i cronològicament.»

PERDÓ, JUSTÍCIA I PAU

El perdó i la justícia són necessaris per construir la nova Europa i la humanitat sencera, una humanitat més justa i igualitària. Cal canviar la mentalitat dels homes per poder canviar el curs dels esdeveniments.

Parlant de perdó, com a pas previ a la formació d'una societat més humana, Schuman va afirmar: «Allarguem la mà als nostres enemics d'ahir, no només per perdonar, sinó també per construir junts l'Europa del demà.» El perdó és premissa per a la justícia i la pau. Sense perdó no hi ha reconciliació entre els pobles ni entre les persones.

«Europa necessita aprofundir en les seves arrels cristianes per no perdre la seva identitat»

El perdó porta a la unitat, element tan necessari per a la coexistència de tots els pobles que conviuen a Europa. I la unitat porta a la pau, una pau treballada des de la praxi política oberta a l'home, on el bé comú és això, comú, i no d'uns quants selectes. El mateix Schuman ens ho recordarà amb aquestes idees: «La política d'aquests homes, per damunt de qualsevol dolor o divisió humana, cerca compartir l'existència, reafirmar el valor i el significat de la seva vida i de la de tot home, per no alimentar l'odi envers l'altre. Com és possible, després de tantes ferides i divisions entre els europeus, tornar a apostar per la pau i la unitat? Aquests homes tenen la certesa que la justícia humana està exposada a la fragilitat i als límits dels egoismes individuals i de grup, i que només Déu pot fer justícia. Només el perdó guareix les ferides del cor i restableix íntegrament les relacions humanes alterades.»

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

18.03 euros mensuals ho poden fer possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
C/ Arrabal, 13, bajo A
47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcna@fcnaes.org

RÀDIO

Des de les 02.00 a les 7.00 hores, selecció de música instrumental.
El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
Sant Rosari, a les 7.03 hores.
Comentari de l'Evangeli, a les 7.30, 15.30 i 02.10 hores.
Pregària de Laudes, a les 7.35 hores.
Santorat, a les 7.54 hores.
Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
Pensament humà i cristià, cada hora.
Comentari creient sobre l'actualitat, 9.30 hores.
Àngelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

08.00-09.00 El Primer Cafè (informatiu i tertúlia)
09.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Catalunya actualitat (informatiu)
14.30-18.00 Radiofórmula
18.00-19.00 La Tribuna (magazín)
19.00-20.00 Sessió continua
20.00-21.00 Joc net (esports)
21.00-21.30 Artilletra
21.30-22.00 Qui tingui oïdes (informatiu)
22.00-23.00 Qui tingui oïdes (actualitat en clau cristiana)
23.00-00.00 Planeta Blau (medi ambient)
00.00-00.07 Pregària de Completes
00.07-01.00 La gran diferència (selecció musical)
01.00-02.00 Ressonans (música en català)

Dimarts

08.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Catalunya actualitat
14.30-18.00 Radiofórmula
18.00-19.00 La Tribuna
19.00-20.00 Programa sobre l'adopció
20.00-21.00 Joc net
21.00-21.30 Vist i no vist
21.30-22.00 Qui tingui oïdes
22.00-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Paraules d'amor (família)
00.00-00.07 Pregària de Completes
00.07-01.00 La gran diferència
01.00-02.00 Ressonans

Dimecres

08.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-14.00 Radiofórmula

14.00-14.30 Catalunya actualitat
14.30-18.00 Radiofórmula
18.00-19.00 La Tribuna
19.00-20.00 Programa de medicina
20.00-21.00 Joc net
21.00-21.30 Vist i no vist
21.30-22.00 Qui tingui oïdes
22.00-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Anem per feina
00.00-00.07 Pregària de Completes
00.07-01.00 La gran diferència
01.00-02.00 Ressonans

Dijous

08.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Catalunya actualitat
14.30-18.00 Radiofórmula
18.00-19.00 La Tribuna
19.00-20.00 Temps d'oci (lleure)
20.00-21.00 Joc net
21.00-21.30 Vist i no vist
21.30-22.00 Qui tingui oïdes
22.00-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Superàvit (economia)
00.00-00.07 Pregària de Completes
00.07-01.00 La gran diferència
01.00-02.00 Ressonans

Divendres

08.00-09.00 El Primer Cafè
09.00-14.00 Radiofórmula
14.00-14.30 Catalunya actualitat
14.30-18.00 Radiofórmula
18.00-19.00 La Tribuna
19.00-20.00 Catalunya sense barreres (atenció a discapacitats)
20.00-21.00 Joc net
21.00-21.30 Vist i no vist

21.30-22.00 Qui tingui oïdes
22.00-23.00 Qui tingui oïdes
23.00-00.00 Amb llum pròpia (personatges famosos)
00.00-00.07 Pregària de Completes
00.07-01.00 La gran diferència
01.00-02.00 Ressonans

Dissabte

08.00-08.30 Radiofórmula
08.30-09.00 Contes de la Fada Vetakika
09.00-10.00 Radiofórmula
10.00-11.00 A tota costa (submarinisme)
11.00-13.00 Trotamundos (turisme rural)
13.00-13.30 Radiomotor
13.30-18.00 Radiofórmula
18.00-19.00 Espectacle
19.00-20.00 El temps de la música
20.00-00.00 Radiofórmula
00.00-00.07 Pregària de Completes
00.07-01.00 La gran diferència
01.00-02.00 Ressonans

Diumenge

08.00-08.30 Radiofórmula
08.30-09.00 Contes de la Fada Vetakika
09.00-10.00 Tot sardana
10.00-12.00 Rutes per Catalunya (excursions)
12.00-18.00 Radiofórmula
18.00-18.30 La Taula de l'Evangeli (comentari de les lectures dominicals)
18.30-20.00 Avui és el dia del Senyor (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
20.00-21.00 Melodies de fe (música cristiana)
21.00-23.00 Música cristiana
23.00-23.30 Missatge en una ampolla (reflexions)
23.30-00.00 Moments a mitjanit (reflexió cristiana)
00.00-00.30 La cova del Country
00.30-01.00 Cova de Jazz
01.00-01.07 Pregària de Completes
01.07-02.00 La gran diferència

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

09.00-09.15 Informatiu matí + el temps + agenda
10.30 Agenda
11.00 Butlletí informatiu
13.00-13.15 Informatiu migdia + el temps + agenda
15.00 Butlletí informatiu
17.00 Butlletí informatiu
17.30 Agenda
20.00-20.30 Informatiu vespre + el temps + agenda

Dilluns

20.30-21.00 El que més ens agrada (selecció musical).

Dimarts

20.30-21.00 El que més ens agrada (selecció musical).

Dimecres

20.30-21.00 Els Tresors de la Història

Dijous

20.30-21.00 La Taula de l'Evangeli

Divendres

20.30-21.00 Església d'Urgell

Dissabte

08.00 Agenda
13.00-14.00 In Corpore Sano
15.00 Agenda
17.00 Agenda

Diumenge

08.00 Agenda
15.00 Agenda
17.00 Agenda

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.05 a 23.00h, Objectiu, l'home. Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

CÀDENA ESTEL

90.1 FM Tortosa, Baix Ebre, Montsià, Terra Alta, Ribera d'Ebre*
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà
96.8 FM Garraf*
100.6 FM Tarragonès, Baix Camp, Alt Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat*
103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa
106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

104.4 FM Ràdio Principat: Cerdanya*
105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra

* (en període de proves)

TELEVISIÓ

2

Diumenge 21

08.30 Buenas noticias TV
Programa de la comunitat evangèlica.

08.40 Shalom
Programa de la comunitat jueva.

08.50 Islam hoy
Programa de la comunitat islàmica.

09.30 Pueblo de Dios (repetició del dilluns 15)

«Trastos viejos, vidas nuevas.»

Menorca, reconeguda com a reserva de la biosfera, ha desenvolupat una cultura ecològica sòlida basada en el reciclatge de tota mena de materials. Als tallers Mestral, dedicats a la recuperació d'estris i roba, aprenen un ofici les persones amb dificultats per accedir al món laboral. Una xarxa de botigues repartides per tota l'illa comercialitza aquests productes.

10.00 Últimas preguntas

«Jesús nace cada día.»

Avui parlem amb sor Isabel Bello, filla de la Caritat, que treballa amb infants que pateixen grans deficiències i l'esperança de vida dels quals és molt curta i amb immigrants i transeünts.

10.25 Testimonio

«El carisma mercedario.»

A través de les paraules i l'experiència del jove frare Jesús María Arenas, ens endinsem en una congregació

per saber qui són els mercedaris, com viuen i conèixer el seu carisma.

10.30 Santa Missa

Amb la participació del cor parroquial Sant Esteve de Vilanova del Vallès (Vallès Oriental), sota la direcció de Pelegrí Bernal.

(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 22

19.00 Pueblo de Dios

«Bolívia, jóvenes a tumba abierta.»

Bolívia és el país més pobre de l'Amèrica del Sud. Diferents organitzacions, entre elles Càritas, s'encarreguen dels nens i les nenes del carrer i els faciliten menjar calent i afecte, al mateix temps que els ajuden perquè abandonin el carrer amb tot el que representa de maltractament físic, d'abús sexual, de droga i de delinqüència.

Diumenge 21

10.00 Signes dels Temps

Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge a les 12.20 hores pel Canal TVC Internacional.

Cada divendres

20.30 Creure avui

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana també s'ofereix l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i el temps de reflexió (comentari de l'Evangeli).

Programa presentat per Stefi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria.

El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 13.30 h.

Cada diumenge

14.15 Paraula i vida

Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach.

També s'emet pel Canal Reus TV a partir de les 11.55 (es repeteix cada quatre hores).

Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa quinzenal que s'emet els dimecres a les 20.15h, el dissabte (migdia) i el diumenge (nit).

www.radioestel.com

Els teus programes a la web, per escoltar-los quan vulguis

DESEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA IMMACULADA CONCEPCIÓ

Internet

• **ENTRETENIMENT.**— A www.pequenet.com trobareu una selecció de contes, poesies, endevinalles, jocs i dibuixos per als més petits.

• **PREGÀRIA I ESPIRITUALITAT.**— A www.jesuites.net trobareu un apartat de «Pregària i espiritualitat», on s'anuncien actes com conferències, pregàries, cursos, etc.

Altres bisbats

• **CENTRED'HUMANITZACIÓ DE LA SALUT.**— Del 19 al 21 de gener, a Madrid, curs sobre *Envejecer siendo religioso* amb col·laboració amb la Confer. Més informació: tel. 918 034 000, fax 918 040 033, a/e: formacion@humanizar.es

• **CERTAMEN DE MALALTIA.**— L'Escola d'Infermeria Sant Joan de Déu i la Fundació Juan Ciudad han convocat el XXIV Certamen d'Infermeria Sant Joan de Déu. Es podrà concursar en dues modalitats: treball de recerca i projecte de recerca. El termini de lliurament finalitza el 22 de gener. Més informació: www.upco.es

• **FUNDACIÓ SANTA MARIA.**— Convoca un concurs de 30 beques dirigit a

professores i professors en actiu per participar en la trobada *Clase de Religión y sociedad actual*, que se celebrarà a Toledo del 9 al 14 de febrer. Més informació: Ana Prieto i Carmen Palomino, tel. 914 226 312, a/e: comunicacion@grupo-sm.com, web: fundacionsantamaria.org

Pessebres vivents

• **FONTCOBERTA (PLA DE L'ESTANY).**— Els dies 24, 25, 26 i 28 de desembre. Més informació: tel. 972 582 591.

• **LES TORRES DE FALS (BAGES).**— Els dies 24, 26 i 28 de desembre, i 1, 4, 6, 11 i 18 de gener. Més informació: tel. 938 368 147.

• **FLAÇA (GIRONÈS).**— El 25 de desembre. Més informació: tel. 696 219 036.

• **AMER (LA SELVA).**— Els dies 25 i 26 de desembre. Més informació: tel. 972 430 264.

• **SANTA PAU (LA GARROTXA).**— Els dies 25, 26 i 27 de desembre. Més informació: tel. 972 262 241.

• **LA POBLA DE LILLET (BERGUE-DA).**— Els dies 25, 26, 27 i 28 de desembre. Més informació: tel. 938 236 159.

• **SANT PERE DE RIBES (EL GARRAF).**— Els dies 25, 26, 27 i 28 de desembre. Més informació: tel. 938 962 836.

• **JESÚS-TORTOSA (BAIX EBRE).**— Els dies 25, 26 i 28 de desembre, i 1 de gener. Més informació: tel. 977 500 995.

• **CASTELL D'ARO (BAIX EMPORDÀ).**— Els dies 25, 26 i 28 de desembre, i 1, 4, 6 i 11 de gener. Més informació: tel. 972 817 083.

Barcelona

• **FÒRUM CLAROR.**— El 16 de desembre, a les 19.30, debat sobre *Pobresa a Catalunya, tan a la vora i tan lluny alhora*, amb Àngel Font (director de la Fundació Un Sol Món), Pilar Malla (vicepresidenta del Centre Català de Solidaritat) i Ramon Noró (departament de Comunicació de la Fundació Arrels). Modera Héctor Silveira, patró de la Fundació Claror. Serà a la sala Claret, c/ Sant Antoni M. Claret, 45-47, baixos - Barcelona.

• **PARRÒQUIA DE SANT OLEGUER.**— El 20 de desembre, de 10.00 a 12.30, recés de Nadal a càrrec de Mn. Rovira-Belloso. C/ Nàpols, 137 - Barcelona.

• **SED-CATALUNYA.**— El 20 de desembre, a les 11.30, xerrada-testimoni *Paraguai* a càrrec dels missioners del Paraguai Àngel Medina, Margarita González i Romy Escobar. Organitza: Solidaritat, Educació i Desenvolupament (SED). Lloc: Centre Compartir, c/ Còdols, 10 - Barcelona. Més informació: tel. 934 902 005, a/e: sed@maristes-cat.es

• **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El 21 de desembre, a les 11.15, concert de l'orquestra de cambra Amics dels Clàssics amb Alba Ballús (soprano), Mònica Orpí (soprano) i Mònica Lizandra (mezzosoprano). Dirigeix: Joan Palet i Ibars. Lloc: c/ Astúries, 83 - Barcelona.

• **CONCERT A CAPELLADES.**— El 21 de desembre, a les 18.00, a càrrec de l'orquestra simfònica Europea Mediterrània, amb Cristian Florea (director) i Oriol Romaní (clarinet).

• **CONCERTS ESPIRITUALS D'ORGUE.**— El 21 de desembre, a les 19.00, *Veni Redemptor gentium* amb Bernat Bailbé (organista titular) i Antoni M. Serramona

(comentaris). Oratori de Sant Felip Neri.

• **PARRÒQUIA DE LA MERCÈ.**— El 22 de desembre, a les 20.30, els monitors i els nois i les noies de l'esplai Natxaret i Betània de la parròquia conviden a participar en una pregària per preparar el Nadal. Serà a la capella del cambril.

• **ATENEU BARCELONÈS.**— El 23 de desembre, a les 19.30, recital poètic de Nadal. C/ Canuda, 6 - Barcelona, tel. 933 436 121, fax 933 171 525, a/e: ateneubarcelones@eresmas.com, web: www.ateneu-bcn.org

• **FIRA DE SANTA LLÚCIA.**— L'associació cultural Charles Péguy promou, fins al 23 de desembre, la venda de pessebres a la Fira de Santa Llúcia de la catedral per ajudar les famílies cristianes palestines de Betlem.

• **PARRÒQUIA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— El 24 de desembre, a les 19.30, es representaran escenes del pessebre; a les 20.00, Missa del Pollet (missa de vetlla de Nadal per a infants) amb el cor Camí. El pessebre monumental està instal·lat al claustre de la parròquia (c/ Aragó, 299 - Barcelona).

• **SANTUARI DE NTRA. SRA. DE SC-HOENSTTAT.**— El 24 de desembre, a les 23.30, Missa del Gall. Més informació: tel. 936 748 962.

• **ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ.**— El 24 de desembre, a les 23.45, *Cant de la Sibil·la* (versió mallorquina); nades i Missa del Gall.

• **PARRÒQUIA DE LA BONANOVA.**— El 24 de desembre, a les 24.00, Missa del Gall. *Cant de la Sibil·la* per Maria del Mar Bonet i cants de la celebració eucarística per la coral Cantiga, a benefici del Casal d'Infants del Raval.

• **CATEDRAL.**— El 24 de desembre, a les 23.10, ofici de vigília; lectura; a les 24.00, Missa del Gall presidida pel cardenal Ricard M. Carles; el 25, a les 11.30, res de sexta; a les 11.45, benedicció del pesse-

EXERCICIS ESPIRITUALS

Homes i joves,
des de 17 anys:

DESEMBRE DEL DIVENDRES
26 AL DIMECRES 31

Pare Francesc de Paula Vallet
i Arnau 1883-1947, fundador
el 1928, dels Cooperadors
Parroquials de Crist Rei.

1928-2003 75è aniversari

Oferir a tothom la possibilitat de fer uns Exercicis Espirituals és com donar a l'Esperit Sant una oportunitat valuosa per entrar dins del santuari de la nostra consciència.

Conferència Episcopal Italiana

Cal subratllar que la tanda no afecta cap festa principal nadalenca. Aquesta tanda comença a les 20 h i acaba a les 18 hores.

Casa
«Ntra. Sra. de
Montserrat»

Plaça Font del Lleó, 21
08140 Caldes de
Montbui (Barcelona)
Tel./Fax: 938 654 496

CURSETS DE CRISTIANDAT

Càsa d'espiritualitat de Banyoles, 28 - 31 de desembre

Tres dies per conèixer i aprofundir el fonamental cristià

Tel. 972 571 758

Concerts Espirituals d'Orgue

Diumenges d'Advent:
21 de desembre, a les 7 del vespre

BERNAT BAILBÉ, organista titular

ORATORI DE SANT FELIP NERI

Des del carrer

Amb l'objectiu prioritari d'aconseguir «una germanor més gran entre germanats», Manuel Zamora ha iniciat recentment el seu mandat al capdavant del Consell General de Germanats i Confraries de la diòcesi de Barcelona. El millor aval és la seva pròpia experiència, una vida en què la fe catòlica i la confraria han anat sempre de la mà. I és que en la germanat, Zamora ha trobat des de petit un espai per viure i expressar la fe segons la pròpia manera de ser. Per això defensa que no únicament són processons i romeries, sinó que tenen vida tot l'any i que cada vegada es potencia més la formació i la participació activa en la vida de l'Església.

Manuel Zamora és el nou president del Consell General de Germanats i Confraries de la diòcesi de Barcelona

«Les confraries tenim vida tot l'any»

—Què cal perquè l'àmbit de les germanats i confraries es normalitzi definitivament a Catalunya?

—Primer, més unió, que les confraries comparteixin un projecte comú, i que aquest projecte sigui compartit i encoratjat per l'òrgan diocesà corresponent. Potser caldria crear un secretariat diocesà per a germanats i confraries que tingués prou autoritat per promulgar i dur a terme una pastoral clara per a germanats, on es recollissin plans de formació, vinculació amb la parròquia, etc. Si una germanat, canònica o no, fa processons o té una imatge o estendard dins d'una parròquia, és normal que això li porti uns compromisos amb ella, amb les altres germanats de la diòcesi i, el més important, amb els seus germans. Així doncs, ha de vetllar per la seva formació i vinculació amb l'Església. També hauria de vetllar perquè els consells parroquials acceptessin més de grat membres provinents de germanats.

—És difícil trencar amb el tabú que les confraries són pur folklore amarat de sentimentalisme?

—És difícil, però cada vegada aquest tòpic s'utilitza menys. Som grups que tenim vida tot l'any i que complementem les nostres processons o romeries amb una altra mena d'actes relacionats amb la formació o la caritat. Com d'altres grups d'Església, solem complir amb allò que «el que faci una de les teves mans que no ho sàpiga l'altra». Així, la nostra tasca social sol quedar en l'anonimat, tot i que potser seria convenient donar a conèixer una mica aquesta tasca social tan important. Això ajudaria a valorar-nos d'una altra manera.

—Què poden i han d'aportar avui les confraries i germanats en la vida de l'Església?

—El seu potencial per atraure gent. El seu aspecte extern fa de les confraries una eina eficaç per cridar l'atenció de molta gent. És feina de les confraries, un cop captats per la part externa, retenir-los per la interna, i formar-los i tenir-los preparats perquè puguin servir les parròquies i l'Església. En aquest nou segle, els laics estan cridats a tenir un paper més important en l'Església. És per això que les confraries poden i

han d'esdevenir escola de laics preparats i disposats a oferir aquest servei.

—A Catalunya, a diferència del que la gent pugui pensar, les germanats tenen una gran tradició. Hi haurà un dia que recuperarem l'esplendor d'antany?

—Els temps actuals no ajuden gens que confraries o altres grups d'Església puguin recuperar l'esplendor d'altres temps, però de totes maneres hem de lluitar per tenir la presència més gran possible. Els cristians estem cridats a ser inconformistes amb el paper que desenvolupem en la societat. Al Consell tenim alguna institució del segle XIII que es manté viva i amb futur. Aquest Consell ha de vetllar perquè aquests vuit segles d'història siguin valorats i tinguin presència tant en l'àmbit religiós com en el civil.

—D'on provenen avui els membres de les germanats?

—La seva procedència és diversa i canviant. Actualment hi ha una gran entrada de membres de la tercera generació d'emigrants, cosa que ens satisfà, per la importància pastoral que això té. Hi ha germanats autòctones, d'altres de diferents regions d'Espanya i també alguna advocació d'Amèrica Llatina. Quant a la procedència per sexe, formació o estrat social, puc assegurar que hi ha de tot, i no és cap tòpic.

Samuel Gutiérrez

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Vinc

És el Senyor qui ho diu.

I sovint nosaltres, homes i dones d'avui, si fóssim prou francs li respondríem: «A què fer?» Abassegats per tantes preocupacions immediates i enllaminats per tants gustos; colpits per tants dolors i il·lusionats amb tants progressos; abocats a tants projectes i desencisats per tants fracassos... ja no ens hi cap res més a la nostra vida: no hi ha lloc per a Ell en el nostre hostal (Lc 2,7).

Però torna, amb el Nadal, la veu interpel·ladora: «Vinc!» No la sentiu? Ara és hora de fer-li lloc.

En tindrà prou, el Senyor que ve, amb el pessebre del menjador de casa i amb el cant de les nades. O amb la Missa del Gall? O, potser, amb una almoïna als pobres, aquesta vegada més esplèndida que de costum?

Fa bo, ben cert, aquests dies, d'aconhortar-nos amb el missatge dels àngels de Betlem: «Us ha nascut un salvador... pau als homes, perquè Déu els estima» (Lc 2,11-14); i de deixar-nos tocar el cor per l'infant de la cova; i d'apropar-nos-hi sensiblement i amb vivesa, com volia Francesc d'Assís a Greccio.

Però... no res més?

Després de l'anunciata, els pastors es diuen: «Arribem-nos a Betlem» (Lc 2,15). És a dir: se senten empesos a moure's, a sortir, a córrer cap al Salvador anunciat, en lloc d'integrar l'anunci en la mediocritat de la seva vida.

Ens enganyaríem si de la vinguda del Senyor en fèiem una versió immobiliària o narcotitzant. El goig del «nasqué de Maria Verge», no ens fa oblidar que «tornarà gloriós a judicar els vius i els morts». És aquesta visió del vinc total la que envigoreix les festes nadalenques i les salva d'hipocresies i d'irresponsabilitats.

«Vinc contra tu, ciutat que vius a la vall. Vosaltres dieu: qui penetrarà en els nostres amagatalls? Jo mateix us demanaré comptes com mereixen les vostres obres» (Jr 21,13-14) No ens haurien de fer estremir aquestes paraules, en el primer Nadal després de la guerra de l'Iraq? Oblidarem, aquests dies, l'Àfrica famolenca i preterida, la terra de Jesús incendiada per l'odi i les bombes, el drama de la immigració, Guantánamo i els torturats d'arreu del món? Passarem per alt els nostres egoismes més amagats?

Arribem-nos a Betlem... si creiem de debò que ha nascut un salvador i anhelem la seva pau.

Amb aquest desig us faig arribar la meua felicitació de Nadal. Gràcies, amics lectors, per la vostra fidelitat a aquesta cita setmanal que, ara mateix, compleix vint anys.

Ara mateix

Rauxa

L'assignatura pendent

Diversos punts del planeta han estat sacsejats en aquests dos darrers anys per atemptats especialment sagnants, els més recents de tots a Istanbul, la porta d'Europa. Tots ells han estat reivindicats per l'organització terrorista Al-Qaida o per grups afins que els perpetren en nom de l'islam i en contra del món occidental judeocristià. No cal dir que la visió violenta que aquests fanàtics tenen de la religió del profeta Mahoma és minoritària i que no és compartida per la majoria de musulmans del món.

Els líders religiosos musulmans tenen en aquestes situacions la responsabilitat de condemnar d'una manera enèrgica i contundent els atemptats i de fer entendre a la resta del món —i especialment als fidels musulmans— que l'islam és contrari a tota violència. Però la veu crítica d'aquests homes es troba a faltar: no ressona, no se sent, i quan ho fa és de forma poc atrevida i fa l'efecte que no tingui cap autoritat ni transcendència sobre els fidels musulmans. Amb la munió de mitjans de comunicació que ho fan possible no ens ha arribat, almenys fins ara, un rebuig unànim dels caps espirituals islàmics. No hi ha hagut una veu autoritzada que en nom de tots els musulmans del món condemnés els atemptats terroristes. És absolutament imprescindible que s'imposi l'opinió, fins ara silenciosa, dels bons musulmans.

Eduard Brufau